III. Lanbide Heziketako Euskal Plana

LH berria, herri-marka

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

Consejo Vasco de Formación Profesional
Lanbide Heziketako Euskal Kontseilua

Nekazaritza • Itsasoa eta Arrantza • Elikagaien industria • Kimika • Irudi pertsonala • Osasuna • Segurtasuna eta Ingurumena • Fabrikazio mekanikoa • Instalazioa eta Mantentzea • Garraioa eta Ibilgailuen Mantentzea • Eraikuntza eta Obra Zibila • Erauzketa-industriak • Beira eta Zeramika • Zurgintza, Altzarigintza eta Kortxoa • Ehungintza, Jantzigintza eta Larrugintza • Arte grafikoak • Irudia eta Soinua • Informatika eta Komunikazioak • Gizarte eta Kultura Zerbitzuak • Ostalaritza eta Turismoa • Gorputz eta Kirol Ekintzak • Arteak eta Eskulangintzak • Elektrizitatea eta Elektronika • Energia eta Ura • Merkataritza eta Marketina • Administrazioa eta Kudeaketa

III. Lanbide Heziketako Euskal Plana

LH berria, herri-marka

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

Consejo Vasco de Formación Profesional
Lanbide Heziketako Euskal Kontseilua

III. Lanbide Heziketako Euskal Plana. LH berria, herri-marka

© Eusko Jaurlaritza

Lanbide Heziketako Euskal Kontseilua

Donostia-San Sebastián, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz (Araba)

E-mail: huisfpro1@ej-gv.es

Lan hau osorik edo zati bat erreproduzitzeko baimena ematen da, baldin eta jatorria osorik eta bere helbide elektronikoa aipatzen badira.

Edizio digitala edo e-book: http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-805/eu/

D. L.: BI-2362/2011

ISBN: 978-84-694-7555-3

Diseinua eta inprimatzea: Gráficas Lizaso. www.graficaslizaso.com

Sinboloen azalpenak:

➔ Ikono honen bitartez aipatutako web orri, pdf dokumentu eta abarretan sar gaitezke. Dokumentu horiek deskarga daitezke.

Aurkibidea

Aurkezpena 7
Hitzaurrea.. 8
Sarrera 10

I. multzoa

1. **Erreferentziazko testuingurua** 14
   - 1.1. Ekonomiaren globalizazioa 14
   - 1.2. Enpresen internazionalizazioa 15
   - 1.3. Ekonomia- eta finantza-krisialdia 15
   - 1.4. Energia-krisialdia 16
   - 1.5. Demografia 18
2. **Beste eskakizun batzuk** 24
   - 2.1. Kultura-aldaketa 24
   - 2.2. Aldaketen abiadurara egokitzea 25
   - 2.3. Bikaintasuna 29
   - 2.4. Erreferenteen beharra 31
   - 2.5. Kualifikazioen egitura 34
   - 2.6. Bizialdi osoko ikaskuntza 41
3. **Estrategia komuna** 43
   - 3.1. Europa 2020 43
4. **Ekonomia iraunkorra** 44
   - 4.1. Produkzio-ereduaren aldaketa 44
   - 4.2. Produktibitatea 46
   - 4.3. Finantza publikoak: pentsioak 48

II. multzoa

1. **Arauzko esparrua** 52
2. **LH berriaren panorama** 54
   - 2.1. Abiapuntuko egoera 54
   - 2.2. Datuak eta adierazleak 55
   - 2.3. LHren egitekoa 90
   - 2.4. Sistema integratua 91

III. multzoa

1. **LHren modernizazioa** 94
   - 1.1. Kualifikazio-sistemak erabiltzea 98
   - 1.2. Lanbide Heziketaren irudia eta erakargarritasuna hobetzea 101
   - 1.3. Lanbide-heziketako informazio, aholkularitza eta orientazioko sistema integratua 102
   - 1.4. Irakasleen eta hezitzaileen profesionalizazio handiagoa 104
2. **Lanbide Heziketaren estrategia** (ET 2020) 106
3. **Jardun-ildo adierazgarri propioak** 109
4. **Neurriak** 114

IV. multzoa

1. **III. LHko Euskal Planaren tresnak Diseinatzea, lantzea eta hedatzea.**
   Planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko eredua 136
2. **Kronograma** 140
3. **Aginte-taula** 144

V. multzoa

1. **Memoria ekonomikoa** 148

1. eranskina
Prozesuan parte hartu duten pertsonak 151

Euskal Kontseilua
Lanbide Heziketako III. Euskal Plana 2011-2013
III Plan Vasco de Formación Profesional 2011-2013
LH berria, herri-marka
La nueva FP, marca de País
Lanbide Heziketako III. Euskal Plana 2011-2013
III Plan Vasco de Formación Profesional 2011-2013
LH berria, herri-marka

Aurkezpena

Isabel Celaá
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburua

Gemma Zabaleta
Lan eta Gizarte Gaietako sailburua

Krisi ekonomikoa gainditu eta enplegua suspertzeko, etorkizuneko erronkei arrakastaz ekiteko eta Euskadi Europako eskualde garatuenen artean kokatzeko, pertsona prestatuak eta kualifikazioen egitura orekatua behar da; azken batean, ekimena, profesionaltasuna eta gauzak ondo egiteagatik ezagutu behar gaituzte mundu osoan. Helburu horiek lortzeko, Hezkuntza eta Enplegu Sailek, gizarte-eragileek eta LH publiko eta pribatutako ikastetxeetako ordezkariek ondoren aurkeztuko dugun III. LHEP landu dugu.

III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honen bitartez Eusko Legebiltzarrean, LHko Euskal Kontseiluaren aurrean eta herritarren aurrean hartu genuen konpromisoa betetzen dugu, eta ondo bete gainera. Planari esker datozen hiru urteetan garatu beharreko lana planifikatuta dugu, oinarri sendoekin eta aho batez hartutako erabakiei esker. Eta hori guztia elkarrekin egindako lan eredugarriaren ondorio da. Bidaia-orri egokia dugu eta hori jarraitzeko erabakia hartu dugu. Gure ingurune hurbilenean LH eredugarria genuen eta orain Europan eredugarri izatea nahi dugu, gure esfortzuari, sormenari eta herri-handinahiari esker. Europako eskualde garatuenekin erronka komunak ditugu, kalitate-enplegua, aldaketa demografikoak, lehiakortasuna, klima-aldaketa, segurtasuna, eta abar. Horregatik konpromisoak partekatu ditugu eta datorren hamarkadarako helburu komunak finkatu ditugu. Gainera, hezkuntza eta prestakuntzako europar estrategia lantzen agente aktiboak izan gara eta izaten jarraituko dugu.

III. Lanbide Heziketako Euskal Plan hau lantzean ondo frogatutako gertakaria izan dugu kontuan: lanbide-heziketa egokia da gero eta gehiago aldatzen ari den eta zorrotzago bihurtzen ari den lan-merkatuan sartzeko, mantentzeko eta berriz laneratzeko modu aproposena. Horrela etengabeko prestakuntza aldi berean beharra eta aukera-iturri ere bada. Hala ere, horretarako ekintza eta politika publikoak koordinatu eta bateratu behar dira prestakuntzaren eta enpleguaren arteko mugak kentzeko, bien arteko zubia indartuz. Gainera, guztien laguntzarekin lanbide heziketako benetako sistema integratua eraiki behar da: hots, Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza eta Enplegu Sailen, gizarte-eragileen eta lanbide-heziketako ikastetxe eta entitateen laguntzarekin.

Lanbide-heziketan esku hartzen duten agenteen arteko lankidetza-printzipioaz gain, Eusko Jaurlaritzaren plan honetan haren edukia betetzen duten indarrean dauden beste hiru printzipio eta ideia antzematen dira. Jakin badakigu inbertsio errentagarriena herritarren hezkuntzan eta prestakuntzan egindakoa dela; prestakuntzak bizitza osoa iraun behar duela, segur aski gure laneko bizitzan aurre egin beharko dizkiegun aldaketei aurre egiteko; eta badakigu horretarako lanbide heziketako sistema integratua behar dugula.

Horregatik, inplikatu guztien artean komunikatzeko funtzionamendua osatu dugu lantokiak prestakuntza-leku izateko. Aldi berean, lanbide-heziketako ikastetxeak enplegurako leku bihurtzen diren bitartean, enpresaburuen eta langileen parte-hartzea antolatu dugu, ekonomia lehiakorra eta kalitatezko enplegua lortzeko produkzio-sistemaren zein bertako giza kapitalaren eskaerak eta beharrak kontuan hartzeko.

Horrek duen garrantziaz jabetuta, garai berri eta ilusioz betea hasten dugu. Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak eta Enplegu eta Gizarte Gaien Sailak orain arte ez zituzten inoiz euren indarrak orain bezala bateratu, lankidetza adimentsuan eta arduratsuan oinarritutako egiteko modu berri baten oinarriak ezarriko dituen lanbide-heziketako plana euskal gizartearen esku jartzeko.

Plan honekin etorkizunari aurrea hartzen diogu etorkizuna orainaldi bihurtzean guztia prest edukitzeko. Agian ez da bide samurra izango, baina badakizkigun zailtasunak gainditzeko ezagutza eta gaitasuna ditugu. Halaber, bidean aurkituko ditugun zailtasunak ere gainditzeko prest egongo gara.

Era berean, euskal Lanbide Heziketaren modernizazioan aurrera egiten dugu. Modernizazio honek gure produkzio-ehunaren modernizazioaren parean joan behar du, Euskadi Europako eta nazioarteko ekonomiaren kontzertuaren muturrean ipintzeko eta, horrela, gizarte integratuagoa, iraunkorragoa eta solidarioagoa eraiki ahal izateko.

Azkenik, gure erantzukizuna kontuan hartuta, herri gisa herritarrei –batez ere gazteei– etorkizunean garapen pertsonala eta profesionala izango dutenaren konfiantza eta itxaropena itzultzeko dugun beharra azpimarratu nahi dugu.

Gure eskerrik beroenak eman nahi dizkiegu plan hau aurrera ateratzen ahalbidetu duten pertsona eta erakunde guztiei, III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honek Euskadi prestakuntzaren abangoardian jartzeko grina duelako, hori baita guztien lanarekin herriaren alde egiteko modu egokiena.

Isabel Celaá - Gemma Zabaleta

Hitzaurrea

2009ko urrian, LHko Euskal Kontseiluaren lehendakaritzak jakinarazi zuen Eusko Jaurlaritzak III. LHko Euskal Plana abian jartzeko asmoa zuela. Orduz geroztik, eta plana bera lantzen hasi aurretik, bidezko gogoeta-aldiari eman zitzaion hasieran. 2010eko maiatzean hasi ziren II. LHko Euskal Planaren balantzea egiteko lan-saioak (2007an amaitu zen plan horren indarraldia). Halaber, plan berriaren egitura finkatu zen, eta lan-metodoa eta dagokion kronograma adostu zen. Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluko kide guztiek eta ordezkatuta dauden organismoetako kide guztiek egindako lanaren emaitza da III. Lanbide Heziketako Euskal Plana.

Aditzera eman behar da III. Lanbide Heziketako Euskal Planak gauzatu egin dituela Hezkuntza Sailak eta Lan eta Gizarte Gaietako Sailak lanbide-heziketaren arloan dituzten ildo estrategiko eta jardun-ildo nagusiak, eta plana bat datorrela Eusko Jaurlaritzaren gainerako planekin eta Eusko Jaurlaritzaren estrategiarekin berarekin.

Dokumentu honen edukiak eskema klasiko bati jarraitzen dio, eta, dokumentu erabilgarria den aldetik, **dokumentu bizi** baten formatua hartzen du, landu zenean aintzat hartu ziren beharren araberakoa.

Dokumentura hurbilduko den pertsona oro dokumentua modurik erabilgarrienean irakurtzeko gauza izatea lortu nahi dugu. Hasieratik amaierara arte irakurtzeko diseinatu dugu dokumentua, baina norberaren interesguneen edo arduren araberako irakurketa hautakorra egin ahal izateko moduan ere egituratu dugu.

Beste askok bezalaxe, dokumentu honek askotariko materialen laguntza du; txostenak, dokumentuak, azterlanak eta abar ez ezik, atarietarako edo web-orrietarako estekak ere erabili dira. Material horiei guztiei esker, pertsonen, entitateen eta antolakundeen ekarpenak eskaintzen zaizkie orri hauetan bildu diren argudioei. Azken eranskinerako utzi beharrean, erreferentzia horiek dokumentuaren barruan topatu ahal izatearen aldeko hauta egin da. Horrela, zenbait alderditan gehiago sakondu ahal izango da, interesen eta beharren arabera.

Lehen multzoan, Euskadiko ekonomia-jardueraren datozen urteetarako testuingurua finkatzen duten eta, haien munta kontuan izanik, jarraitu beharreko ibilbidea zehazten duten **elementurik adierazgarrienei** buruzko aurretiazko irizpideak bildu dira.

Bigarren zatian, Lanbide Heziketa berriaren **gaur egungo panorama** aztertu da.

Gauzak horrela, lortu den ikuspegiarekin eta aurrean ditugun erronkak argi kokatuta, **hirugarren multzoak lanbide-heziketarako diseinatutako estrategia jaso du**, baita helburuak lortzeko abian jarriko diren neurri nagusiak ere.

Azken bi multzoak, berriz, **planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko metodoari eta plana eusten duen aurrekontuari** zuzenduko zaizkie.

Argitasuna bilatu nahi izan da, eta, horrenbestez, dokumentuan azaleko elementuak egotea saihestu da. Laburra eta apaindurarik gabea egiten saiatu da. Plana osatzen duten elementu guztiek funtzio bat betetzen dute, eta txirikordatuta daude, osotasunak koherentzia handia izan dezan. Beste modu batean esanda, badakigu zer, nola eta zergatik egin behar den, eta badakigu zer bitarteko baliatu behar dugun behar bezala gauzatzeko.

Hortaz, lehen multzoarekin hasteko, multzo horretako alderdiak baliagarritasun urriko beharrezko sarreratzat ez jotzea proposatzen da. Aitzitik, egoera konplexuaren ezaugarriak eta datuak bildu dira, baita egoera horri aurre egiteko diseinatu diren estrategiak ere. Diagnostikoa osatzen duten atal guztiak dira garrantzizkoak eta ezinbestekoa da oso kontuan hartzea. Guztiek dute eragina lanbide-heziketan eta erreferentzia izan dira Eusko Jaurlaritzak arlo horretan finkatutako jardun-ildoak lantzeko garaian.

Dokumentu bizia da etengabe eguneratzen den dokumentua eta, hala, dagokion kontzeptuan gertatzen diren aldaketak islatuko dituena. Oro har, bilakaeran dagoen sistema konplexua deskribatzen duten dokumentuak dira, eta, sistema ulertzeko beharrezkoak direnez gero, nahitaez izan beharko dira eguneratuta.

Ildo horretan, egindako analisiaren eta gogoetaren ondoren, nabarmendu behar da Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluko kide guztiak bat datozela: **egoera zail batean** gaude eta egongo gara. Azken bi urte hauetan agerian geratu dira aldaketa sakon batzuen ondorioak, eta horrek erantzun egokia ematea eskatzen du. Beste erantzun batzuk eman beharko dira. Xedea ez da ez da aurreko egoerara itzultzea, planteatutako erronkei arrakastaz aurre egiteko beste baldintza batzuk sortzea baizik. Horrenbestez, krisialdiaren aurkako borrokan Eusko Jaurlaritzaren eta euskal erakundeen politika **indartzen lagunduko du plan honek. Hiritarren bizimodua hobetzeko herrialde lehiakorra eratzen lagunduko du**.

Arauzko esparruari eta lanbide-heziketa berriaren panoramari dagokion multzoa ere laburtu nahi izan da. Aditzera eman daiteke Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluak kezka handia duela arlo horretan, azken urteotan **oso aldaketa handiak gertatu baitira lanbide-heziketan eta, hala ere, aldaketa horiek oraindik oso ezezagunak baitira, oro har.** Esparru berri horrek eta lanbide-heziketak izan duen garapenak berak eskaintzen dituen aukerak ahulduta daude jada gaindituta dauden eskemak irautearen ondorioz. Lanbide-heziketa berriak hasierako prestakuntza eta lanerako prestakuntza hartzen du barnean, lanbide-kualifikazioak ditu erreferente komun gisa, eta eskakizun berriekin bat datozen irakasleak behar ditu: ez dago batxilergoekin edo unibertsitatearekin lehian, horiekin osatzen da; pertsonak birkualifikatzeko beharra, enpresen prestakuntza-beharra eta abar asetzearen alde egiten du.

Hirugarren multzoa trinkoa da, eduki handikoa baina ondo egituratua. Estrategia eta ekintza egituratzen duen ikuspegiak baditu berrikuntzak. Batetik, lanbide-heziketa modernizatzeko ardatzak hartzen ditu kontuan eta Europako estrategiaren arabera antolatzen da. Bestetik, neurri horietako bakoitza eta neurri horiekin lotzen diren jardun-ildoak lotzen ditu. Horrela, ohiko arazo bat gainditzen da: neurrien arteko loturaren eta koherentziaren gabezia; izatez, jardun-ildo bat baino gehiago garatzen dituzten arren, jardun-ildo bakar batekin lotuta landu izan dira. Hori dela eta, bide paraleloak sortu dira, askotan disfuntzioak eta kontraesanak eragin dituztenak.

Azken bi multzoak ezinbestekoak dira planaren edukia modu garden eta ebaluagarrian gauzatzeko, eta Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluak aurreko jardunetan adierazitako arazoak zuzentzen ditu.

Azken finean, III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honi esker, **lanbide-heziketa modernizatzea eta gizartearen eskakizunetara egokitzea sustatuko dugu**. Lan kolektibo luze baten emaitza bada ere, eta, hemendik aurrera, funtsezko erronka jardutea bada ere, arlo horretan agintea eta iritzia duten organismoekin eta pertsonekin batera gogoeta egiten jarraituko dugu –organismo eta pertsona horiek edonongoak direlarik ere–. Jakina, gure gogoetari ere jarraipena emango diogu, eta gure iritziak eta gure hurbileko ingurunean bertan sortzen diren iritziak trukatuko ditugu. Badakigu zer nahi dugun, badakigu zer norabide hartu behar dugun eta zer bitarteko behar dugun hori lortzeko. Gainera, erakunde eta gizarte-eragile guztiekin partekatu eta elkarlanean jardun nahi dugu egitekoa gauzatzeko. **III. Lanbide Heziketako Euskal Plana funtsezkoa izatea eta lanbide-heziketa berria herrialdeko marka adierazgarria izatea** espero dugu.

Consejo Vasco de
Formación Profesional

Lanbide Heziketako
Euskal Kontseilua

III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honi esker, lanbide-heziketa modernizatzea eta gizartearen eskakizunetara egokitzea sustatuko dugu.

Sarrera

Duela bi hamarkadatik hona, lanbide-heziketa zenbait aldaketa-prozesutan dago murgilduta. Haatik, 2002. urtean kualifikazioen eta lanbide -heziketaren Lege Organikoa argitara eman zenez geroztik, "lanbide-heziketa berriaren" oinarriak finkatu direla esan daiteke. Lege horretan, lanbide-kualifikazioaren kontzeptua jasotzen da, eta Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala sortzen da. Dokumentu honetan aditzera emango diren zenbait aldaketa handiren artean, Lanbide Heziketak herrialdearen lehiakortasunaren faktore kritiko gisa duen garrantzia onartu da, eta, horrenbestez, Lanbide Heziketak bete duen egitekoan aurrerako jauzia egiteko beharra hartu da aintzat. Denbora luzez, Lanbide Heziketa lan-merkatuaren nolabaiteko berehalako beharrei erantzuteaz arduratu da, eta askotan egoeraren joan-etorrien mende izan da. Mendearen aldaketarekin batera, gobernu-politiken plangintza estrategikoaren parte izan behar duela egiaztatu da. Ez dago enpresa-jarduera, planifikatutako ekintzak edo garrantzizko proiektuak garatzerik, baldin eta ez badago horretarako kualifikatutako giza baliabiderik. Know How terminoak lanbide-heziketan du zentzu osoa, esparruren batean baldin badu.

1994. urtean Lanbide Heziketako Euskal Kontseilua eratu zen, eta 1997. urtean I. Lanbide Heziketako Euskal Plana onartu zen. Bertan, lanbide-heziketak jarraitu beharreko ildo nagusiak zirriborratu ziren. Eusko Jaurlaritzako hiru Sailek hartu zuten parte.

II. Lanbide Heziketako Euskal Planak 2004 eta 2007 arteko aldia hartu zuen.

Planean finkatu ziren helburuen izaera orokorraren ondorioz, eta lortu nahi ziren emaitzak behar bezala finkatu ez izanaren eraginez, oso zaila izan zen planaren jarraipena eta ebaluazioa egitea.

Mª José Madariaga Rola
Lanbide Heziketako zuzendaria

J. Carlos Crespo Velasco
Lanbide Heziketako eta Etengabeko Ikaskuntzako sailburuordea

Dokumentu honetan, berriz, labur-labur aditzera emango dira eta iruzkinduko dira III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honen erreferentziako testuingurua ezaugarritzen duten zenbait alderdi. Haien garrantziagatik erabakigarriak direnak hautatu dira, baita, sektorialagoak diren arren, Euskadiko lanbide-heziketaren plangintzan zuzeneko eragina dutenak ere.

Era berean, hainbat datu objektibo aztertuko dira, eta haien zorroztasunagatik eta gaurkotasunagatik interesgarriak diren hainbat txosten izango dira aintzat III. Lanbide Heziketako Euskal Plana eutsiko duten oinarriak finkatzeko. Planak subjektibotasunak eta bat-batekotasunak saihestu nahi ditu, eta, positiboan, Eusko Jaurlaritzaren Euskadi 2013 Estrategiari ekarpen adierazgarria egin nahi dio.

Plana osatzen duten elementu guztietatik, elementu asko aurretik garatzen ziren jardun-ildoen eguneratzea eta jarraipena baino ez dira; alabaina, beste batzuk norabidea aldatzea ekarriko dute, batzuetan beste erronka batzuei erantzun ahal izateko, eta, beste batzuetan, III. Lanbide Heziketako Euskal Planaren aurreko planen eta politiken balantzearen emaitza gisa.

2013an III. Lanbide Heziketako Euskal Planaren ebaluazioa egitean, abiarazitako bidea egiaztatu ahal izango da, eta proposatutako jardunak funtsean eta forman zuzenak izan diren ebaluatu ahal izango da.

Jakin badakigu Europar Batasunaren osotasunak joan den hamarkadan esparru sendoa ezarri zuela hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko elkarlanerako, eta lanbide-heziketa berria eraikitzeko prozesuan murgilduta dago (Kopenhage 2002 prozesua). Eredu moderno bat ari da diseinatzen, eta horretarako garrantzitsua da erreferentziak hautatzeko eta erabakiak hartzeko garaian asmatzea. Euskadiko Lanbide Heziketak berak erreferente izaten jarraitu nahi du, bere jardunbide onari esker.

Kopenhageko prozesuaren bilakaera bi urtetik behin berraztertu da: Maastrichten (2004), Helsinkin (2006), Bordelen (2008) eta, azkenik, Brujasen (2010). Bilkura bakoitzean, lanbide-heziketan eskumena duten ministerioetako arduradunek babestu egin zituzten hurrengo fasean jarraitu beharreko lehentasunak finkatzen zituzten idatzi estrategikoak. Azken bilkura horretan, ordura arte lortutako aurrerapenak aztertu ziren, epe luzerako helburuak ezarri ziren eta epe laburrerako (2014. urterako) emaitzak lortzeko beharra erabaki zen.

Erabilgarria izango da Europar Batasunaren osotasunean eta, zehazki, gurean azken urte hauetan izandako aurrerapenek espero zen gogobetetze-maila duten egiaztatzea. Horrez gain, aldi horretan bertan Bizialdi Osoko Ikaskuntzaren Legea eta Enpleguaren Euskal Legea jarri dira abian. Azken lege horren xedea da euskal erakunde publikoetako enpleguaren arloko ekintzak antolatzea eta enplegu-politikak planifikatzeko, gauzatzeko eta koordinatzeko beharrezko tresnak definitzea.

Bestalde, Bizialdi Osoko Ikaskuntzaren Legeak ikaskuntza hori euskal hiritarren eskubide gisa jasotzen du, eta eskubide hori gauzatu ahal izateko tresnak ezartzen ditu.

Amaitzeko, nabarmendu behar da III. Lanbide Heziketako Euskal Planak erronka propioak eta erronka partekatuak dituela, eta, haien indarraldia 2013an amaitzen bada ere, hurrengo hamarkadaren osotasunera ere begiratzen duela. III. Lanbide Heziketako Euskal Plana orainari aurre egiteko eta etorkizuneko estrategian laguntzeko diseinatu da. Inplikatutako eragile guztien arteko adostasun zabal eta elkarlan estua abiapuntu egokia izan daiteke arrakasta komuna lortzen ahalegintzeko.

Lanbide-heziketako sistema integratua osatzea eta finkatzea da III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honen xedeetako bat.

III. Lanbide Heziketako Euskal Plana

LH berria, herri-marka

I. multzoa

I. multzoa

1. Erreferentziazko testuingurua 14
2. Beste eskakizun batzuk 24
3. Estrategia komuna 43
4. Ekonomia iraunkorra 44

1. Erreferentziako testuingurua. Elementu adierazgarriak

1.1. Ekonomiaren globalizazioa

Globalitatearen aroan konfiguratzen da benetako mundu-mailako gizartea.

"Internazionalizazioa", "globalizazioa", "mundializazioa", beraz, ekonomiaren mugak gainditzen dituen prozesu zahar baten estadio berria izendatzeko erabiltzen ditugun kontzeptuak dira: munduko eskualdeen arteko eta horien emaitza desberdinen arteko topaketa historikoa.

XIX. mendetik (edo lehenagotik) gaur egunera arte internazionalizazio-prozesuetan jarraipen-elementuak hauteman badaitezke ere, gaur egun eten historiko handi baten lekuko gara: laurogeita hamarreko hamarkadaz geroztik soilik bizi dugu "benetako ekonomia globala, denbora errealean eta mundu-mailan unitate baten gisara funtzionatzeko ahalmena izango duena". Dena den, praktikan, ekonomia global hori finantza-merkatuei dagokienez soilik da posible, eta, oraingoz, ez da inola ere posible lan, ondasun eta zerbitzuen merkatuan edo zientziarekin eta teknologiarekin lotzen diren alderdietan. Esparru horietan berehalakotasun hori ez izanagatik, fenomeno horrek geldiezina ematen du.

Historian lehen aldiz, informazioaren teknologia berrien garapenak lehen sakabanatuta zeuden edo gaizki komunikatuta zeuden udaletako, probintzietako, eskualdeetako eta nazioetako ekonomiak ozeano ekonomiko global bakarrean lotzeko aukera ematen ari dira.

Eskerrik zintzoenak Imanol Zuberori, bere argitarapenetako batzuk erabiltzeko baimena emateagatik.

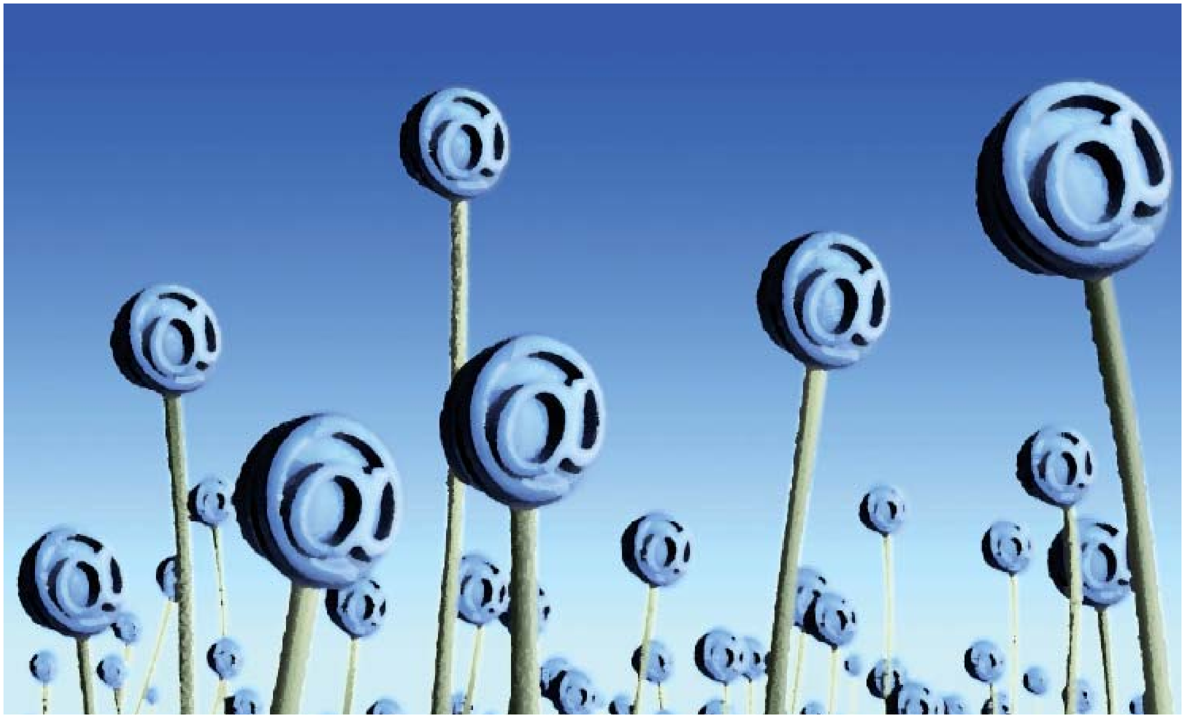

1.2. Enpresen internazionalizazioa

Barne-merkatuen osatze-etaparen bereizgarria den eskala nazionaleko kapital-metaketa gainditu duen agertoki bihurtu da munduko ekonomia kapitalista. Mundu-mailako metatze horrek eragileen artean harreman modu jakin bat garatzea dakar, eta enpresa transnazionalen jarduna eragin du –horien jardunaren inguruan internazionalizatzen da ekonomia–. Internazionalizazioak ageriko eragina du nazioarteko merkataritzan, kapitalen esportazioan, atzerriko zuzeneko inbertsioaren hedapenean –herrialdeen arteko moneta- eta finantza -lotura handi batekin batera–, eta produkzio-kapitalaren zikloan –kapital-errentagarritasun handiagoak bilatzera begira, produkzio-prozesuak zatikatzeko aukeran oinarritzen da ziklo hori–.

Informazioaren teknologiaren bidez lotuta daude tokiko espazio ekonomiko guztiak espazio global handi baten inguruan. Enpresa transnazionalak dira elkarrekiko lotura horren eragile nagusiak. Oso enpresa mugikorrak dira, sare-itxurako egitura dutenak. Munduko hainbat herrialdetan eta eskualdetan barreiatuta dituzten lantokiez osatuta daude, eta lantoki horiek guztiak elkarren artean artikulatuta daude, errentagarritasuneko eta produktibitateko irizpideei erantzuteko.

Espazio sozial transnazionalek ezabatu egiten dute ekonomia-jardueraren eta espazio nazionalaren arteko lotura, "lanik gabeko kapitalismoa gehi zergarik gabeko kapitalismoa". Globalizazio-prozesuak eskaintzen dituen aukeren artean dago lanpostuak esportatzekoa, hau da, lan-kostuak eta zerga-kargak txikiagoak diren tokietara eramatea lanpostuak.

1.3. Ekonomia- eta finantza-krisialdia

2007an hasi zen ekonomia- eta finantza-krisialdiak gogor jo zuen hurrengo urtean. Krisialdi horrek areagotu egin du munduko ekonomiaren etorkizunaren gaineko ziurgabetasuna. Hori dela eta, enplegu asko galdu da, eta balizko produkzioak nabarmen egin du behera. Horrek, arras narriatu ditu finantza publikoak, eta modu gordinean utzi ditu agerian hainbat gabezia. Egoeraren araberako izaera duten batzuk leheneratzen ari direla ematen du, baina nolabaiteko urrakortasuneko zantzuekin. Dena dela, egiturazko gabezietan zuzenketak ezartzea egiteko zaila da –"hondoko" neurriak hartzea eskatuko du–, eta denborarik galdu gabe ekin beharko zaio egiteko horri.

Adierazle ekonomikorik klasikoenek ematen dizkiguten datuak oso adierazgarriak dira, krisialdi luze eta sakona da. Haatik, krisialdi horren kausen azterketak egiaztatu du aldaketa sakonak egin behar direla hainbat esparrutan. Aldaketa horiek arrakastaz gauzatzea da ekonomia iraunkorraren erronka; izatez, ekonomia iraunkorraren helburua da ekonomiaren garapen eta hazkunde iraunkorragoko eredu baterako oinarriak finkatzea. Haren diseinuan eta gauzatzeko lanetan asmatzearen mende egongo da krisialditik irtetea.

2007ko egoera berriro sortzea ondorio kalkulaezineko errorea litzateke.

1.4. Energia-krisialdia

Energia krisialdiak egiturazko izaera du, eta honako hauek dira krisialdi horren eragile nagusiak: munduan gero eta handiagoa den energiaren eskaera; erregai fosilen erabilera orokortuaren mugak eta arazoak (klima-aldaketa, hirugarren batzuekiko mendetasuna...); eta energia berriztagarrien garapen teknologiko urria.

Europar Batasuneko Batzordeak 2010eko azaroan energia lehiakor, iraunkor eta segururako estrategia berria aurkeztu zuen. 'Energia 2020' deritzan komunikazioak finkatu zituen hurrengo hamar urteetarako energiaren arloko lehentasunak eta datozkigun erronkei aurre egiteko egin beharreko jardunak. Erronka horien artean daude: energia aurreztea, prezio lehiakorrak eskainiko dituen merkatua lortzea, eta, aldi berean, gidaritza teknologikoa sustatzea.

Euskadin energia primarioaren sorrera energia berriztagarrietan datza. 2009. urtean 399 ktep izan ziren, hau da, energia-eskariaren % 5,5. Euskadik, beraz, kanpoko energiaren % 94,5eko mendetasun energetikoa du.

Gure energia-sistemari orientabide iraunkorragoa eta seguruagoa eman beharko zaio, eta horrek denbora luzea eska dezake. Nolanahi ere, orain asmo handiko erabakiak hartu beharko dira. Günther Oettinger Europako Batzordeko energia-komisarioaren arabera, ekonomia eraginkorra, lehiakorra eta karbono-emisio txikikoa lortuko bada, Europar Batasunaren jardunak garrantzizko lehentasun kopuru txiki batean oinarritu beharko du:

4 a) Energia aurreztea

Batzordeak energia aurrezteko aukera gehien ematen duten bi sektoreetan oinarritu nahi ditu ekimenak: garraioan eta eraikinetan. Batzordeak inbertsiorako pizgarriak eta finantza -tresna berritzaileak proposatuko ditu, 2011ko erdira arte, etxebizitzetako jabeei eta tokiko erakundeei berritze-lanak finantzatzen laguntzeko eta energia aurreztera zuzentzen diren neurriak hartzen laguntzeko. Sektore publikoak energia-eraginkortasuna hartu beharko du aintzat obrak esleitzeko garaian edo zerbitzuak edo produktuak eskuratzeko garaian. Industria-sektorean, energia eraginkortasuneko ziurtagiriak pizgarria izan daitezke, enpresek teknologian inbertitzeko eta energia gutxiago kontsumitzeko.

4 b) Energiaren merkatu paneuroparra, integratua eta azpiegiturekin hornitua

Batzordeak energiaren barne-merkatua gauzatzeko mugaeguna finkatu du. 2015era bitartean, Batasuneko kide den Estatu orok egon beharko du barnean. Datozen hamar urteetan, bilioi bat euro inguruko inbertsio globalak egingo ditu Europar Batasunak energia-azpiegituretan. Europar Batasuneko proiektu estrategiko nagusiak arintzeko, Batzordeak obra-lizentzien emakida sinpleagotu eta arindu egin nahi du, eta gehieneko epea ezarri du Europar Batasunaren azken baimenerako eta finantzaketarako.

4 c) 27 Estatuetako energia-politikaren koordinazioa

Europar Batasunak energia-politika hirugarren herrialde batzuekin eta, batez ere, bere bazkiderik garrantzitsuenekin koordinatzea proposatzen da. Europako auzotasun-politikaren esparruan, Batzordeak Energiaren Erkidegoaren Ituna zabaltzea eta sakontzea proposatzen du, Europar Batasunaren energiaren merkatuan parte hartu nahi duten herrialdeak are gehiago barnean hartzeko. Halaber, Afrikarekiko lankidetza areagotzea aurreikusi da, kontinente horretako hiritar guztiei energia iraunkorra hornitzeko asmoz.

4d) Europaren lidergoa energia-teknologiaren eta -berrikuntzaren arloan

Munta handiko lau proiektu jarriko dira abian Europaren lehiakortasunerako garrantzizkoak diren sektoreetan, hala nola elektrizitatea biltegiratzeko eta sare adimendunetarako teknologia berriak, bigarren belaunaldiko biokarburanteei buruzko ikerketa eta hiri adimendunen elkarketa, hiri-zonetan energiaren aurrezpena sustatzeko.

4 e) Energia segurua eta eskuragarria, kontsumitzaile aktiboen bitartez

Batzordeak beste neurri batzuk proposatu ditu prezioak alderatzearen, hornitzailea aldatzearen eta fakturazio argia eta gardena egitearen arloan.

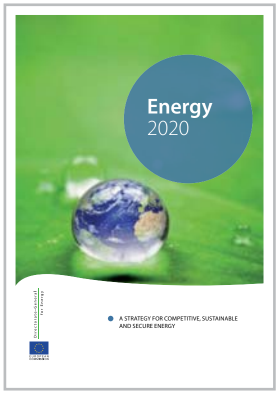

2011_energy2020_en.pdf

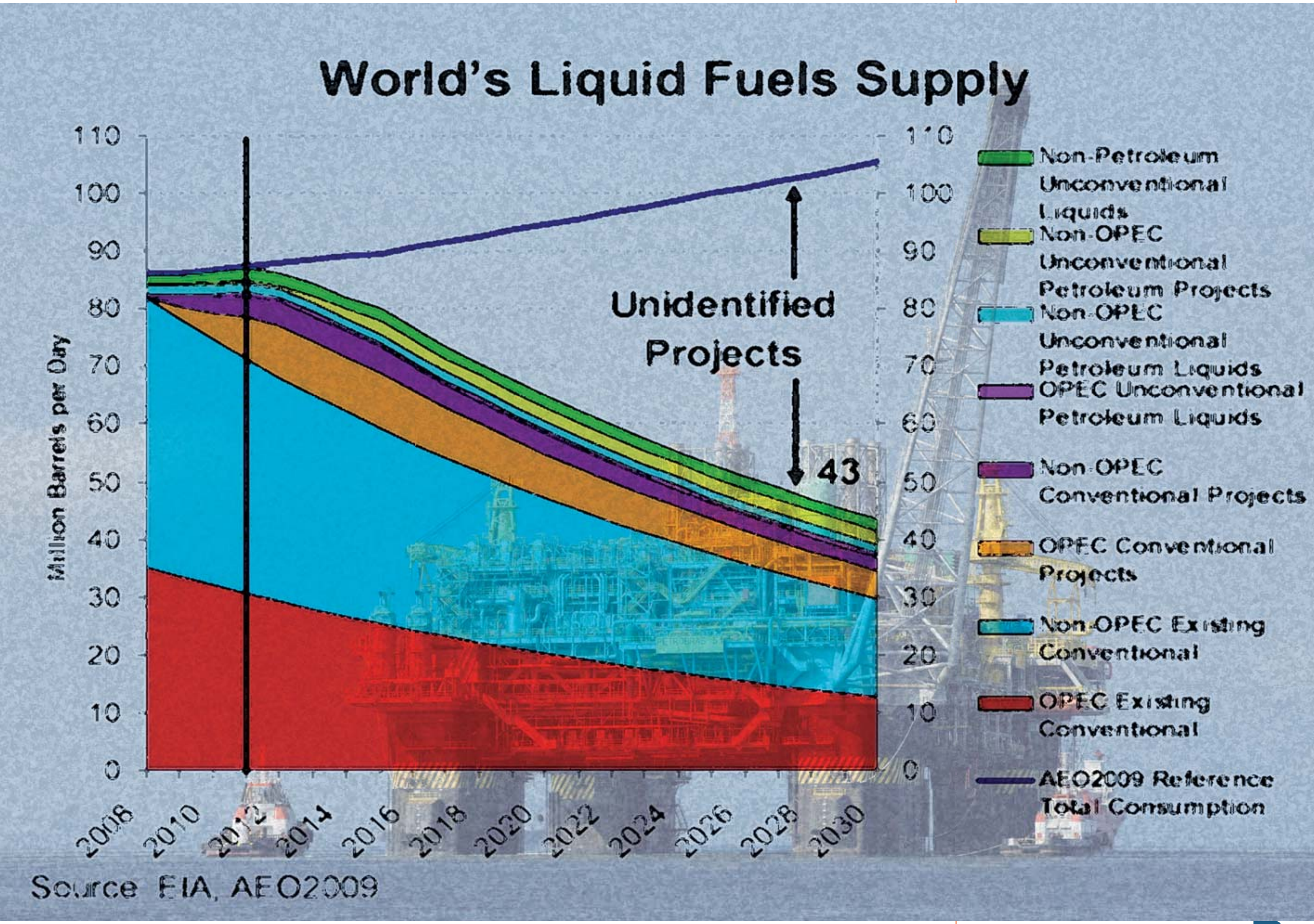
World's Liquid Fuels Supply
Million Barrels per Day
0
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100
110
2008
2010
2012
2014
2016
2018
2020
2022
2024
2026
2028
2030
Unidentified Projects
43
Non-Petroleum Unconventional Liquids
Non-OPEC Unconventional Petroleum Projects
Non-OPEC Unconventional Petroleum Liquids
OPEC Unconventional Petroleum Liquids
Non-OPEC Conventional Projects
OPEC Conventional Projects
Non-OPEC Existing Conventional
OPEC Existing Conventional
AEO2009 Reference Total Consumption
Source EIA, AEO2009

S. Wright - Rain Dance

1.5. Demografia

EUSTATen demografia-proiekzioak

EUSTATek egindako eta 2009ko martxoan argitara emandako demografia-proiekzioaren arabera, Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleria 69.156 pertsonatan gehituko da 2008 eta 2020 artean (% 3,2). Gehikuntza hori batez ere migrazio-saldoaren ondoriozkoa izango da.

EUSTATek landutako 2020rako proiekzio demografikoen arabera, Euskal Autonomia Erkidegoak 2020. urtean 2.232,1 mila biztanle izango ditu, eta horietatik 1.089,1 mila gizonezkoak izango dira (% 48,8) eta, gainerakoa, 1.143 mila emakumezkoak izango dira (% 51,2). Hazkundea lehen urteetan metatuko da, eta epe ertainera begira hazkundea moteldu egingo da. Proiektatutako aldiaren amaieran, ordea, biztanleriaren hazkunde nulua gertatuko da.

i

Eustat

→ http://eu.eustat.es/ci_ci/estadisticas/tema_47/opt_1/tipo_1/ti_Demografi_proiekzioak/temas.html#axzz1VM80alEL

1. grafikoa. **Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleriaren piramideak, 2005-2020**

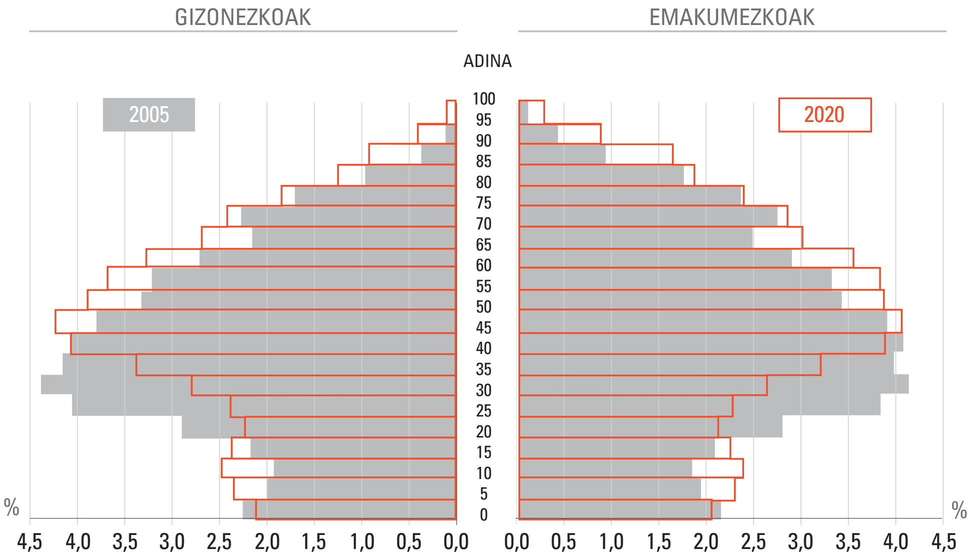

1. taula. **Biztanleriaren urtez urteko bilakaera, lurralde historikoen eta sexuaren arabera**

Urteak	Euskal Autonomia Erkidegoa			Araba			Bizkaia			Gipuzkoa		
	Guztira	Gizonez.	Emaku.	Guztira	Gizonez.	Emaku.	Guztira	Gizonez.	Emaku.	Guztira	Gizonez.	Emaku.
1975	2.071,8	1.026,7	1.045,1	237,4	119,2	118,2	1.154,8	570,0	584,7	679,7	337,5	342,2
1980	2.141,4	1.061,6	1.079,8	257,3	129,2	128,1	1.189,2	587,6	601,6	694,9	344,8	350,1
1985	2.142,0	1.056,9	1.085,1	268,3	134,2	134,1	1.182,4	581,7	600,7	691,3	341,0	350,3
1990	2.104,8	1.034,5	1.070,4	272,4	135,6	136,8	1.156,0	566,0	590,0	676,4	332,8	343,6
1995	2099,1	1.027,5	1.071,6	281,3	139,6	141,7	1.141,3	555,9	585,4	676,5	331,9	344,5
2000	2.079,2	1.016,0	1.063,2	284,6	141,1	143,5	1.122,2	545,2	577,0	672,4	329,7	342,7
2005	2.115,4	1.033,4	1.082,0	301,8	150,2	151,6	1.127,3	546,3	581,0	686,3	336,9	349,4
2010	2.194,1	1.071,7	1.122,4	323,7	161,7	162,0	1.168,4	564,7	603,7	701,9	345,3	356,6
2015	2.225,5	1.086,3	1.139,2	335,9	167,7	168,2	1.181,1	569,6	611,5	708,5	349,1	359,5
2020	2.232,1	1.089,1	1.143,0	343,1	171,0	172,1	1.181,5	569,1	612,5	707,5	349,0	358,5

Lurraldeei erreparatuta, Arabak soilik eutsiko die hazkunde positiboko tasei proiekzioaren aldi osoan. Bestalde, Bizkaiko eta Gipuzkoako biztanleriek ere gora egingo dute, baina askoz ere erritmo txikiagoarekin. Haatik, adierazgarriena da azken bi herrialde horietan hazkundea negatiboa izango dela azken urteetan.

2. taula. **Biztanleriaren urtez urteko bilakaera (mila pertsonatan), adin-talde handien arabera. Euskal Autonomia Erkidegoa 1975-2020**

Biztanleriaren zahartze-prozesuak jarraitzen du

20 urtetik beherako biztanleria Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleria osoaren % 16,4 zen 2005. urtean, eta % 18,3 izango da 2020an. Hori dela eta, 2020. urtean 2005. urtean baino ia 61.000 gazte gehiago izango dira. Hortaz, hautsi egiten da biztanleriaren segmentu horren etengabeko beherakadako aurreko joera.

Dena dela, aldi horretan bertan nabarmen gehituko da 65 urteko edo urte gehiagoko biztanleria: 110.000 pertsona gehiago izango dira. Hori dela eta, adin-tarte horrek guztizko populazioan duen pisua areagotu egingo da, 2005ean % 18,5 zen eta 2020an % 22,5 izango da. Alabaina, gehikuntzarik handiena 85 urte edo urte gehiagoko pertsonen proportzioan gertatuko da, 2005ean guztizko biztanleriaren % 2 zen eta 2020an % 4,1 izango da, oso adin handiko biztanleria-segmentuaren hazkunde-erritmo handiagoaren ondorioz (urtean + % 5,31), betiere adineko biztanleriaren osotasunarekin alderatuta (urtean + % 1,66). Erritmo horrek 85 urte edo urte gehiagoko 50.000 pertsona baino gehiagoko gehikuntza absolutua dakar, hau da, 42.800 pertsonatik ia 93.000 pertsonara pasatzea 15 urtetan.

Urteak	0-19		20-64		≥65	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
1975	754,1	36,4	1.146,6	55,3	171,2	8,3
1980	733,7	34,3	1.210,5	56,5	197,1	9,2
1985	646,0	30,2	1.274,4	59,5	221,7	10,3
1990	540,5	25,7	1.300,8	61,8	263,5	12,5
1995	439,2	20,9	1.342,2	63,9	317,8	15,1
2000	361,2	17,4	1.352,3	65,0	365,6	17,6
2005	346,6	16,4	1.377,3	65,1	391,5	18,5
2010	377,8	17,2	1.390,4	63,4	425,9	19,4
2015	401,1	18,0	1.357,9	61,0	466,5	21,0
2020	407,4	18,3	1.323,3	59,3	501,5	22,5

Bestalde, biztanleria "heldua", hots, 20 eta 64 urte artekoa, 54.000 pertsonatan murriztuko da 2005-2020 aldian. Adin-tarte horrek ehuneko ia 6 puntuko pisua galduko du denbora-tarte horretan (% 65,1etik % 59,3ra).

2. grafikoa. **Bizi-itxaropenaren bilakaera, sexuaren arabera. Euskal Autonomia Erkidegoa 1975-2020**

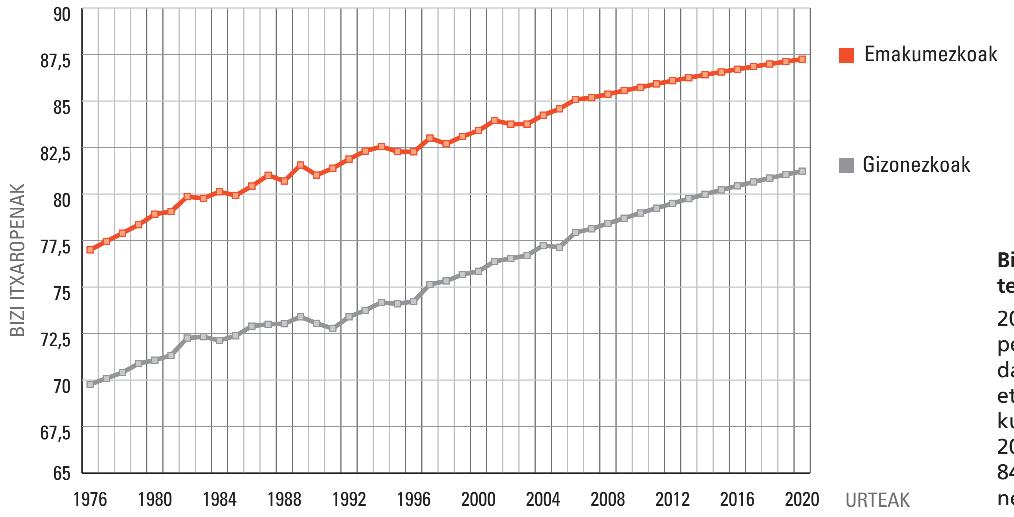

Bizi-itxaropenak gora egiten jarraitzen du

2020. urtean bizi-itxaropena 81,2 urtekoa izango da gizonezkoen kasuan eta 87,3 urtekoa emakumezkoen kasuan, eta 2005ean 77,1 urtekoa eta 84,6 urtekoa zen, hurrenez hurren.

Ugalkortasuna leheneratuko da, jaiotzeen kopurua murriztuko da

Euskal Autonomia Erkidegoan jaiotakoen kopurua arras murriztuko da mendeko bigarren hamarkadatik aurrera. Murrizketa horren arrazoia da 25 eta 39 urte arteko emakumeen kopuruak behera egin izana. Izatez, adin horietan metatzen da guztizko ugalkortasunaren % 90, eta, hortaz, ugalkortasuna % 27 baino gehiago jaitsiko da: 2006. urtean 251.000 ziren eta 2020. urtean 181.000 izango dira, nahiz eta inmigrazioaren bitartez adin horietako biztanleria ere gaineratuko den.

3. taula. **Migrazio-saldoaren urtez urteko bilakaera, lurralde historikoen arabera. 1998-2020**

Urteak	Euskal Auton. Erkidegoa	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa
1988	-10.400	100	-6.600	-3.900
1990	-4.900	700	-4.000	-1.600
1995	-4.800	700	-4.000	-1.500
2000	2.500	1.500	800	200
2005	13.300	3.000	7. 700	2.600
2010	10.000	2.600	5.600	1.800
2015	4.800	1.400	2.700	700
2020	4 .100	1.200	2.300	600

Migrazio-saldoa izango da biztanleriaren hazkunde-faktore nagusia

Proiekzioaren aldian izango den biztanleriaren hazkundea migrazio-saldoaren ondoriozkoa izango da, batik bat. Izatez, hazkunde begetatiboa negatiboa izango da 2013. urteaz geroztik. Migrazio-saldoa, beti positiboa bada ere, gero eta txikiagoa izango da: 2007an 18.000 migratzaile baino gehiago eta 2020an 4.000 migratzaile baino gehixeago.

Iturria: EUSTAT

Informazio gehiago nahi izanez gero:

Euskal Estatistika-Erakundea
Donostia-San Sebastian kalea, 1 - 01010 Vitoria-Gasteiz
Tlf:+34-945-01 75 00 Fax:+34-945-01 75 01
E-mail: eustat@eustat.es
Harremanetarako pertsona: Martín González Hernández
Tlf:+34-945-01 75 49 Fax:+34-945-01 75 01
Interneteko prentsa-oharrak: www.eustat.es

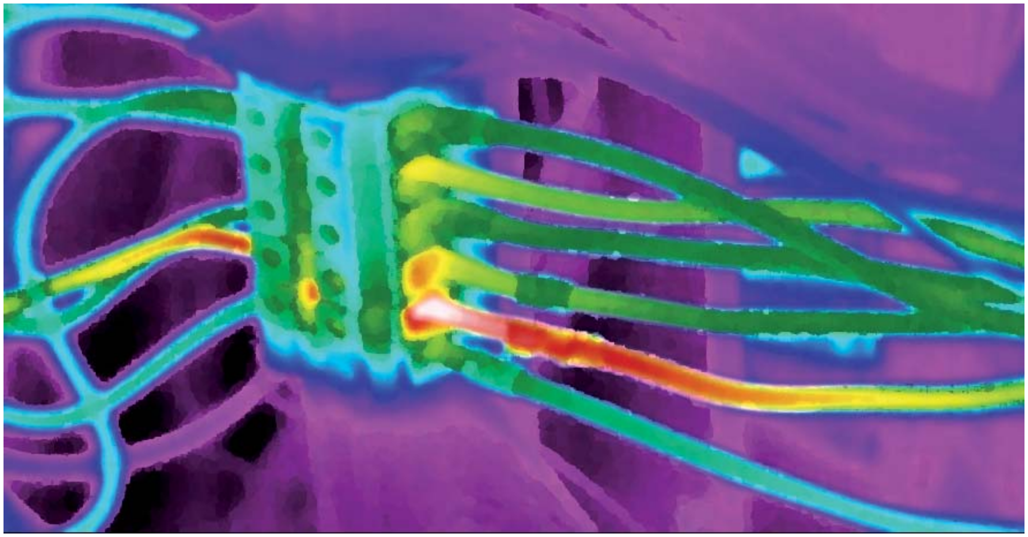

3. grafikoa. **2020KO DEMOGRAFIA PROIEKZIOAK**

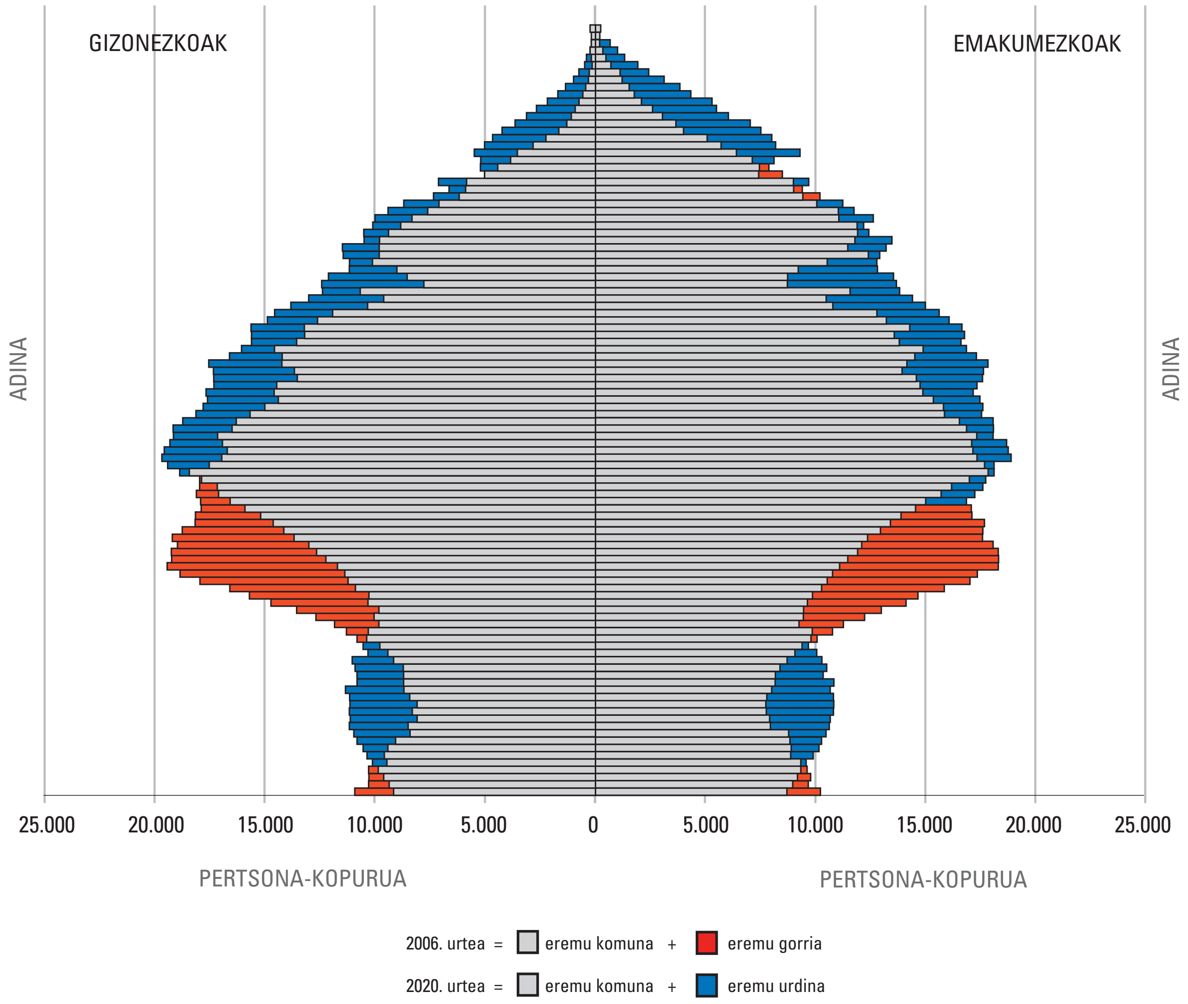

Eremu urdina gehi grisa **2020**ko "piramidea" izango da

Eremu gorria gehi grisa **2006**ko "piramidea" izango da

Horrenbestez, eremu gorriak 2006ko datuekiko 2020ko defizita irudikatzen du, eta urdinak superabita.

Iturria: EUSTAT.

4. grafikoa. **2020KO DEMOGRAFIA PROIEKZIOAK**

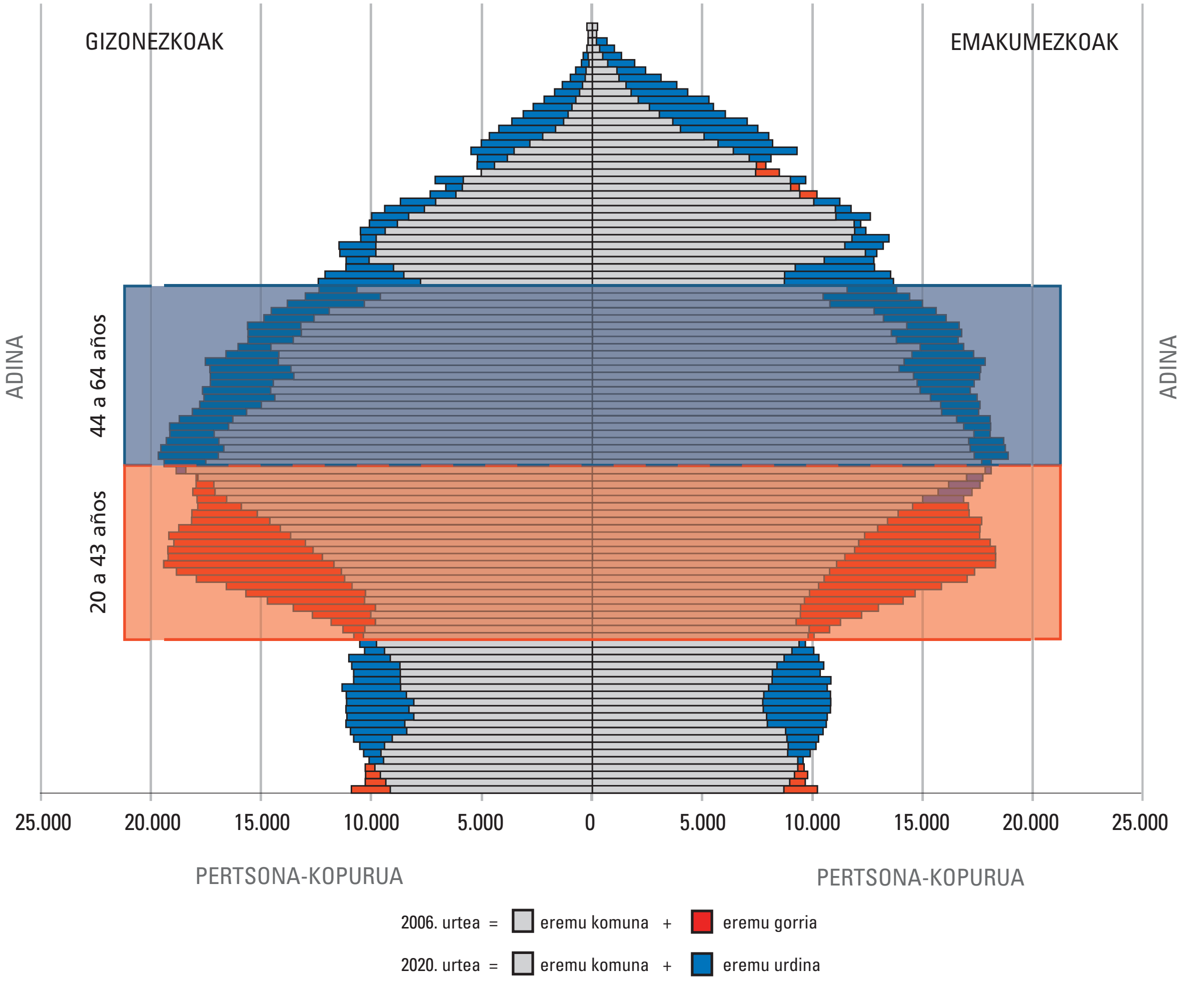

Eremu gorriak 2006ko datuekiko 2020ko defizita irudikatzen du, eta urdinak superabita.

Biztanleria-piramidea terminoa modu teknikoan erabiltzen da, ez dator bat adinaren araberako biztanleria-egituraren formarekin. Bestalde, nabarmendu behar da piramidearen forma eredu gisa aldatzearen eta beste eredu baterantz jotzearen garrantzia. Beste eredu horretan biztanleriaren kopuruak egonkorragoak izango dira, eta bat etorriko dira eskura dauden baliabideen mugekin.

Eremu urdina gehi grisa **2020**ko "piramidea" izango da

Eremu gorria gehi grisa **2006**ko "piramidea" izango da

Iturria: EUSTAT.

2. Beste eskakizun batzuk

2.1. Kultura-aldaketa

Egoera aldakor horretarako erantzun arrakastatsuak artikulatzeko, ez da nahikoa gizarte-sektore ilustratu eta kontziente bat ingurunean gertatu diren aldaketara "egokitzea", benetako aldaketa behar da gizartearen sektore guztietan. Horrek guztiak zentzurik gabe uzten ditu iraganean mantendu diren jarreretako batzuk. Gizartearen sektore zabalen ustez, munduan dugun kokalekuak edo Europar Batasunaren parte izateak ematen digu munduko ekonomiaren barruan dugun lehiakortasuna eta, hortaz, ematen dizkigu ongizatea mantentzeko eta sendotzeko baliabideak. Edonola ere, jakin badakigu, gizarte bateko kide guztiek eta kide horietako bakoitzak haien jarduerari zer balio erantsi ematen dioten planteatzen duten kasuetan soilik, egongo direla gizarte horiek ondo prestatuta etorkizuneko erronkei aurre egiteko.

Haatik, kultura-aldaketak honako alderdi hauek behar ditu:

a) Beste erreferente zehatz batzuk sortu beharko ditu, ibilbidea markatuko duten gida gisa.

b) Aldaketa-behar horren eredu izango diren neurriak.

c) Posible egingo duten bitartekoak.

Kasu batzuetan gertakarien errealitatea bera izango da egoera berrirako transmisio-bidea. Esate baterako, pertsona gazte eta kualifikatu gabeak prekarietate-etorkizuna izango du. Edo, era berean, ekintzailetza-programak garatu ahala eta enpresak eratzeko izapideak aldatu ahala, izpiritu ekintzailea eta sortzailea sustatuko da. Edo, zenbait gizarte-laguntza berariazko prestakuntza-programa jakin batzuekin lotzen badira, agerian geratuko da etengabeko prestakuntzaren beharra eta kontu publiko iraunkorren beharra.

"Klima-aldaketa, lehen laguntza"

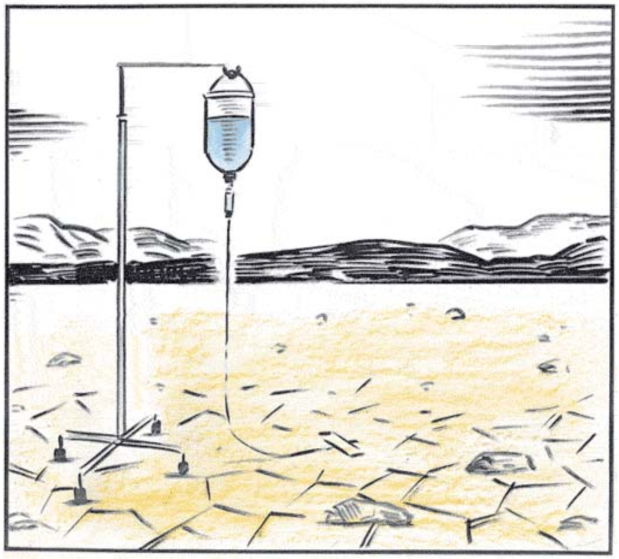

EL PAIS egunkariak argitaratua. 2009ko abenduaren 13a

elroto.elpais@gmail.com

Hala ere, karbono-emisio gutxiago sortuko duen ekonomia desmaterializatuago baterantz egiteak, aldaketak ekarriko ditu maila askotan (legerian, produktuaren bizi-zikloaren diseinuan, material eta produkzio-prozesu berrietan, jardueraren arrastoaren ezagutzan...). Askotariko erreferente zehatzak behar izango dira, eta horietan herri-administrazioen inguruan sortzen den jarduerak ereduzkoa eta eredugarria izan beharko du. Beste horrenbeste gerta daiteke etxebizitza egokituetan mendeko pertsonen edo gaixo kronikoen arretarekin, pertsona monitorizatuen zaintzarekin...

III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honen indarraldian zenbait prozesu abiaraziko dira: kontratazio publiko berdea, klima-aldaketaren aurka borrokatzeko euskal legea, enplegurako euskal legea, bizialdi osoko ikaskuntzako legea... Prozesu horiek guztiak oso lagungarriak izango dira beharrezko kultura-aldaketa gertatzeko.

Europako Ekonomia eta Gizarte Lantaldeak "Karbonorik gabeko energiaren gizarte baterako hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko beharrak" gaiaren inguruan emandako irizpenak prestakuntzatik egin daitekeen ekarpena eman du aditzera.

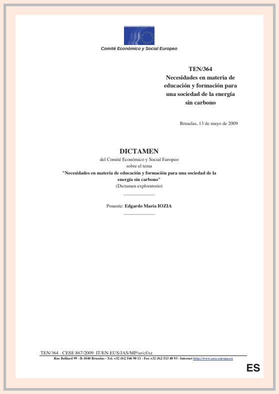

Comité Económico y Social Europeo

TEN/364
Necesidades en materia de educación y formación para una sociedad de la energía sin carbono

Bruselas, 13 de mayo de 2009

DICTAMEN
del Comité Económico y Social Europeo
sobre el tema
"Necesidades en materia de educación y formación para una sociedad de la energía sin carbono"
(Dictamen exploratorio)

Ponente: **Edgardo Maria IOZIA**

TEN/364 - CESE 867/2009 IT/EN-EUS/JAS/MP/sz/cf/sz
Rue Belliard 99 - B-1040 Bruselas - Tel. +32 (0)2 546 90 11 - Fax +32 (0)2 513 48 93 - Internet http://www.eesc.europa.eu

ES

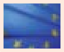

→ Hezkuntza eta Energia ebazpena.pdf

2.2. Aldaketen abiadurara egokitzea

Aldaketa handiak izateaz gain, orain arte ezagutu gabeko erritmo bizian gertatzen ari direla nabarmendu behar da. Hortaz, ematen du aldaketen bizitasuna izango dela bereizgarria.

Egoera horrek inplikazioak izango ditu, batetik, prestakuntza-eskaintzaren diseinuan, plangintzan eta malgutasunean, eta, bestetik, gizabanakoen eta enpresen prestakuntza-ibilbideen aukeraketan eta, jakina, pertsonek aldaketei erantzuteko izango duten ahalmenean.

Aldaketen abiaduraren ondorioen adibideetako bat ondoren aztertuko diren enpleagarritasunari buruzko datuek islatzen dute.

Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruan, eta lanbide-arloen arabera, lan-munduratzeak behera egin zuen nabarmen 2008. urtetik aurrera.

4. taula. **Lanbide-arloko okupazio-tasa. 1999-2008ko LHko promozioak**

	Okupazio-tasa									
LANBIDE ARLOA	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
NEKAZARITZA	% 64,7	% 83,9	% 75,8	% 73,2	% 79,7	% 72,9	% 62,5	% 76,9	% 77,0	% 88,4
ITSASOA ETA ARRANTZA	% 80,0	% 71,4	% 66,7	% 71,4	% 72,2	% 100,0	% 100,0			
JARDUERA FISIKOAK - KIROLAK	% 82,1	% 87,8	% 84,8	% 86,7	% 85,4	% 88,6	% 90,4	% 85,1	% 72,0	
ADMINISTRAZIOA	% 74,9	% 86,6	% 81,5	% 83,9	% 82,5	% 75,5	% 76,6	% 74,7	% 71,1	% 68,9
ARTE GRAFIKOAK	% 66,7	% 84,9	% 82,0	% 77,1	% 78,3	% 78,5	% 70,6	% 75,5	% 64,9	% 68,6
MERKATARITZA ETA MARKETINA	% 65,6	% 86,4	% 81,6	% 82,5	% 82,6	% 76,5	% 73,4	% 77,6	% 72,6	% 75,5
KOMUNIKAZIOA, IRUDIA ETA SOINUA	% 58,8	% 81,1	% 73,4	% 70,8	% 75,8	% 64,0	% 64,4	% 73,6	% 71,3	% 65,9
ERAIKUNTZA ETA OBRA ZIBILA	% 78,6	% 94,0	% 83,4	% 85,7	% 85,1	% 82,2	% 87,9	% 86,5	% 85,4	% 94,1
ELEKTRIZITATEA ETA ELEKTRONIKA	% 66,1	% 90,9	% 85,3	% 85,7	% 86,3	% 83,4	% 81,1	% 88,4	% 89,6	% 84,3
FABRIKAZIO MEKANIKOA	% 63,9	% 92,8	% 90,1	% 86,2	% 90,2	% 87,4	% 88,4	% 91,8	% 94,5	% 90,5
OSTALARITZA	% 68,2	% 85,6	% 89,1	% 81,8	% 87,1	% 82,9	% 86,2	% 86,5	% 83,9	% 78,4
TURISMOA	% 68,6	% 89,3	% 81,3	% 82,2	% 88,4	% 82,5	% 73,0	% 76,4	% 71,8	% 57,1
IRUDI PERTSONALA	% 74,6	% 84,5	% 85,6	% 85,8	% 86,9	% 87,6	% 84,6	% 78,6	% 73,4	% 82,4
ELIKAGAIEN INDUSTRIAK	% 66,7	% 100,0	% 100,0	% 81,8	% 90,9	% 68,8	% 80,8	% 85,7	% 66,7	% 88,9
INFORMATIKA	% 70,4	% 83,1	% 77,6	% 70,6	% 77,7	% 72,8	% 72,4	% 82,0	% 81,8	% 75,0
ZURGINTZA ETA ALTZARIGINTZA	% 64,6	% 83,8	% 68,8	% 82,7	% 90,2	% 75,0	% 83,6	% 83,1	% 87,2	% 82,7
IBILGAILUAK MANTENTZEA	% 67,1	% 87,7	% 85,5	% 85,2	% 87,2	% 88,7	% 87,9	% 90,4	% 91,0	% 93,8
PRODUKZIO ZERB. MANTENTZEA	% 66,3	% 91,7	% 88,4	% 87,0	% 91,5	% 86,4	% 87,6	% 92,0	% 91,6	% 93,0
KIMIKA	% 66,7	% 82,4	% 74,8	% 77,2	% 76,6	% 73,5	% 75,4	% 70,2	% 66,2	% 64,7
OSASUNA	% 70,7	% 80,7	% 75,5	% 72,1	% 78,3	% 78,6	% 69,4	% 70,8	% 66,1	% 55,8
GIZARTE ETA KULTURA ZERBITZUAK	% 83,1	% 88,2	% 81,0	% 80,2	% 84,3	% 82,4	% 81,3	% 75,0	% 73,8	% 70,6
EHUNGINTZA, JANTZIGINTZA ETA LARRUG.	% 69,2	% 72,7	% 93,8	% 80,0	% 90,9	% 53,8	% 72,7	% 68,8	% 80,0	% 66,7
PROMOZIOA GUZTIRA	% 70,2	% 87,6	% 83,1	% 81,7	% 84,4	% 80,8	% 80,0	% 82,7	% 81,0	% 79,0

Urtero xede horretarako egiten den inkestari erantzuten dioten pertsonen kopurua zenbat eta handiagoa izan, orduan eta fidagarriagoa izango da emaitzazko datua. Datu gehiago eta erabilitako metodologia orri honetan kontsulta daiteke: **www.lanbide.net**

Iturria: LHko lan-munduratzearen jarraipenari buruzko inkesta.

Nork egina: lan-merkatuaren behategia, Lanbide

i

→ **www.lanbide.net**

5. grafikoa. **Enpleguaren pisua, lanbide arloen arabera. Euskal Autonomia Erkidegoa.**

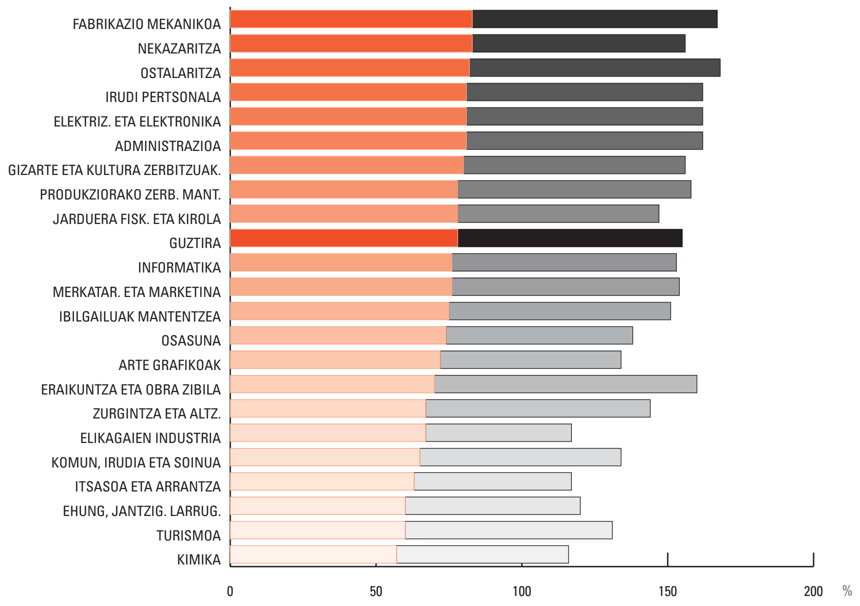

	2008	2007
FABRIKAZIO MEKANIKOA	% 83	% 84
NEKAZARITZA	% 83	%73
OSTALARITZA	% 82	% 86
IRUDI PERTSONALA	%81	%81
ELEKTRIZ. ETA ELEKTRONIKA	%81	%81
ADMINISTRAZIOA	% 81	% 81
GIZARTE ETA KULTURA ZERBITZUAK	% 80	% 76
PRODUKZIORAKO ZERB. MANT.	% 78	% 80
JARDUERA FISK. ETA KIROLA	%78	% 69
GUZTIRA	% 78	% 77
INFORMATIKA	% 76	% 77
MERKATAR. ETA MARKETINA	% 76	% 78
IBILGAILUAK MANTENTZEA	%75	% 76
OSASUNA	% 74	% 64
ARTE GRAFIKOAK	% 72	% 62
ERAIKUNTZA ETA OBRA ZIBILA	% 70	% 90
ZURGINTZA ETA ALTZ.	% 67	% 77
ELIKAGAIEN INDUSTRIA	% 67	%50
KOMU., IRUDIA ETA SOINUA	% 65	% 69
ITSASOA ETA ARRANTZA	% 63	% 54
EHUNG., JANTZIG. LARRUG.	% 60	% 60
TURISMOA	% 60	% 71
KIMIKA	% 57	% 59

2008ko hasierako lanbide-prestakuntzako promozioan, emakumeen okupazio-tasa % 74,3koa izan zen eta gizonen okupazio-tasa % 66,6koa.

Aldaketa-prozesuaren barruan, aurreikus daiteke deskribatzen den egoera etengabe aldatzen joango dela datozen urteetan. Kontuan izan behar da, aldaketa prozesu horretan, beste lanbide-kualifikazio eta titulazio batzuk ari direla diseinatzen eta zenbait produkzio-sektore birmoldatze-prozesu handitan daudela murgilduta.

Erabilitako "enplegu adierazgarria"ren definizioa iturriari dagokiona da (ETEFIL-05): astean 20 ordu edo gehiagoko lana eta gutxienez 6 hilabetez.

6. grafikoa. **Autonomia Erkidego guztien osotasunean etorkizunik oparoena duten lanbideak.**

TodoFP.es atarian aditzera ematen denez, grafikak adierazten dituenak dira **autonomia-erkidego guztien** osotasunean etorkizunik oparoena duten lanbideak.

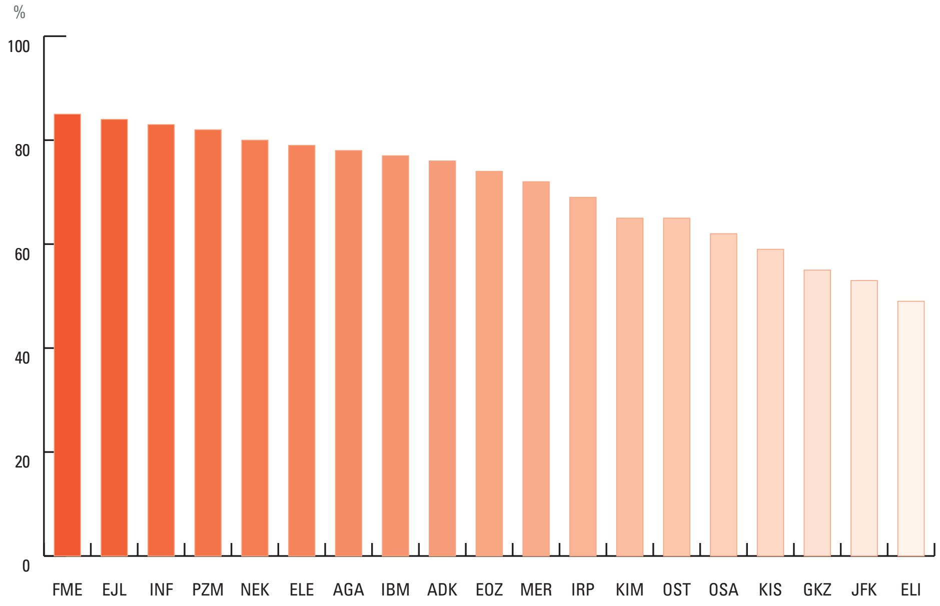

LANBIDE ARLOAK

FME:	Fabrikazio mekanikoa
EJL:	Ehungintza, jantzigintza eta larrugintza
INF:	Informatika
PZM:	Produkzio-zerbitzua eta mantentzea
NEK:	Nekazaritza
ELE:	Elektrizitatea eta elektronika
AGA:	Arte grafikoak
IBM:	Ibilgailuak mantentzea
ADK:	Administrazioa eta kudeaketa
EOZ:	Eraikuntza eta obra zibila

MER:	Merkataritza eta marketina
IRP:	Irudi pertsonala
KIM:	Kimika
OST:	Ostalaritza eta turismoa
OSA:	Osasuna
KIS:	Komunikazioa, irudia eta soinua
GKZ:	Gizarte- eta kultura-zerbitzuak
JFK:	Jarduera fisikoak eta kirola
ELI:	Elikagaien industriak

i

Honako helbide honetan Lanbide Heziketako titulazioaren araberako enplegu-joerak kontsulta daitezke: redtrabaj@
www.redtrabaja.es

2.3. Bikaintasuna

Europak ahalegin handia egin beharko du produktibitatean eta ikerketa eta berrikuntzan. Langabeziak berriro atzera egin dezan lortzeko beharrezko hazkunde-gaitasunez zuzkitu beharko da berriro, orain dela gutxira arte garatzeko bidean ziren herrialdeen (Brasil, India, Txina) hazkunde handiarekin lehiatu ahal izateko edo Ameriketako Estatu Batuen hazkunde neurrizkoago baina iraunkorrarekin lehiatu ahal izateko. Alabaina, hori guztia iraunkortasunaren parametro berrien mende egin beharko du. Krisialditik ateratzeko eta gerta daitezkeen beste krisialdiei aurre egiteko edo gaur egungo krisialdiaren berrerortzeari aurre egiteko zutoinak eraikitzera zuzentzen den prozesu korapilatsu horretan, beste elementu bat ere hartu beharko da aintzat: bikaintasuna unibertsalizatzea.

Termino horri aplikatu ohi zaizkion interpretazio anitzen artean, interesgarria izan daiteke Adela Cortinak, Valentziako unibertsitateko etika eta filosofia politikoko katedradunak, proposatzen duena jasotzea: "Izatez, "bikaintasun" terminoa Homeroren poemetako Grezian sortu zen, mendebaldeko kulturari dagokionez bederen. Iliada edo Odisea irakurtzea oso gomendagarria da hautemateko bikaina edo bertutetsua den oro trebetasun jakin bat garatzeagatik nabarmentzen dela batez bestekoaren gainetik". Eta jarraitzen du: "bikaintasunak, jakina, esanahi konparatzailea du, zerbaitekiko izaten da bikaina. Dena dela, Homeroren garaian batez bestekoaren gainetik kokatzeak garrantzia zuen arren, gizarte demokratikoetako arrakastaren sekretua nork bere buruarekin lehiatzean datza, ez konformatzean, egunetik egunera norberaren gaitasunetatik onena ateratzean.

Horrek ahalegin handia eskatzen du –edozein biziproiekturen nahitaezko osagaia–. Norberaren onurarako ez ezik, norberarekin bizi direnen edo haiei esker bizi garenen onurarako ere egitean datza arrakastaren sekretua".

Amaitzeko, aditzera ematen du: "Bazterketarekiko alergikoa den hezkuntzak *(prestakuntzak gaineratzen dugu guk)* ezin du erdipurdikoen kopurua gehitu; aitzitik, bikaintasuna unibertsalizatu behar du".

Norbere buruarekin eta gainerakoekin alderatu ahal izateko, eta iparrorratzean bikaintasuna finkatuta, garrantzi handikoa da erreferentziako adierazleak ondo aukeratzea.

Ekonomiaren eta gizartearen arloko beste adierazle batzuk ikertzeko zeregina egiten duen lehena ez izan arren, **Stiglitz-en** (eta beste batzuen) **txostena** da Europar Batasunak nabarmendu duen erreferentzietako bat. Emaitza ekonomikoen eta gizarte-aurrerapenaren adierazle gisa barne-produktu gordinaren mugak finkatzeko egitekoa esleitu zitzaion, baita neurketaren inguruko arazoak berraztertzeko, gizarte-aurrerapenaren adierazle egokiak lortzeko beharrezkoak izan daitezkeen datu osagarriak identifikatzeko, neurketa-tresna berrien bideragarritasuna ebaluatzeko eta estatistika-datuen aurkezpen egokiaz eztabaidatzeko egitekoa ere.

2010eko maiatzean ikusmin handia eragin duen beste ekimen bat aurkeztu zen; Ekonomia Lankidetza eta Garapenerako Antolakundearen **gizarteen aurrerapena neurtzeari** buruzko nazioarteko proiektua.

Proiektu horretatik Europar Batasuna osatzen duten gizarteen moduko gizarte konplexuetarako baliagarriak izango diren ondorioak ateratzea espero da.

Adierazle klasikoen artean, balio erantsi gordina lanbide-heziketarako baliagarria dela onartzearen inguruan adostasun osoa dago Euskal Autonomia Erkidegoko erakundeen artean.

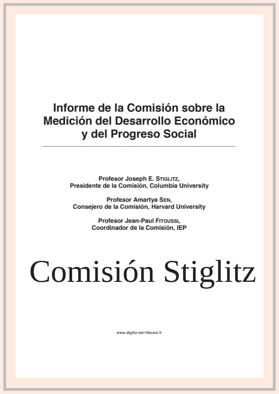
Informe de la Comisión sobre la Medición del Desarrollo Económico y del Progreso Social

Profesor Joseph E. Stiglitz, Presidente de la Comisión, Columbia University

Profesor Amartya Sen, Consejero de la Comisión, Harvard University

Profesor Jean-Paul Fitoussi, Coordinador de la Comisión, IEP

Comisión Stiglitz

www.stiglitz-sen-fitoussi.fr

Commission_Stiglitz_ES.pdf

Eskerrik zintzoenak Adela Cortinari, bere argitarapenetako batzuk erabiltzeko baimena emateagatik.

www.progresosociedades.es

Modu globalean pentsatu, toki mailan jardun...
... eta tarteko mailetan,
eta Europako esparruetan,...

2.4. Erreferenteen beharra

Deskribatzen denaren moduko paradigma-aldaketako egoera batean, garrantzi handikoa da erreferente argiak eta koherenteak izatea, nahiz eta batzuetan egoera konplexuagoak sortzen eta islatzen dituztelako konplexuagoak izan.

Erreferente berrien hautaketan asmatzeko erronka garrantzi handikoa da etorkizuneko erronkarako. Izatez, aldaketa sakoneko garai honetan ere, erreferente horiek sortzeko aukera dago; erreferente bihurtzeko aukera dago hobeto prestatuta dagoen esparruetan, edo etorkizunean hobeto prestatuta egongo den esparruetan, edo herrialde, produkzio-sektore eta abarretako behar estrategikoekin bat datozenetan.

Lanbide-heziketari dagokionez, CEDEFOP gisako organismoak daude edo Europar Batasuneko Eskualdeetako Lantaldea gisako erakundeak daude. Horien inguruan ari dira eratzen erreferentzia berriak eta ari dira politika berriak koordinatzen.

Eusko Jaurlaritzak modu aktiboan hartzen du parte eta egiten ditu ekarpenak organismo eta erakunde horietan. Hala gertatu zen, esate baterako, 2010eko abenduan Brujasen, hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloan datorren hamarkadarako 45 ebazpen politikoak finkatu zituen dokumentuan.

Balio erantsi gordina eta barne produktu gordina

Produkzio-unitate bati eskainitako unitate oso batek sortutako balioa edo balio erantsia da sistemaren saldorik garrantzitsuenetako bat. Produkzioaren eta tarteko kontsumoen artean dagoen alde gisa kalkulatzen da. Maila makroekonomikoan, herrialde bateko enpresa guztiek gaineratutako balioaren baturak sortzen du magnitudea.

Enpresa-ekonomian, enpresa baten balio erantsia enpresaren salmenten zenbatekoaren eta beste enpresa batzuei egindako erosketen arteko aldean datza –aldi horretan kapital finkoaren depreziazioa barnean hartu gabe–.

Adierazle horren erabilera oso hedatuta dago gure ingurunean, eta, horri esker, udalerrien, sektoreen edo autonomia-erkidegoen arteko konparazioak ere egin daitezke.

Oharra: balio erantsia kapital finkoko kontsumoa barnean hartuta edo barnean hartu gabe kalkula daiteke, hau da, gordina edo garbia. Produkzioa oinarrizko prezioetan kalkulatzen denez gero, eta tarteko kontsumoak eroste-prezioan baloratzen direnez gero, balio erantsiak ez ditu barnean hartzen zergak ken produktuen gaineko diru-laguntzak.

Energiaren sektorean aldaketa handiak ari dira gertatzen, eta, aldaketa horien eraginez, aukera handiak eta beste kualifikazio-behar batzuk ari dira sortzen.

Europar Batasunaren Batzordearen **"Gaitasun berriak, enplegu berrietarako"** dokumentua erreferentzia argia da.

Beste kualifikazio eta titulu batzuk diseinatzean aldaketa horiek hartu dira kontuan.

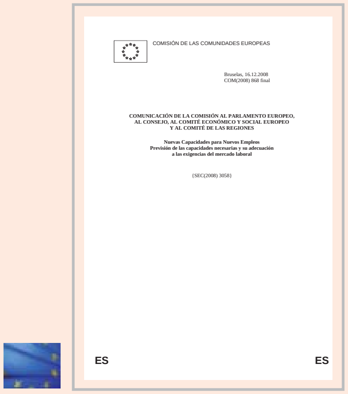
COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS

Bruselas, 16.12.2008
COM(2008) 868 final

COMUNICACIÓN DE LA COMISIÓN AL PARLAMENTO EUROPEO, AL CONSEJO, AL COMITÉ ECONÓMICO Y SOCIAL EUROPEO Y AL COMITÉ DE LAS REGIONES

Nuevas Capacidades para Nuevos Empleos
Previsión de las capacidades necesarias y su adecuación a las exigencias del mercado laboral

{SEC(2008) 3058}

ES ES

com2008_0868es01.pdf

CEDEFOP

El empleo en Europa exigirá más conocimientos y competencias

7. grafikoa. **Eskualde bakoitzeko enplegu-tasa, NUTS 2, 2008 (1) ,%.**

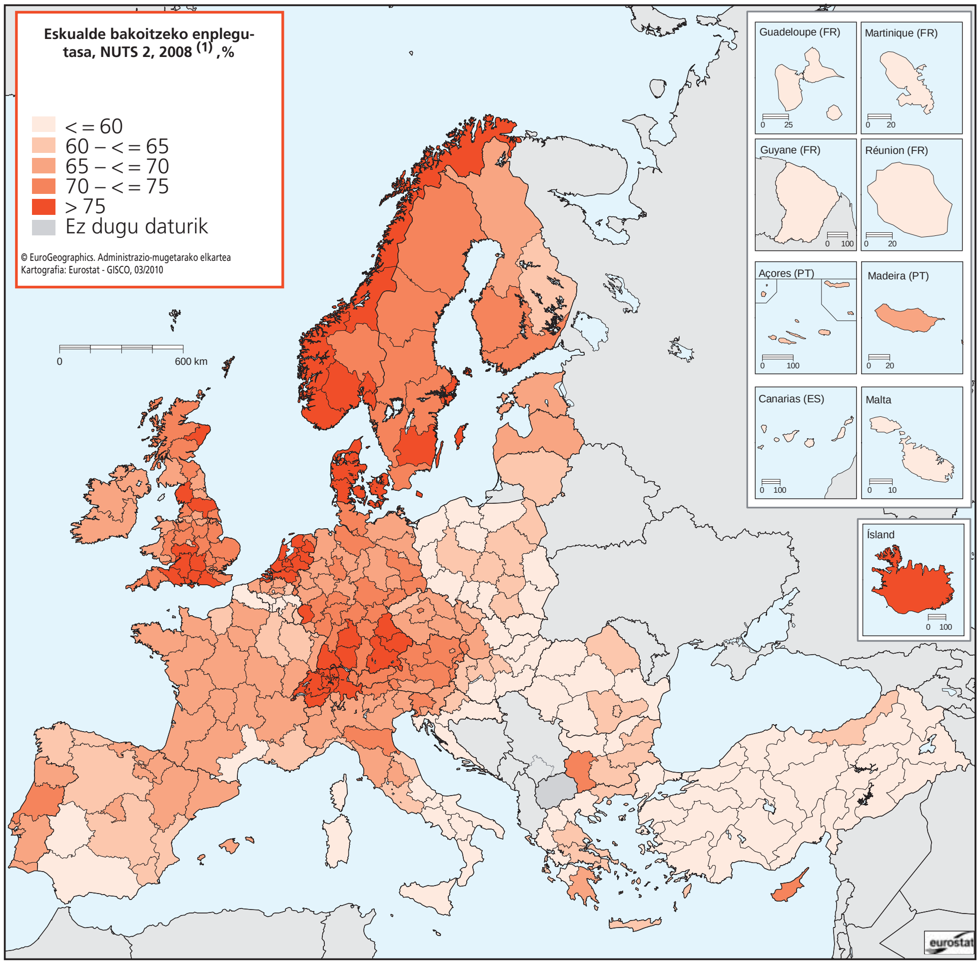

(1) Kroazia, Islandia eta Suitza, 2007

Iturria: EUROSTAT (tgs00007).

Eskualdeetako Lantaldea

Eskualdeetako Lantaldea kontsulta-organismo bat da, Europako eskualde eta tokiko ordezkariek osatutakoa. Lantaldeari kontsultatu beharko zaio Europar Batasunak tokiko eta eskualdeetako gobernuari dagozkion gaietan erabakiak hartu aurretik –adibidez, eskualde-politikan, ingurugiroan, hezkuntzan eta garraioan–.

344 kidek osatzen dute lantaldea eta Europako 271 eskualde daude ordezkatuta. Eskualdeetako Lantaldearen egitekoa da tokiko eta eskualdeetako ikuspegia aurkeztea Europar Batasuneko legerian. Batzordearen proposamen gaineko irizpenen bitartez egiten du hori.

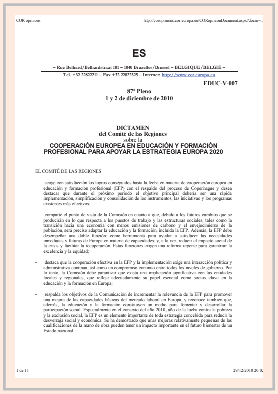
ES

DICTAMEN
del Comité de las Regiones
sobre la
COOPERACIÓN EUROPEA EN EDUCACIÓN Y FORMACIÓN PROFESIONAL PARA APOYAR LA ESTRATEGIA EUROPA 2020

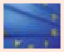

Eskualdeetako lantaldea 231 2010. pdf

8. grafikoa. **Eskualde bakoitzeko hezkuntza-maila NUTS 2, 2008 (1) (goi-mailako heziketa duten 25 eta 64 urte bitarteko herritarren %a).**

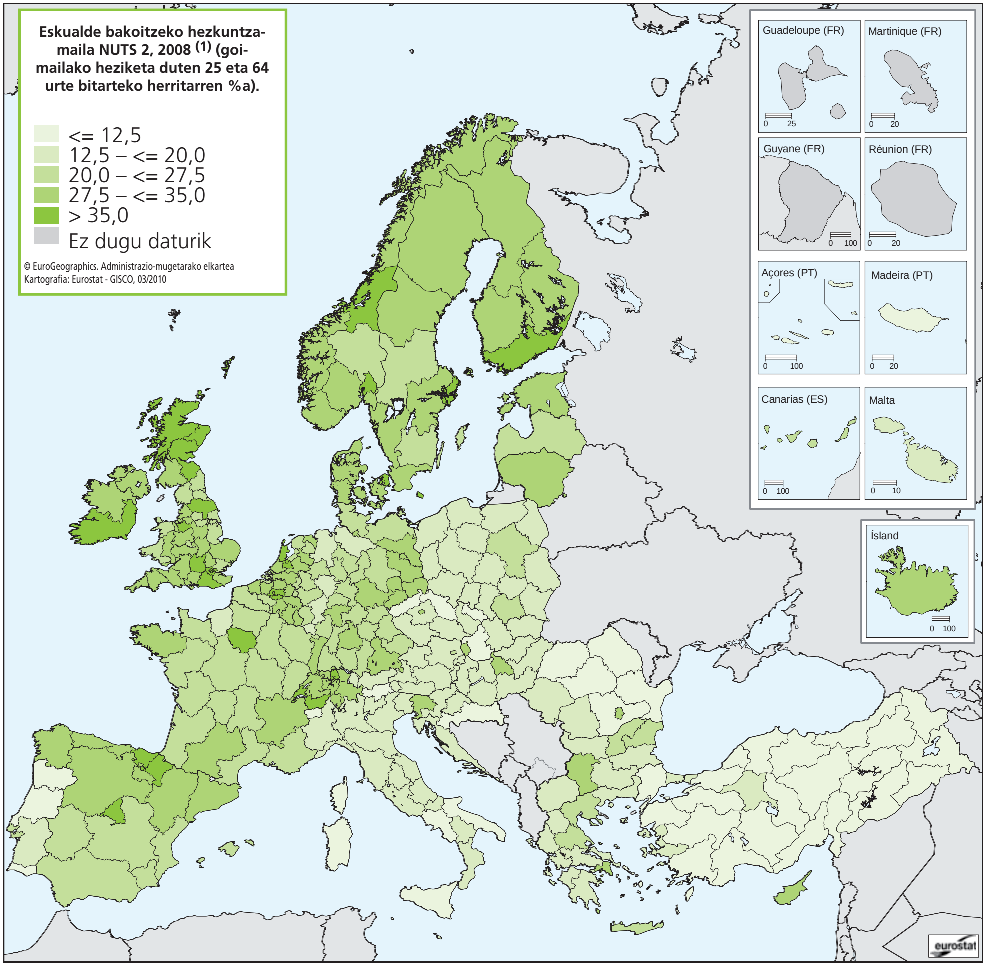

(1) Itsasoz bestaldeko departamentuak (FR9), ez dugu daturik; Corse (FR83), datuak ez dira fidagarriak lagina txikia delako; Portugal eta Suedia: Aurretiazko datuak.
Iturria: Eurostat (edat_lfse11).

→ 2010eko EUROSTAT urtekaria.pdf

Dokumentu honek aldian behin adierazle komunen eta beste adierazle batzuen inguruko datu gehiago gaineratzeko aukera ematen du –Europako esparrukoak zein estatu, eskualde eta tokiko esparrukoak–. Gauzak horrela, esparru bakoitzerako, produkzio-sektore bakoitzerako, lanbide-arlo bakoitzerako eta abar zehazten diren erreferenteekiko konparazioak etengabe eguneratuta egongo dira, eta une oro indarrean egongo den diagnostiko baliagarria izango da eskura.

Euskal Autonomia Erkidegoa

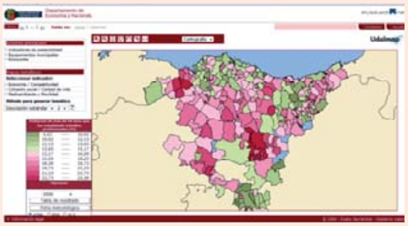

→ http://www.ogasun.ejgv.euskadi.net/r51-udalmap/eu/contenidos/informacion/udalmap/eu_udalmap/udalmap.html

2.5. Kualifikazioen egitura

Aldaketa sakona eta etengabea. Lanbide Heziketa, guztiz ezezaguna

Europar Batasuneko estatu kide guztiek jakin badakite globalizazioak eta jakintzaren gizarteak langileen beste kualifikazio-eskakizun batzuk eragiten dituztela. Hori dela eta, aldaketa handiko prozesu batean sartu da lanbide heziketa.

Lanbide-kualifikazioen eta lan-merkatuko beharren arteko korrespondentzia desiragarria bermatu nahi da; lanbide-heziketako eskaintzen sistema integratua osatu nahi da; batasunaz, koherentziaz eta eragimenez hornitu nahi da errealitate horren plangintza, antolamendua eta administrazioa; eta lanbide-konpetentziak eta -kualifikazioak egiaztatzeko eta ziurtatzeko moduen integrazioa erraztu nahi da, lan-esperientzia bidez eta/edo ikaskuntza ez-formalen bidez eskuratutakoak barne.

Horretarako, hain zuzen ere, sortu zen Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala (gaur egun berraztertzen ari da Europako esparruarekin bat egiteko)

9. grafikoa. **Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala**

Kualifikazioa lortzeko bideak

Kualifikazioen eta lanbide heziketaren sistema nazionalaren tresnak eta ekintzak

Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionala

Produkzio-sistemaren kualifikaziorik adierazgarrienak biltzen ditu.

Lanbide Heziketako tituluak zein profesionaltasun-ziurtagiriak diseinatzeko oinarria dira.

- Lanbide Kualifikazioak ezagutzeko, ebaluatzeko, **egiaztatzeko** eta erregistratzeko prozedura.
- Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionalaren beraren kalitatearen ebaluazioa eta hobekuntza.
- Lanbide-heziketaren eta enpleguaren arloko informazioa eta orientazioa.

Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionalaren **helburuak** dira:

- Heziketa kualifikazio-eskarietara orientatzea.
- Lan-merkatuko eskariaren eta eskaintzaren arteko egokitzapena erraztea.
- Bizialdi osoko prestakuntza ohiko hezkuntza-aldiaz harantzago zabaltzea.
- Langileen zirkulazio librea sustatzea. Hori dela eta, funtsezko egitekoa betetzen du lan-esparruan eta prestakuntza-esparruan.

Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionaleko kualifikazioak lanbide-arloetan eta mailen arabera antolatuta daude
(lehen hiruak Lanbide Heziketari dagozkio)

26 lanbide-arlo

1.	Nekazaritza
2.	Itsasoa eta arrantza
3.	Elikagaien industriak
4.	Kimika
5.	Irudi pertsonala
6.	Osasuna
7.	Segurtasuna eta ingurumena
8.	Fabrikazio mekanikoa
9.	Instalatze- eta mantentze-lanak
10.	Elektrizitatea eta elektronika.
11.	Energia eta ura
12.	Garraioa eta ibilgailuen mantentze -lanak
13.	Erauzketa-industriak

14.	Eraikuntza eta obra zibila
15.	Beira eta zeramika
16.	Zurgintza, altzarigintza eta kortxoa
17.	Ehungintza, jantzigintza, larrug.
18.	Arte grafikoak
19.	Irudia eta soinua
20.	Informatika eta komunikazioak
21.	Administrazioa eta kudeaketa
22.	Merkataritza eta marketina
23.	Gizarte- eta kultura-zerbitzuak
24.	Ostalaritza eta turismoa
25.	Gorputz-jarduerak eta kirolak
26.	Arteak eta eskulangintzak

10. grafikoa. **Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionala**

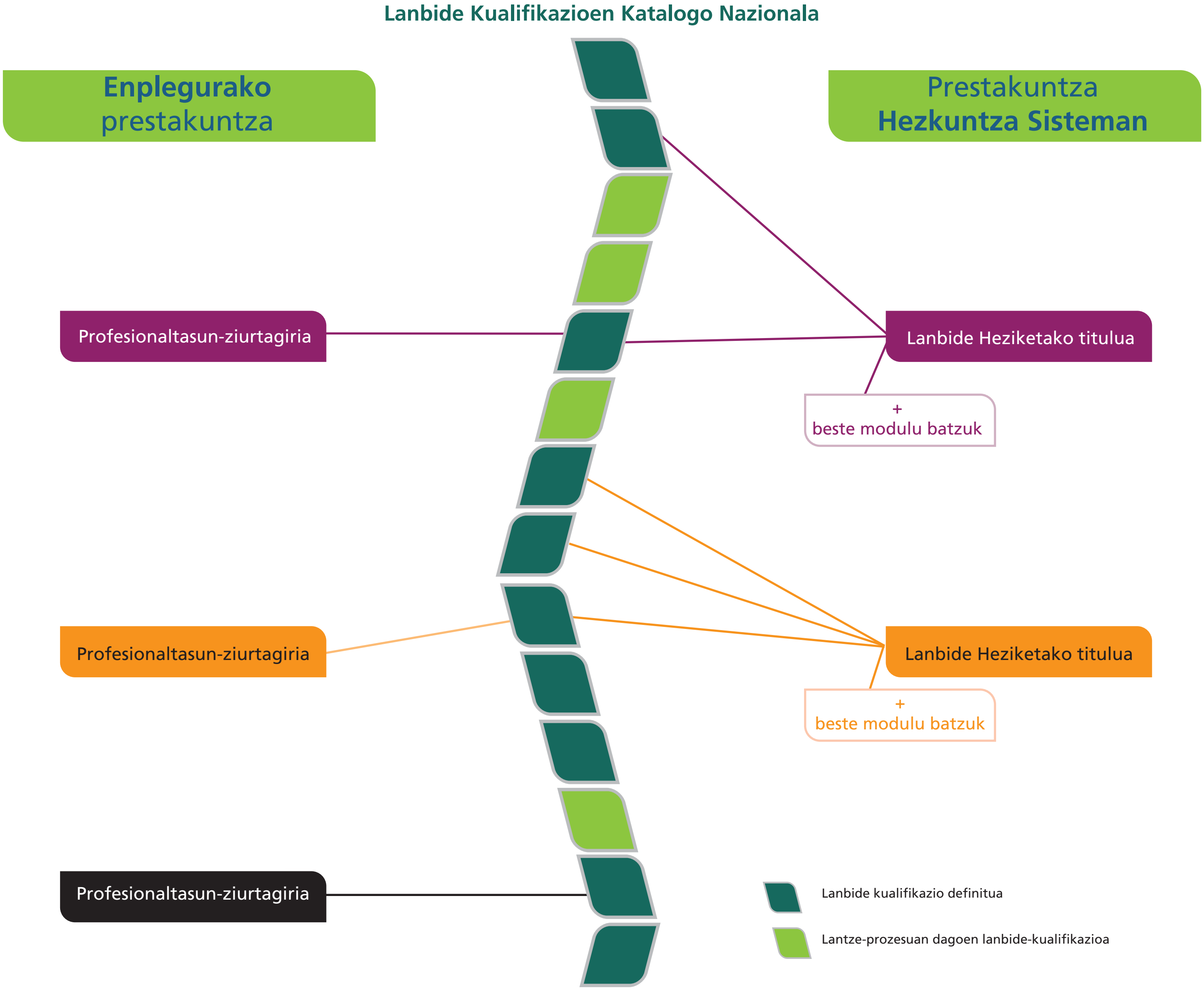

11. grafikoa. **Zenbait adibide. Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionalean bildutako profesionaltasun-ziurtagirien eta lanbide-heziketako titulazioen adibideak**

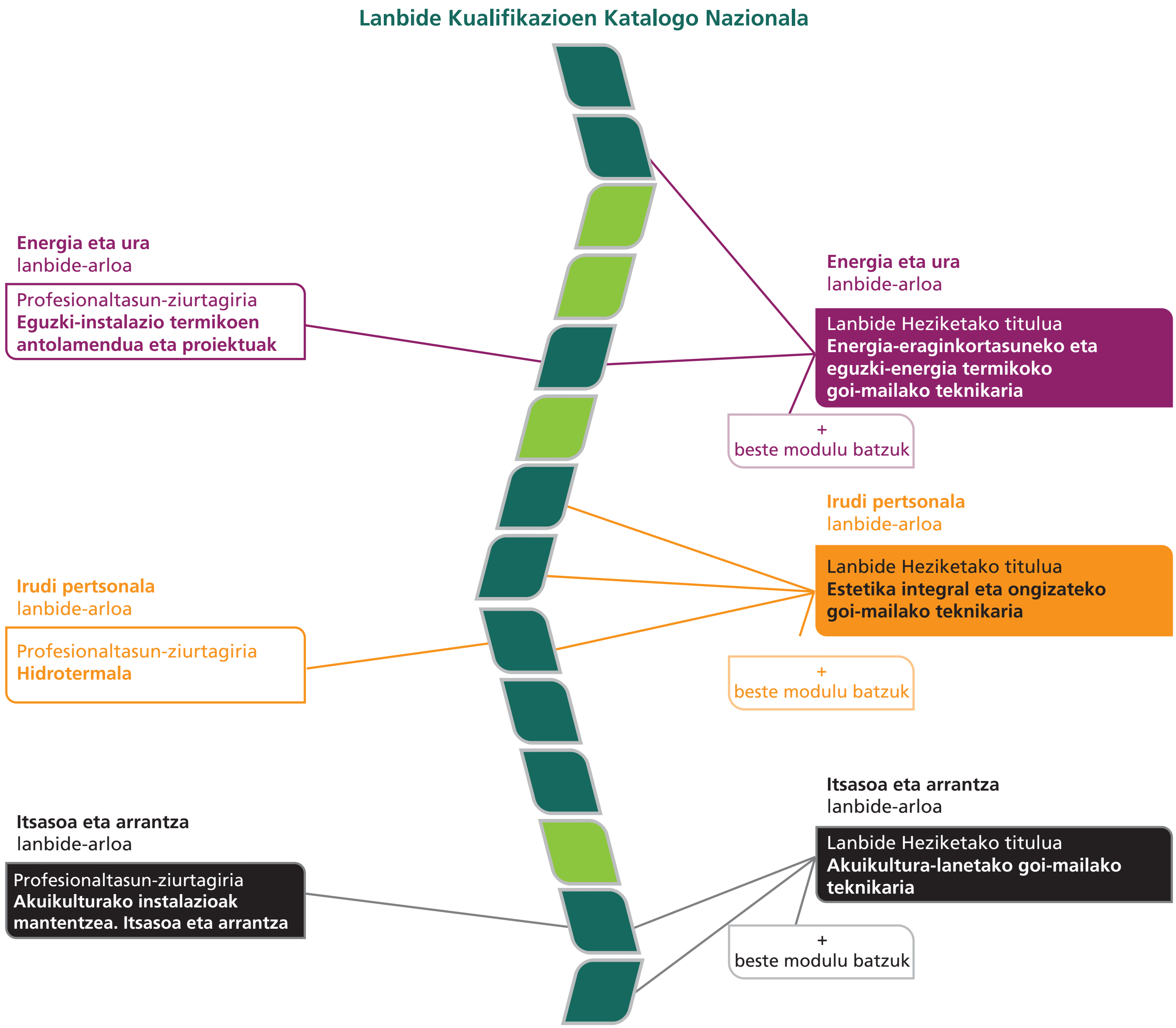

Biztanleriaren kualifikazioak hobetzeko prestakuntza

Herritarrentzako ongizate-indize handiak dituen herrialde lehiakor batek produkzio-ehun anitza eta modernoa behar du, eta, horretarako, baldintzarik garrantzitsuenetako bat da erronka berrien araberako maila izango duen biztanleriaren kualifikazio-egitura konpentsatua eta orekatua edukitzea.

12. grafikoa. **27ko Europar Batasunak (Suitza eta Norvegiarekin) datorren hamarkadan beharko duen kualifikazioen EREDUA oso urrun egongo da EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO EGUNGO BIZTANLERIA LANDUNAREN kualifikazio-egiturari dagokionez.**

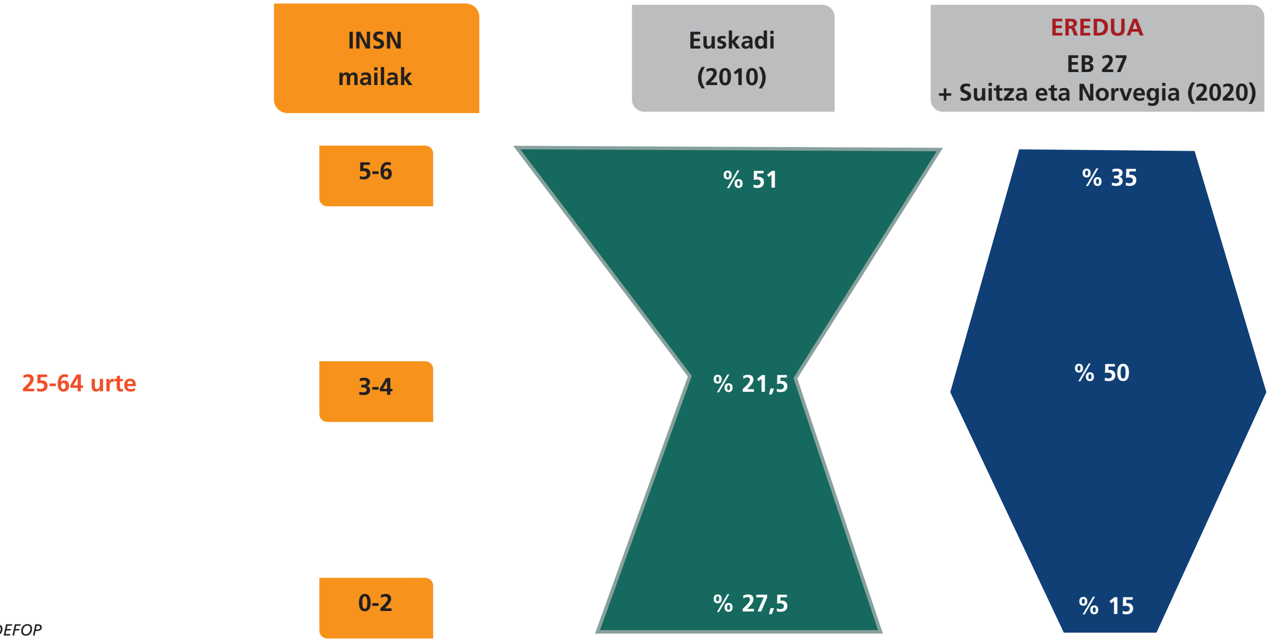

Iturria: CEDEFOP

Titulazio txikiko biztanleria-tartea handia da, baita, hein txikiagoan bada ere, 25 eta 29 urte arteko biztanleriaren kasuan.

Kualifikazio txikiko mailen barruan, Irakaskuntzaren Nazioarteko Sailkapen Normalizatuko 2. mailako (INSN-2) **emakume gazteen** ehunekoa gizonen ehunekoa baino handiagoa da

Agerikoa da kualifikazio txikien ehunekoa murrizteak eta tarteko kualifikazioen maila gehitzeak duela lehentasuna. **Lanbide-heziketako sistema sendoak eta modernoak** funtsezko zeregina du egiteko horretan.

Lan-esperientzia bidez eta/edo bide ez-formalen bidez lortutako konpetentziak egiaztatzeko plangintzak oso kontuan izango ditu ondasunen edo zerbitzuen **produkzio-sektore** bakoitzeko beharrak.

i

Ikus glosarioan titulazioen eta kualifikazioen erreferentzia.

i

Prestakuntza-eskaintza berriak eta konpetentziak egiaztatzeko programak 25 eta 64 urte arteko biztanleria-tarte osoa hartzen du kontuan, baina interesgarria da arreta berezia jartzea lan-bizitza osoa aurretik duen kualifikazio txikiko 25 eta 29 urte arteko biztanleria gazteari.

Berariazko erreskate-plana lantzea oso egokia da egoera horretan dauden pertsonentzat.

13. grafikoa.

Euskal Autonomia Erkidegoa

2010. urtea. Guztizko biztanleria eta biztanleria landuna, Irakask. Nazioarteko Sailkapen Normalizatuko mailaren arabera

25-64 urte

INSN	Biztanl. guztira	Biztanl. landuna
5-6	% 43,7	% 51,1
3	% 18,9	% 19,8
2	% 7,8	% 6,5
0-1	% 29,7	% 22,5

Kualifikazio txikiak (INSN 0-2) askoz handiagoak dira tartekoak baino (INSN 3)

25-29 urte

INSN	Biztanl. guztira	Biztanl. landuna
5-6	% 53,9	% 55,4
3	% 26,3	% 28,2
2	% 13	% 11,5
0-1	% 6,9	% 4,9

Biztanleria gaztearen artean kualifikazio txikien (INSN 0-2) ehunekoak handiegia izaten jarraitzen du.

Okupazio-tasaren bilakaera INSNren arabera (Irakaskuntzaren Nazioarteko Sailkapen Normalizatua)

25-64 urte

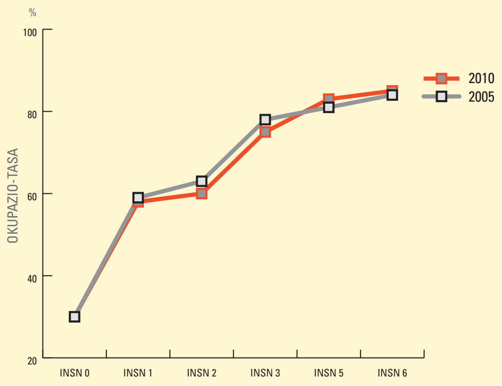

Kualifikazio handietako okupazio-tasa beti da handiena eta, gainera, 2005. urtetik gora egiten du, krisialdiaren gainetik.

25-29 urte

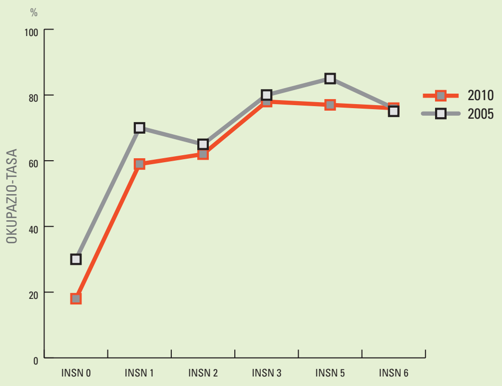

Pertsona gazteen artean kualifikazio txikietako okupazio-tasa oso txikia da, eta nabarmen murriztu egiten da 2005. urtetik aurrera.

Kualifikazio txikien eskaria urria da eta txikiagoa izango da etorkizunean

Oharra: datu horiek gutxi gorabeherakoak dira, bi arrazoi daude: inkesta batetik ateratakoak dira, eta aurreko titulazioen INSN mailekiko baliokidetasunak egin behar izan dira.

!

Belaunaldien errelebu sinplea ez da nahikoa.
Herrialde lehiakorra izateko, kualifikazio txikiena duten biztanleen prestakuntzari jarri beharko zaio arreta

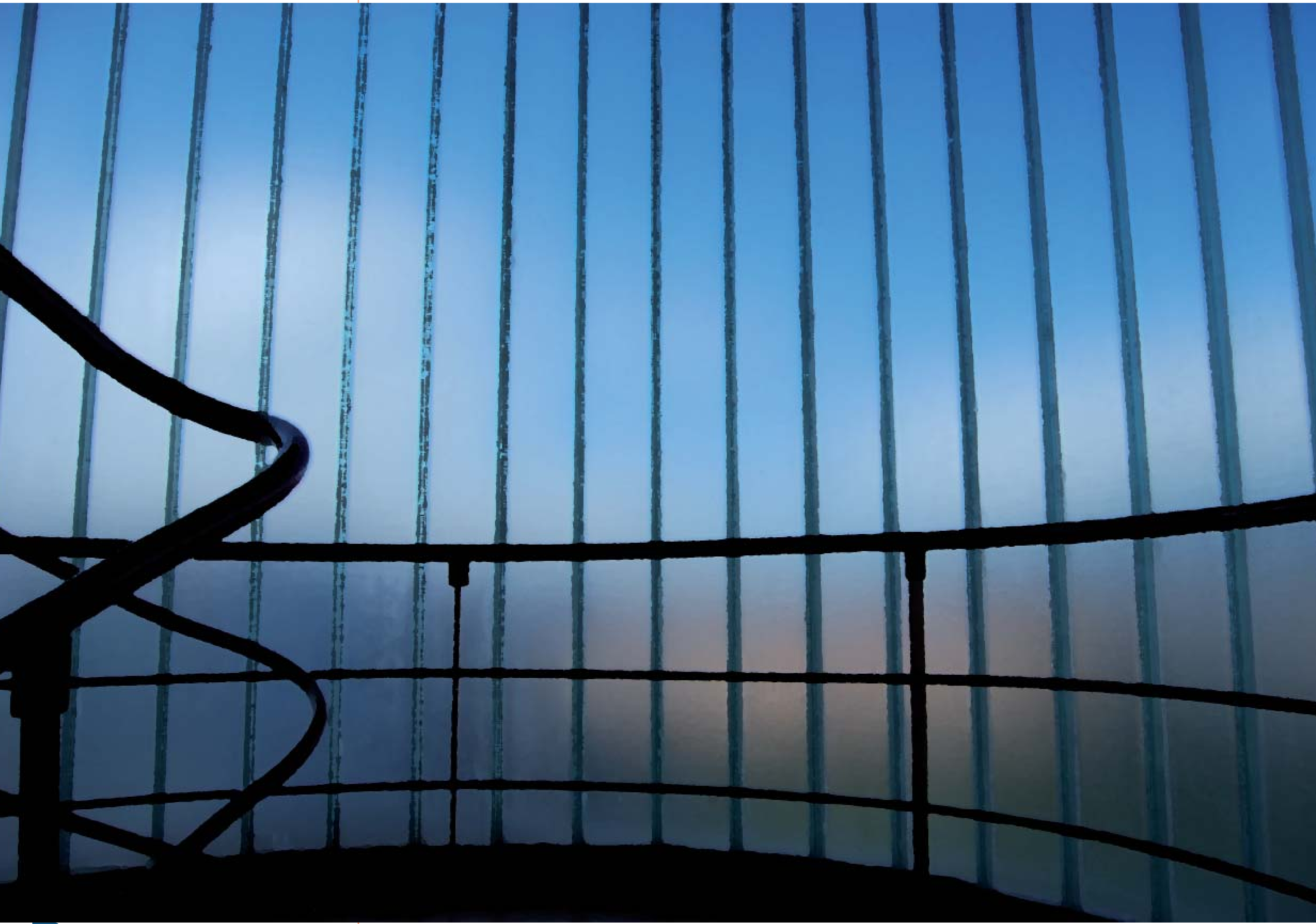

2.6. Bizialdi osoko ikaskuntza

Jakintzaren gizartean aurrera egiteko beharra azken urte hauetan agerikoagoa egin bada ere, muntazko erakundeen arlo horretako lehen definizioak duela hamarkada bat baino lehenagokoak dira.

Lehena Ekonomia Lankidetza eta Garapenerako Antolakundearena da (1997)
"Bizialdi osoko ikaskuntza pertsona helduei hezkuntza eta trebakuntzako bigarren aukera bat ematea baino askoz ere zabalagoa da. Pertsona bakoitzak bizialdi osoan ikasteko gauza izan beharko du, motibatuta egon beharko du eta ikasteko konpromiso argia izan beharko du. Ikaskuntzaren ikuspuntu horrek edozein agertokian garatu beharreko orotariko garapen pertsonala eta soziala hartzen du barnean: modu formalean eskoletan, lanbide-heziketako ikastetxeetan, hirugarren sektorekoan edo helduentzakoan; eta modu informalean etxean, lantokian eta erkidegoan".

Bigarren definizioa Europako Batzordearena da (1995)
Bizialdi osoko ikaskuntza giza ahalmena etengabeko ikas-prozesu baten bitartez garatzean datza, prozesu horretan norbanakoak estimulatu eta gaituko dira bizialdi osoan behar izango dituzten jakintzak, balioak, trebetasunak eta ulermena eskuratzeko eta horiek konfiantzaz, sormenez eta gozamenez aplikatzeko rol, zirkunstantzia eta ingurune guztietan.
90eko hamarkadaz geroztik, muntazko aldaketak gertatu dira, definizio horiek eguneratzea eta bizialdi osoko ikaskuntza ahalbidetuko duten tresnak sortzea gomendatzen dutenak.

Eusko Jaurlaritzak, beste herri-administrazio batzuekin eta hezkuntza, gizarte eta ekonomiaren arloko eragileekin koordinatuta, **bizialdi osoko ikaskuntza lege** lerrunarekin sustatuko du, norberaren sustapena, enpleagarritasuna eta gizarte-kohesioa ziurtatzeko modu gisa.
Legean jasotzen denez, pertsona batek esparru formaletan, ez-formaletan eta informaletan haren ezagutzak, konpetentziak eta gaitasunak ikuspegi pertsonaletik, profesionaletik, zibikotik edo sozialetik hobetzeko helburuarekin egiten duen ikaskuntza osoa hartzen da bizialdi osoko ikaskuntzatzat.

Bizialdi osoko ikaskuntza euskal hiritarren eskubide gisa ezartzen du, eta prestakuntza-eskaintza zabal baten bitartez ahalbidetuko du hori; era berean, urruneko ikaskuntza sustatzen du –batez ere informazioaren eta komunikazioaren teknologien bitartez– prestakuntza-eskaintza hiritarrei malgutasunez eskaini ahal izateko eta, hala, prestakuntza eta beste jarduera pertsonalak, familiarrak, sozialak edo lanekoak bateragarri egin ahal izateko. Halaber, lan-esperientziaren bidez edo bide ez-formalen edo informalen bidez lortutako ikaskuntzak onartzeko mekanismoa finkatu du. Izatez, lanbide-konpetentziak onartzeko, ebaluatzeko eta egiaztatzeko gailua jarri du abian.

Biztanleria guztiak ulertu eta bere egin behar du bizialdi osoko ikaskuntzaren beharra, batez ere gazteenek.

Oso garrantzitsua da kualifikazio txikia duten eta lan-bizitza osoa aurretik duten 25 eta 29 urte artekoak kualifikazio maila ertainean eta handian hastea eta ikaskuntza-prozesuak amaierarik ez duela bere egitea.

14. grafikoa. Bizialdi osoko ikaskuntzarako eskualdeko eta tokiko agintaritzen Europako elkartea.

EARLALL da bizialdi osoko ikaskuntzarako eskualdeko eta tokiko agintaritzen Europako elkartearen izena.

Bruselan eratu zen 2001eko urriaren 11n, eta bizialdi osoko ikaskuntzari buruzko politiken esparruan ekintza zientifikoak eta pedagogikoak egitea du helburu.

EARLALL irabazi asmorik gabeko nazioarteko elkarte bat da, egoitza Belgikan duena eta 1919ko urriaren 23ko Belgikako legeak eraentzen duena –1954ko abenduaren 6ko legeak aldatua–.

Elkartearen xede nagusia da haren kideen arteko elkarlana garatzea etengabeko ikaskuntzarekin lotzen diren politiken esparruan, betiere politika horien tokiko eta eskualdeko dimentsionamenduan laguntzeko.

Era berean, elkarlan estua mantendu nahi du Europar Batasuneko erakundeekin eta etengabeko ikaskuntzan muntazkoak diren nazioarteko organismoekin eta erakunde publikoekin.

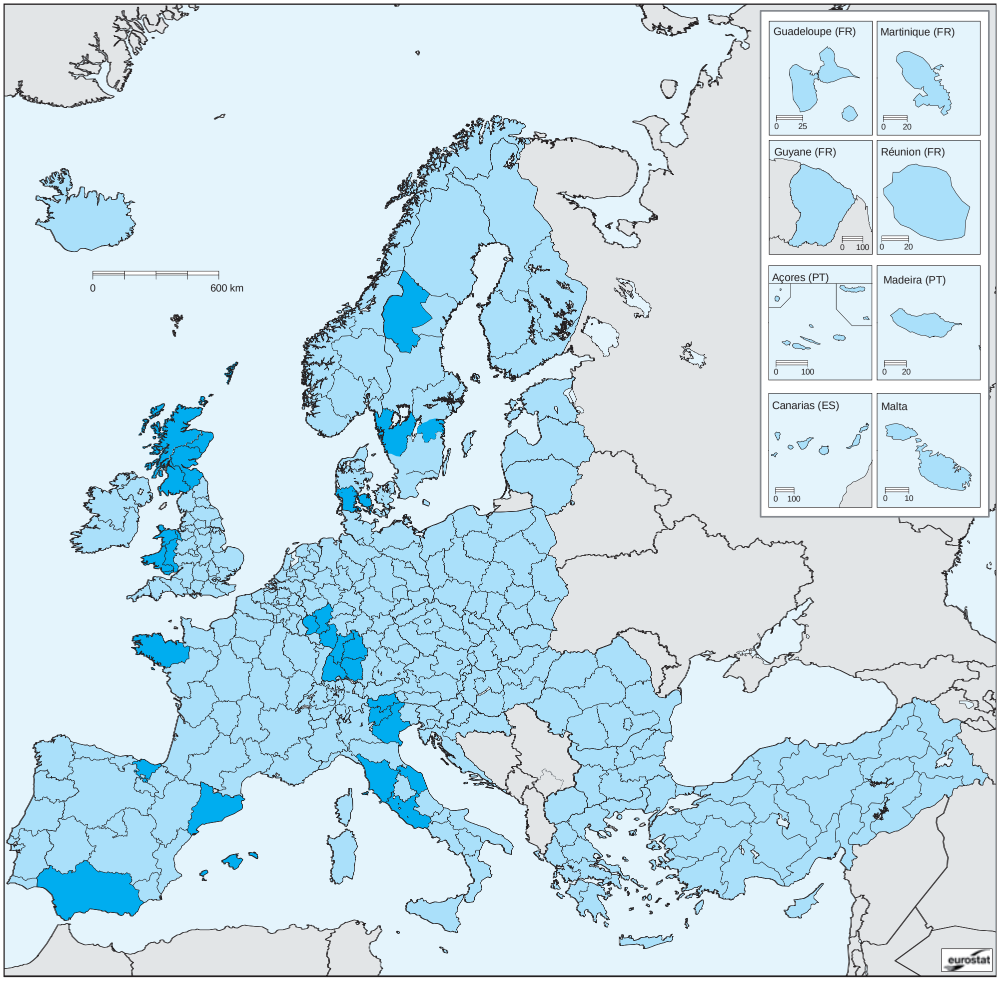

Honako tokiko eta eskualdeko agintaritza hauek hartzen dute parte elkartean:

- Baden-Württemberg, Alemania
- Rheinland-Pfalz, Alemania
- Bretagne, Frantzia
- Kataluniako Autonomia Erkidegoa
- Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoa
- Euskal Autonomia Erkidegoa
- Andaluziako Autonomia Erkidegoa
- Jämtland County Council, Suedia
- Östsam Regional Development Council, Suedia
- Region Västra Götaland, Suedia
- Provincia Autonoma di Trento, Italia
- Regione Lazio, Italia
- Regione Marche, Italia
- Regione Piemonte, Italia
- Regione Toscana, Italia
- Scottish Government, Erresuma Batua
- Welsh Assembly Government, Erresuma Batua
- Region of Southern, Danimarka

www.earlall.org

3. Estrategia komuna

3.1. Europa 2020

Europar Batasuneko organismoak aurretik adierazitako testuinguruko elementurik garrantzizkoenen jarraipena ari dira egiten, eta elementu horiei estrategia komun baten arabera aurre egitea erabaki dute. Horrela, Europar Batasuneko produktibitatea eta lehiakortasuna gehitzeko beharra onartzean oinarritu zen –2000. urtean abian jarri zen Lisboako Estrategia; halaber, mundu-mailako lehiaren aurrean, aldaketa teknologikoren aurrean eta biztanleria zahartzearen aurrean gizarte-kohesioa hobetzeko beharra aintzat hartu zuen. Lisboako Estrategia 2005. urtean berrabiarazi zen. Tartean, hazkundean eta kalitate handiagoko enplegu gehiagoren bilaketan are gehiago zentratu zuen ebaluazio egin zen.

Datorren hamarkadarako estrategiaren, hots, Europa 2020 Estrategiaren helburua da Europar Batasuna krisialditik sendoago irtetea eta haren ekonomia hazkunde adimentsu, iraunkor eta barne hartzaileagorantz orientatzea.

Hazkunde adimentsua da jakintzak eta berrikuntzak bultzatzen dutena. Aldaketa horrekin gertatu beharreko erreformek hezkuntzaren kalitatea hobetu beharko dute, eta hezkuntza guztion eskura egongo dela bermatu beharko dute; halaber, enpresa-jarduera eta ikerketaren emaitzak finkatu beharko dituzte, Europar Batasun osoan jakintzaren transferentzia eta berrikuntza sustatzearren. Izpiritu ekintzailea sustatu beharko dute, eta ideia sortzaileak produktu, zerbitzu eta prozesu bihurtzen lagundu beharko dute. Gauzak horrela, produktu, zerbitzu eta prozesu horiek hazkundea, kalitatezko enpleguak eta lurralde, ekonomia eta gizarte mailako kohesioa eragin ahal izan beharko dute, eta Europako eta Munduko gizarte-aldaketen ondoriozko erronkak modu eraginkorragoan aurre egiteko aukera eman ahal izan beharko dute. Testuinguru horretan, funtsezkoa da informazioaren eta komunikazioaren teknologiak ahalik eta gehien baliatzea.

Hazkunde iraunkorra da hazkunde ekonomikoa eta baliabideen erabilera bereiztea, baliabideak eraginkortasunez baliatuko dituen ekonomia bideragarria eta lehiakorra eraikitzea, kostuak eta etekinak zuzen banatuko dituena eta prozesu eta teknologia berriak –teknologia berdeak barne– garatzeko lasterketan Europak duen lidergoa baliatuko duena. Europar Batasuneko kide diren Estatuek beharrezko erreformak egin beharko dituzte negutegi-efektua eragiten duten gasen emisioak murrizteko eta baliabideak eragimenez erabiltzeko. Era berean, enpresa-inguruneak ere hobetu beharko dituzte, eta enplegu "berdearen" sorrera sustatu eta industria-oinarriak modernizatu beharko dituzte.

Hazkunde barne hartzailea da gizarte kohesionatua eraikitzea, pertsonak aldaketa aurreikusteko eta kudeatzeko gaituko dituena, pertsona horiek gizartean eta ekonomian parte hartze aktiboa izan dezaten. Horrenbestez, hiritar guztiek bizialdi osoan sarrera eta aukerak izango dituztela bermatu beharko dute Europar Batasuneko estatuetan aplikatutako erreformek. Beraz, Europar Batasuneko estatuetako erreforma-programen funtsezko elementuak izango dira, besteak beste, lan-merkatuaren funtzionamendu egokia bermatzea –trantsizioek arrakasta izan dezaten beharrezko inbertsioak eginez– eta gaitasun egokiak garatzea.

→ Europa 2020.pdf

4. Ekonomia iraunkorra

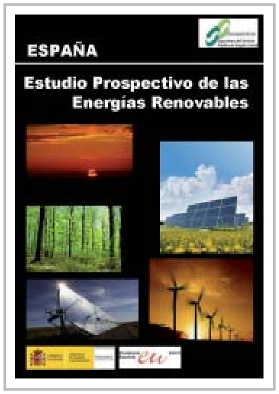

➔ Energia berriztagarrien prospekzio-azterlana.pdf

Ekonomian aldaketa sakonak egin beharra gero eta gutxiago jartzen da auzian. Mugarik gabeko hazkundea ezinezkoa da mundu mugatu batean, batez ere munduaren mugak xehetasun handi samarrekin ezagutzen ditugunean. Hazkunde ekonomikoa baliabideen kontsumoaz eta, jakina, energiaren kontsumoaz bereizi behar da. Ekonomia eta herrialde iraunkor eta lehiakor baten aldeko belaunaldien arteko konpromisoa izan beharko du, pertsona guztioi zuzendutako aberastasuna eta aurrerapen kolektiboa izan dadin.

Garapen iraunkorrerako oinarriak finkatzeak norabidea arras aldatzea ekarriko du. Izan ere, lehiakortasuna eta produktibitatea sustatu beharko da, finantza-gainbegiratua indartu beharko da –hori kontrolatzeko neurriak ere ezarri beharko dira–, sozietate kotizatuen ordainsarietan gardentasuna gaineratu beharko da, eta kontratazio publiko-pribatua erraztu beharko da. Era berean, Lanbide Heziketaren erreforma eta berrikuntza sustatu beharko da, eta, horrez gain, energia aurrezpen eta eragimeneko irizpideak eta mugikortasun iraunkorreko irizpideak sartu beharko dira.

Hori guztia dela eta: a) produkzio-eredua aldatuko da; b) epe ertain eta luzera bideragarriak izango dira finantza publikoak eta pentsioak, zergabilketa eta kudeaketa hobetuz, betiere ongizatea bermatzeko eta sakontzeko; eta c) produktibitatea hobetuko da, teknologiaren arloan eta biztanleriaren kualifikazioaren arloan inbertsioak eginez.

4.1. Produkzio-ereduaren aldaketa

15. grafikoa. **2020KO DEMOGRAFIA PROIEKZIOAK**

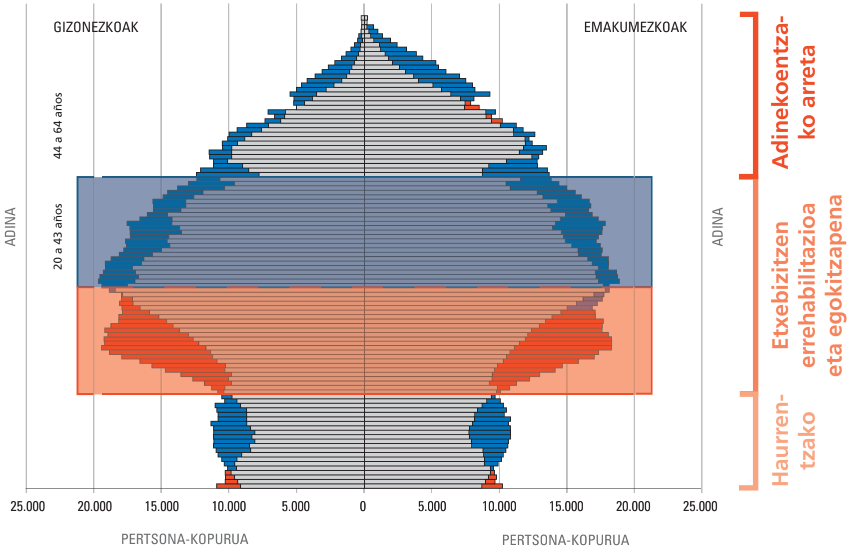

Gaur egungo produkzio-ereduak –agian zuzenagoa izango da gaur egungo produkzio-egituraz mintzatzea– agerian utzi ditu bere mugak.

Iraunkortasunik ez duenez gero, gaur egungo produkzio-egoera aldatu egin beharko da.

Hortaz, beste produkzio-jarduerako sektore batzuk osatu beharko dira eta sektore klasikoenetako asko berritu egin beharko dira.

Zenbait **adibide adierazgarri** aipa daitezke; energia sortzea eta banatzea, energia-eragin-kortasuneko neurriak ezartzearekin batera; ibilgailu hibridoa eta elektrikoa, automozioaren sektorean aldaketak eragingo dituena; paisaiaren eta baliabide naturalen kudeaketa eta zaintza.

2020. urterako demografia-proiekzioetatik ondoriozta daitezke etorkizun hurbilera begira izango diren jarduera-beharrak.

Aktibo egon daitekeen biztanleriaren ahalik eta zatirik handiena biztanleria landun bihur dadin sustatzeko beharrak –batez ere 20 eta 43 urte arteko adin-tartean– elkarri lotuta dauden hiru jarduera-sektore handitan, gutxienez, du eragina: haurrentzako eta gazteentzako arreta; adinekoentzako arreta, batez ere mendetasunik badute; eta, adin guztietarako komuna, etxebizitza funtzionalagoen baldintzen hobekuntza, erosotasuna areagotzeko eta etxeko lanak eta horien eraginkortasuna errazteko, hau da, eraikuntzaren sektorea birgaitzerantz orientatzeko, eragimen handiko instalazioak ezartzeko eta diseinuan konplexuak diren eta azkar gauzatzen diren prozedurekin eraikitzeko.

Prestakuntza da funtsezko enplegu-politika. Hezkuntza da krisialditik irteteko eta gure herrialderako beste ekonomia- eta produkzio-eredu bat osatzeko funtsezko elementu estrategikoa.

Eusko Jaurlaritzak, enplegu-politika aktiboen barruan, funtsezko egitekoa ematen dio prestakuntzari. Jakin badaki ezin dela epe laburrerako ikuspuntutik egin; izatez, langabezia-tasak murrizteko premia handia badago ere, egoera horretan dauden pertsonei arreta eman beharko zaie, eta enplegu bat aurkitzeko prestatu egin beharko dira. Krisialdiaren ondoriorik larrienen ondoren datorren etorkizunera begira, langileak prestatzeko politikak diseinatu behar dira. Sortu diren aldaketen dimentsioa kontuan izanik, hartu beharreko ekimenek jarraitasun -bokazioa izango dute, ibilbide luze baten lehen urratsak izango dira.

Azpiegitura handien eta balio erantsi txikiagoko zerbitzuen eraikuntzarekiko (eta ez birgaitzearekiko) mendetasun handiegia duen produkzio-egitura bat, egitura hauskorra da.

Hezkuntza-maila txikia duen lan-indar bat ez dago kanpoko lehiarekiko oso irekita, nahiz eta hobeto egokitzen den batez beste produkzio ertaina edo txikia duten produkzio-sektoreetara. Herrialde garatu bateko 16 eta 64 urte arteko biztanleria langilearen hezkuntza- eta prestakuntza-mailaren egiturak zehazten du herrialde horren lehiakortasuna. Zenbat eta pertsona gehiago egon maila altu eta ertainetan, orduan eta handiagoa izango da herrialde horrek jakiteko, ikertzeko, berritzeko, sortzeko, ekiteko eta modu globalean lehiatzeko izango duen ahalmena.

Batez besteko heziketa- eta kualifikazio-maila handiak lortzea ez da hain kostu handikoa, ez da ematen duena bezain zaila; alabaina, epe luzerako proiektu bat da, eta emaitzak epe ertain/luzera hautemango dira. Gainera, adostasun handia eskatzen du eta gizartearen osotasuna sartu beharko du tartean.

Edozein produktu (ondasun eta zerbitzu) egitean, garrantzizkoa da katea osatzen duten urratsetako bakoitza behar bezala garatzea. Produktuaren bizi-zikloa eta inplikatutako jarduerak hartu beharko dira kontuan. Lanbide-heziketatik datozen pertsonak esku hartzen duten faseak kritikoak dira azken emaitzarako (mailaren arabera, landu egin beharko da, instalatu beharko da, arreta eman beharko da, gainbegiratu beharko da, programatu beharko da, bezeroarekin edo erabiltzailearekin zuzenean tratatu beharko da,...), are gehiago kontuan hartzen bada egunez egun gero eta prozesu konplexu eta hauskorragoetan esku hartzen dela, eta horietan azken kalitatea ezinbestekoa dela.

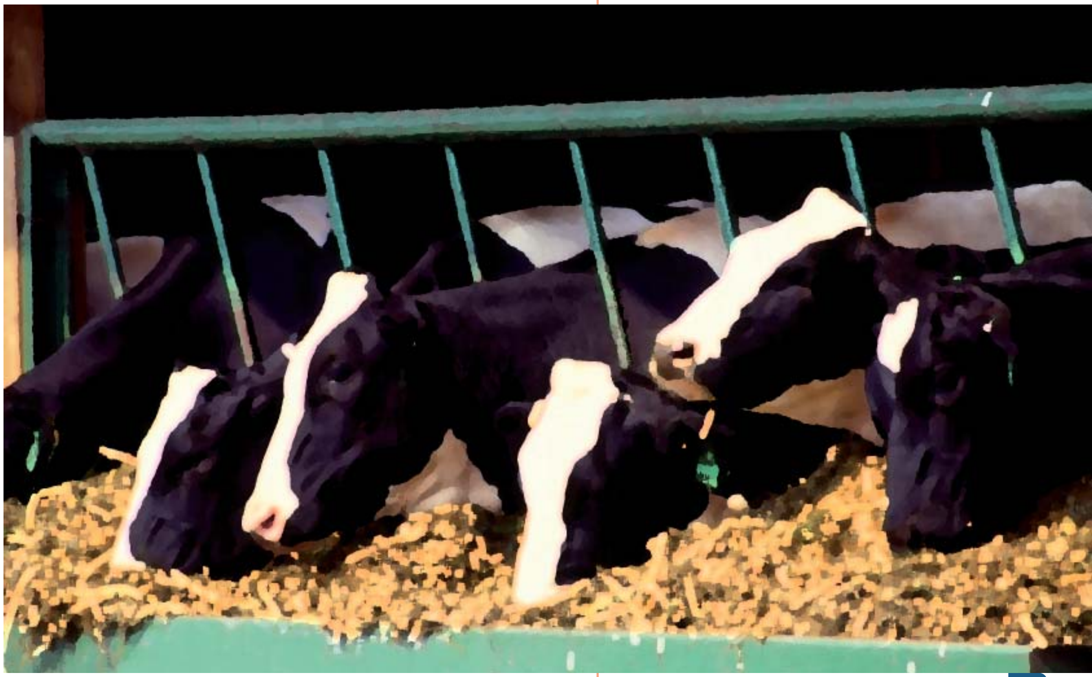

4.2. Produktibitatea

Oro har, produkzio- edo zerbitzu-sistema baten bidez lortutako produkzioaren eta horretarako erabilitako baliabideen arteko erlazio gisa ulertzen da produktibitatea.

Produktibitatearen hobekuntzaren funtsa **modu adimentsuagoan lan egitean** datza, eta **ez intentsitate handiagoz** lan egitean. Produktibitatea hainbat faktoreren mende badago ere, langileen kualifikazioaren faktorea da alderdi nagusietako bat. Berrikuntza teknologikoa eta lanaren produkzio- eta kudeaketa-sistemak gisako beste alderdi batzuk ere funtsezkoak dira.

Nahiko erraza da produktibitatea oro har neurtzea, baina zailagoa da faktore bakoitzaren berariazko ekarpena dimentsionatzea. Azken finean, askotan ez da erraza izaten produktibitateari balio bat esleitzea, baina ezinbestekoa da lehiakortasunari dagokionez. Baliabideak modu adimentsuan erabiltzea gaurkotasun handiko erronka da, eta etorkizunean hala izaten jarraituko du.

Edonola ere, prestakuntzaren egitekoa garrantzi handikoa da produkzioa gehitzeko benetako estrategia orotan, eta horretan adostasun-maila erabatekoa da.

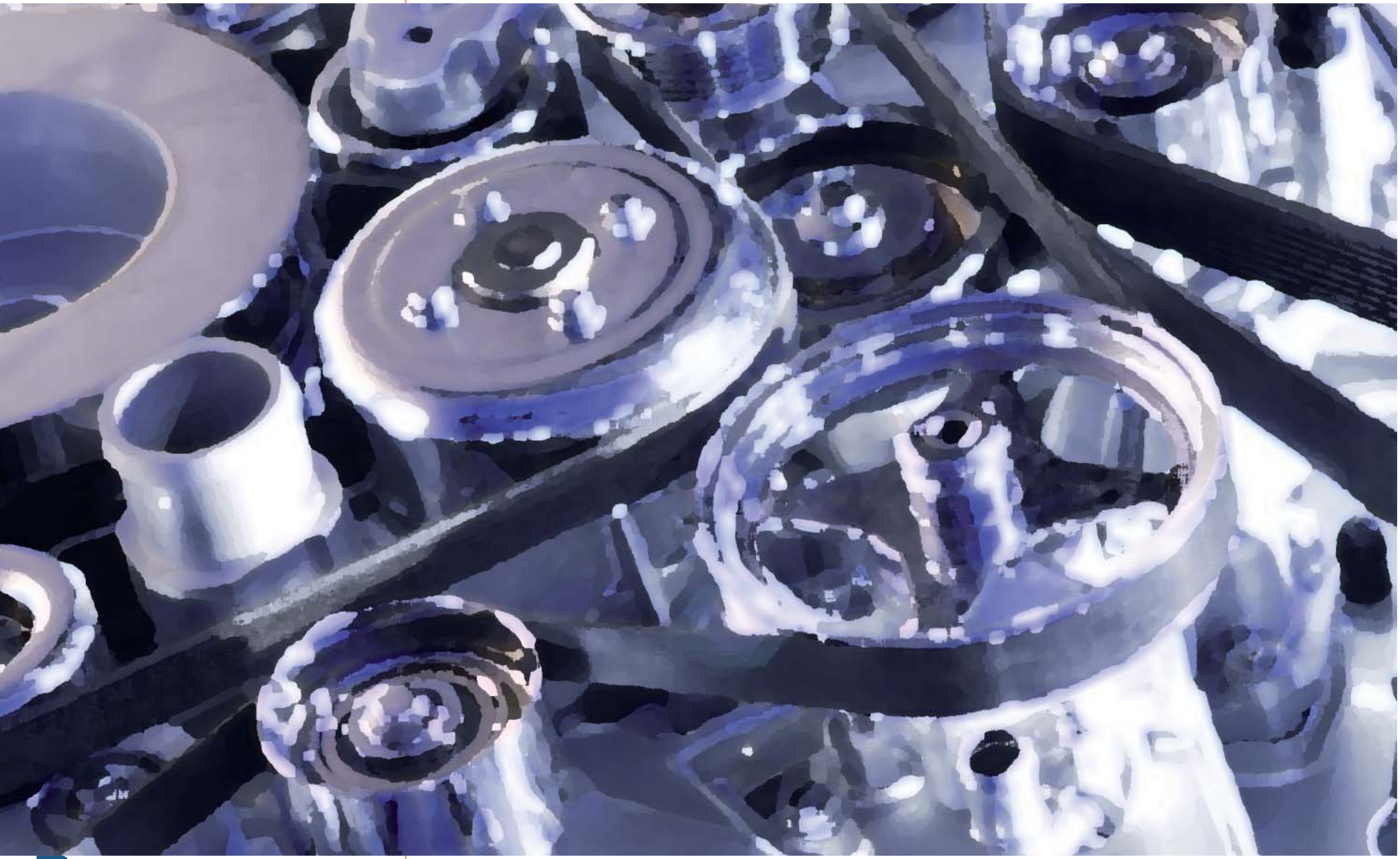

5. taula. **Lanaren produktibitatea langile, herrialde eta urteen arabera (EU 27=100).1998-2009**

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
EU 27	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Alemania	112,6	111,8	108,0	106,7	106,3	108,6	108,1	109,3	109,1	108,3	106,5	104,5
Austria	120,7	119,8	120,6	115,2	117,1	118,1	117,5	115,0	115,9	114,2	114,1	111,5
Belgika	134,1	133,9	136,6	133,5	136,2	134,5	131,7	129,7	128,3	126,6	125,9	124,9
Bulgaria	27,2	28,6	30,4	31,4	33,0	33,4	33,7	33,5	34,5	35,0	37,2	37,2
Zipre	82,3	83,1	85,0	86,7	84,5	82,4	82,8	82,8	83,7	86,0	87,3	88,7
Danimarka	109,2	108,6	110,5	107,5	108,4	106,1	108,6	106,7	106,4	102,6	101,1	100,6
Eslovakia	56,3	56,6	58,0	60,5	62,4	63,3	65,4	68,5	71,4	75,6	79,3	78,9
Eslovenia	75,2	76,7	76,2	76,3	77,8	79,2	82,0	83,8	83,9	83,8	84,8	82,0
Espainia	107,8	105,5	103,7	103,1	104,8	103,7	102,0	101,2	102,6	103,1	103,4	110,8
Estonia	41,4	43,3	46,9	48,1	50,9	54,6	57,4	60,5	62,1	65,8	64,0	64,4
Finlandia	113,7	112,9	114,8	112,3	111,4	109,3	112,9	110,5	110,0	113,2	112,0	107,1
Frantzia	126,4	125,2	125,0	124,9	125,4	121,5	120,6	122,1	121,1	121,2	121,4	120,5
Grezia	90,9	91,1	93,6	97,2	99,5	101,3	101,1	98,7	99,6	99,6	102,3	102,0
Herbehereak	110,9	111,7	114,4	113,2	113,2	110,7	112,2	113,9	113,8	114,0	114,7	110,9
Hungaria	58,1	57,0	57,7	62,0	64,8	65,8	67,4	67,5	67,9	68,1	71,3	70,2
Irlanda	125,4	124,7	127,4	127,8	133,5	135,9	135,2	134,2	134,7	137,1	130,3	135,2
Italia	130,2	127,5	126,0	125,4	117,6	115,4	112,1	110,9	109,9	110,0	109,5	109,7
Letonia	36,8	37,9	40,2	41,8	43,0	44,0	45,7	47,9	48,8	51,1	52,0	49,9
Lituania	40,9	40,4	42,7	46,9	48,0	52,0	53,3	54,4	56,2	59,0	62,2	55,8
Luxemburgo	165,6	176,0	175,9	162,3	163,2	167,1	169,6	169,4	179,7	178,8	175,9	167,9
Malta	:	:	96,7	89,8	92,0	90,2	90,2	90,9	90,6	89,0	88,0	88,0
Polonia	50,6	54,0	55,2	56,0	58,7	60,0	61,5	61,3	60,7	61,7	62,0	65,2
Portugal	70,1	71,8	71,5	70,4	70,2	70,5	69,3	72,3	72,5	73,0	73,6	73,9
Erresuma Batua	109,1	109,1	110,7	111,7	112,1	112,5	113,8	112,4	112,0	110,2	109,9	110,1
Txekiar Errepublika	60,2	61,9	61,8	63,2	63,0	66,5	68,0	68,5	69,2	71,3	72,0	71,8
Errumania	:	23,3	23,6	25,6	29,3	31,1	34,4	35,9	39,5	43,2	50,2	47,1
Suedia	112,8	114,1	114,3	108,5	108,6	111,3	114,9	111,4	112,5	114,0	112,4	111,5
Euskal AE	**135,9**	**133,9**	**132,2**	**128,4**	**128,4**	**126,9**	**126,7**	**127,3**	**130,6**	**132,1**	**130,3**	**132,4**
Estatu Batuak	141,0	143,4	141,9	140,2	140,1	141,8	142,8	144,0	140,2	139,4	137,7	140,8
Japonia	97,7	97,4	98,7	97,6	97,9	98,5	99,3	99,4	97,3	97,7	95,1	92,9

(:) Ez dugu daturik eskuartean.
Data 2010ko Irailaren 16a

Euskal Autonomia Erkidegoko adierazleen datuak ez dira txarrak, ezta gutxiago ere, baina ez dituzte, inola ere, egungo eta etorkizuneko erronkak ezkutatu behar.

Prestakuntzara zuzendutako baliabideak inbertsioa dira, baina, nola egiten den aintzat hartuta, gastu arrunt izan daitezke

http://www.eustat.es/documentos/datos/PI_metod/INDES_EB060_11_c.asp

4.3. Finantza publikoen eta pentsio-sistemaren bideragarritasuna

16. grafikoa. **Aktibo egon daitekeen biztanleria**

Urte	Guztira	Gizon.	Emak.
2006	1.382,7	695,6	687,1
2007	1.390,9	699,7	691,2
2008	1.394,0	701,5	692,5
2009	1.394,1	701,8	692,3
2010	1.390,4	700,3	690,1
2011	1.386,2	698,2	688,0
2012	1.381,0	695,7	685,3
2013	1.372,9	691,7	681,2
2014	1.364,9	687,7	677,2
2015	1.357,9	684,4	673,5
2016	1.351,1	681,0	670,1
2017	1.343,6	677,4	666,2
2018	1.336,0	673,6	662,4
2019	1.329,9	670,7	659,1
2020	1.323,3	667,7	655,6

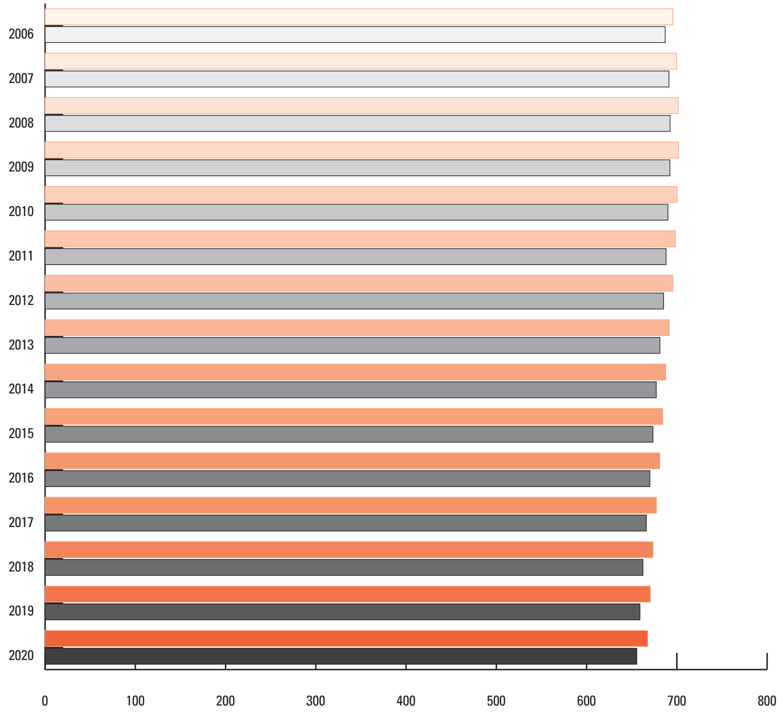

Okupazio-tasa, Lanaren Nazioarteko Erakundea

Talde baten okupazio-tasa deritza adin-tarte horretako guztizko biztanleriari dagokionez lanean ari diren pertsonen proportzioari. Ehunekoetan adierazi ohi da. Biztanleria jardunaren arabera aintzat hartuta, bi adin-tarteetarako kalkulatzen da tasa hori.Lehenik, Web orriko tauletan 16 eta 64 urte arteko (adin horiek beteta) biztanleriarentzat kalkulatutako okupazio-tasa eskaintzen du. Hortaz, Eurostat-ek erabilitako definizioarekin aldera daiteke.

2010eko hirugarren hiruhilekoan Euskal Autonomia Erkidegoko okupazio-tasa % 65,9koa izan zen.

Abenduaren 31n duten adinaren arabera, lan-merkatuko parte izateko aukera duten pertsonek osatzen dute **aktibo egon daitekeen biztanleria**. Egoera horretan sartu dira 20 eta 64 urte arteko adin-tartean dauden gizabanakoak.

EUSTATen proiekzioetan aktibo egon daitekeen biztanleria murrizteko joera nagusitzen dela hauteman da.

$$\text{Okupazio-tasa} = \frac{\sum \text{Landunak}}{\sum \text{Biztanleria 16 - 64 urte}} \times 100$$

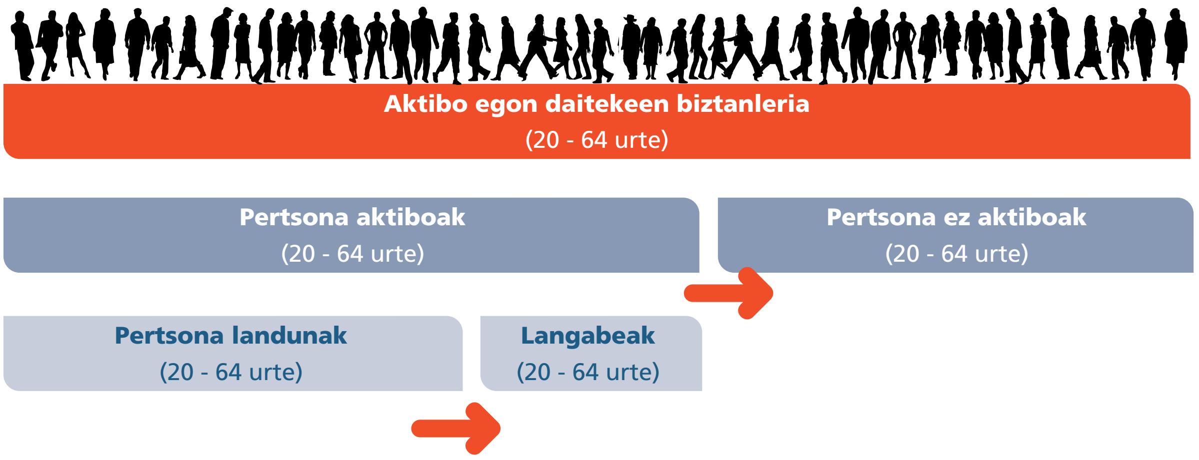

Lehia handiko panorama batean, eta jakintzaren gizartea eratzeko helburuarekin, Euskal Autonomia Erkidegoko demografiaren analisia plantearazten du finantza publikoak finkatzeko –zehazki, pentsioen sistema publikoa bideragarri egiteko– eta hiritarren bizi-kalitatea hobetzeko. Horretarako, desiragarria litzateke **aktibo egon daitekeen biztanleriaren datuak ahalik eta antzik handiena izatea biztanleria landunaren datuekin** eta biztanleria landunak kualifikazio-maila handia edukitzea. Orduan, ahalik eta gehien murriztu beharko da langabeen kopurua eta, era berean, pertsona ez aktiboen kopurua.

Horretarako, zenbait neurri hartu beharko da: jarduera sustatzea, formula malguak barnean hartuz (lanaldi partziala, telelana,...); prestakuntza-eskaintzak kualifikazio-katalogoan oinarrituta eskariari erantzuten diola ziurtatzea; egiazta daitekeen prestakuntzari, azterketa- eta lan-programei, eta abar lehentasuna ematea.

Aktibo egon daitekeen biztanleria ≈ Biztanleria landuna

Pertsona interesdunak, bizitzako hainbat etapatan biziko dituen egoeren arabera, askotariko lanaldi-murrizketez balia daitezke, edo ordutegi malguko lanaldi osoez, edo urrutitik lan egiteko hainbat formulez... Era berean, etxeko lanak bateragarri izan daitezkeen errazteko zerbitzuak eskaini beharko dira.

Helburua da aktibo egon daitekeen biztanleria gehienak lan egokia egitea (lan informalak ez du kotizatzen) eta bizialdi osoko ikaskuntzako dinamiketan parte hartu ahal izatea.

Oharra: biztanleria irudikatzen duten irudien proportzioa bat dator EUSTATen 2010eko datuekin.

Aktibo ez dagoen pertsona oro da pertsona ez aktiboa.

Honako kolektibo hauek sailkatu dira:

- Ordainsaririk gabeko zereginak soilik egiten dituzten pertsonak (etxean, familiakoen zaintzan,...).
- Ikasten ari direnak.
- Erretiratuta daudenak.
- Pentsiodunak.
- Errentadunak.
- Ezinduak.

Krisialdi ekonomikoak eta finantzarioak agerian utzi dute, besteak beste, pentsioen sistema publikoa finkatu beharko dela eskubide horren funtsezko bermatzaile gisa. Modu adimentsuan kudeatutako pentsio-sistema iraunkorra edukiko bada, behar-beharrezkoa izango da behar besteko sarrerak ziurtatzea, betiere kontribuzioen oreka, kopurua eta kalitatea gehituz.

Lan egokia kontzeptua eraikitzen ari bada ere, Lanaren Nazioarteko Erakundearen barruan honako ezaugarri hauek atxiki zaizkio:

- Lan emankorra eta segurua.
- Laneko eskubideak errespetatuko dituena.
- Diru-sarrera egokiak izango dituena.
- Gizarte-babesa emango duena.
- Elkarrizketa soziala, sindikatzeko askatasuna, negoziazio kolektiboa eta parte-hartzea onartuko duena.

III. Lanbide Heziketako Euskal Plana

LH berria, herri-marka

II. multzoa

II. multzoa

1. Arauzko esparrua 52
2. LH berriaren panorama 54

1. LHren arauzko esparrua

LHren gizarte-ikuspegia eta araudia

Gaur egungo LHko sistema konfiguratu duten arau nagusiak

LOGSE 1/1990 Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorrerako Legea	• Hezkuntza-sistema berrantolatzea. • Lanbide Heziketa guztiz berritzea. • LH sustatzea eta prestigio soziala ematea.
5/2002 Lege Organikoa, Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari buruzkoa	• Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala sortzea. • Lanbide Kualifikazioaren kontzeptua • LHren integraziorako oinarriak finkatzea.
56/2003 Legea Enplegu-legea.	• Lan-merkatuaren funtzionamenduaren eragimena gehitzea eta lan-merkaturatzeko aukerak hobetzea, erabateko enpleguaren helburuarekin.
LOE 2/2006 Hezkuntzako Lege Organikoa	• Lanbide Kualifikazioen Katalogoan oinarritutako Hasierako Lanbide Prestakuntza arautzea. • Goi-mailako LH goi-mailako heziketa dela zehaztea. • Europako hezkuntzako eta prestakuntzako sistemak bat egiteko aukera ematea. • Hasierako Lanbide Kualifikazioko Programak arautzea.
1538/2006 ED LHren antolamendu orokorra	• Hezkuntza-sistemako LHren egitura ezartzea.
395/2007 ED Enplegurako lanbide-prestakuntzaren azpisistema arautzen duena	• Azpisistema bakarrean barnean hartzea etengabeko prestakuntza eta lanerako prestakuntza. • Enplegurako prestakuntzaren funtzionamendua arautzea.
1224/2009 ED Lan-esperientzia bidez eskuratutako lanbide-konpetentziak onartzen dituena	• Onarpenak Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionala izatea erreferente. • Konpetentziak ebaluatzeko eta egiaztatzeko prozedura bakarra finkatzea.

Eta, jakina,

- **2/2011 Legea, ekonomia iraunkorrari buruzkoa.**
- **4/2011 Lege Organiko,** Ekonomia iraunkorrari buruzko legea **osatzen duena.**

!

Aldaketa horiek ezezagunak diren bitartean, zailagoa izango da ahalmen osoa garatzea.

Aurrekoekin lotzen diren eta garrantzi handikoak diren askotariko beste arau eta akordio batzuk daude, hala nola:

- **1128/2003 Errege Dekretua**, Lanbide Kualifikazioen Katalogo Nazionalari buruzkoa.
  1416/2005 Errege Dekretua, ondoren horren artikulu batzuk aldatzen dituena.
- Etengabeko prestakuntzaren akordioa.
- **1558/2005 Errege Dekretua**, Lanbide Heziketako ikastetxe integratuen oinarrizko baldintzak arautzen dituena.
- LHko tituluen (LOE) eta profesionaltasun-ziurtagirien Errege Dekretuak eta Dekretuak.

Oharra: III. Lanbide Heziketako Euskal Planaren indarraldian, osatu egingo dira LH berria itxuratuko duten arauak, eta haren gaineko ikuspegi argia eduki ahal izango da euskal LHren etorkizuneko atarian.

2. LH berriaren panorama

2.1. Abiapuntuko egoera

Euskal Autonomia Erkidegoko gaur egungo lanbide -heziketa eta haren testuingurua aztertzen denean, egiazta daiteke III. Lanbide Heziketako Euskal Plana abiapuntuko egoera onean dagoela.

Euskal Autonomia Erkidegoko produkzio-ehunak ibilbide luzea egin du, eta ibilbide horretan egitura batzuk osatu ditu, lan egiteko modu jakin batzuk eta erlazio jakin batzuk finkatu ditu. Horietan guztietan oinarrituta, aditzera eman dezakegu gaur egun, oro har, ehun modernoa dugula, eskakizun handiko merkatuetan lehiatzen ohituta dagoena eta aurre egin beharreko erronkei berme jakin batzuekin erantzun ahal izateko profesional kualifikatuak behar dituena. Lanbide-heziketa on bat izatea, beraz, premiazkoa izan da.

Datuen ikuspuntu objektibotik begiratuta zein euskal lanbide-heziketak gainerako autonomia-erkidegoetan duen onarpen zabala edo ondasunen eta zerbitzuen produkzio-munduaren asetasun-maila kontuan izanik, ondorio bera aterako dugu: lanbide-heziketa ona dugu. Nolanahi ere, irmotasun berarekin eman behar da aditzera hori ez dela nahikoa. Izan ere, ez da komeni geure buruarekin atsegin hartzea, eta, gainera, bi funtsezko arrazoi daude batetik, lanbide-heziketaren norabidea zuzentzeko eta, bestetik, lanbide-heziketari beste bultzada handi bat emateko.

Zuzenketaren bat

Orain abian jarri den zuzenketak hobetu nahi diren hiru alderdirekin du lotura. Batetik, bere garaian Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluak egin zuen II. Lanbide Heziketako Euskal Planaren balantzeak planaren edukia benetan betetzeko konpromisoa hartzea ezarri zuen. Bigarren,

Eusko Legebiltzarreko Ekonomia, Ogasun eta Aurrekontuetako Batzordeak eskatuta Herri Kontuen Euskal Epaitegiak 2004-2007ko II. Lanbide Heziketako Euskal Planaren helburuei, neurriei eta adierazleei buruz egindako txostenean jasoarazi denez, ezin izan zen helburuak betetzearen arloko eragimena, eraginkortasuna eta ekonomia ebaluatu, batik bat analisi horretan adierazitako muga jakin batzuen ondorioz. Hobetu beharreko beste alderdia, berriz, Estatuko eta Europako eskaletarako estrategietan eta prozesuetan modu aktiboan parte-hartzeko konpromiso boluntarioari dagokio.

Oso komenigarria da Europar Batasuneko kide diren estatu guztietako helburu eta metodologia komunak berreskuratzea eta estimulu eta kontraste gisa baliagarri izatea.

Bultzada

Beste bultzada baten premia zuzenean ondoriozta daiteke egindako egoeraren diagnostikotik, baita aurre egin beharreko erronken garrantzia kontuan izanik ere. Izatez, erronka horiek sektoreetako jardun-esparruak gainditzen dituzte eta herrialdeetako benetako erronka dira.

Azkenik, beste datu bat ere hartu beharko da kontuan, lanbide-heziketa irakasten duten irakasleen batez besteko adina nahiko handia da, eta txandakatze handiegiak gerta daitezke. Arlo horri dagokionez, bi alderditan jardun beharko da. Batetik, jakintzari eusteko eta trantsizio traumatikoak saihesteko ekimen irudimentsuak behar direla planteatu da. Bestetik, sistemarako sarrerei erreparatu beharko zaie, egoera eta zeregin berrietarako egokiak diren profilekin eta eskakizunekin gerta daitezen. Ikastetxeetan laguntzeko formulak, berariazko prestakuntzako formulak, eta abar planifikatzea oso interesgarria izan daiteke.

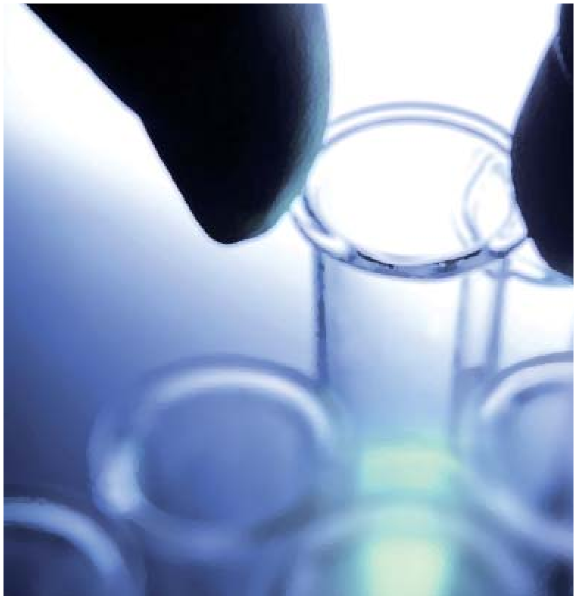

2.2. Datuak eta adierazleak

Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleria

17. grafikoa. **Biztanleria, adin-tartearen arabera (Euskadi) 2008. urtea**

Adin-tartea	pertsonak	%
64-100 urte edo gehiago	408.957	18,9
25-64 urte	1.282.776	59,3
21-24 urte	89.217	4,1
17-20 urte	72.308	3,4
0-16 urte	310.392	14,4
Guztira	2.162.944	100
25-29 urte	146.776	6,8

Lanbide Heziketaren barruan sartzen dira hasierako prestakuntza eta enplegurako prestakuntza. Horrenbestez, haren balizko esparruak biztanleriaren % 60 baino gehiago hartzen du, eta nabarmen gainditzen du milioi bat hirurehun mila balizko erabiltzaileen kopurua.

Euskal AE-ko Biztanleriaren Piramidea (‰)

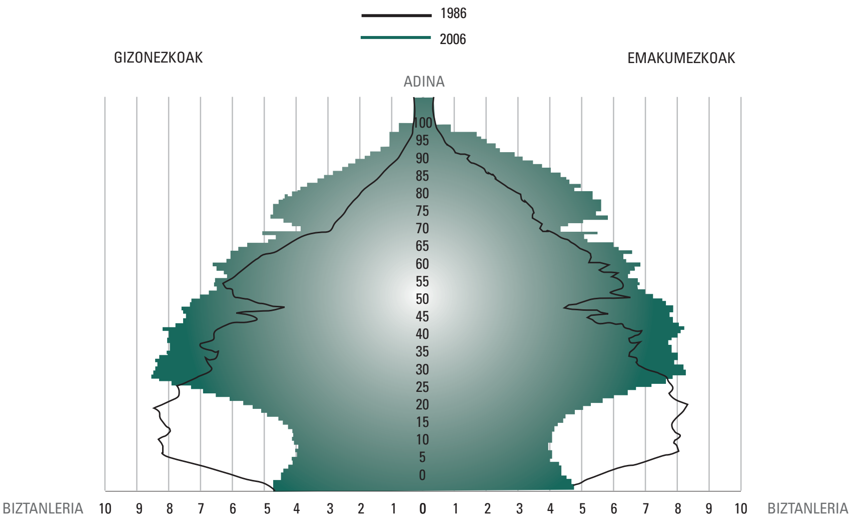

18. grafikoa. **Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako ikasleak 2010-11**

Haur Hezkuntza	93.749
Lehen Hezkuntza	117.041
(DBH)	70.852
Batxilergoa	29.692
Erdi-mailako LH	**11.737**
Goi-mailako LH	**17.800**
Zereginen ikaskuntza	**410**
Hasierako Lanb. Kualif. Programak	**4.437**
Helduen Hezkuntza (HHE)	26.315
Guztira	**372.033**

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako gainerako ikasleen osotasunari dagokionez, Hasierako Lanbide Heziketako hiru mailen pisua % 9,2koa da, pisu handia dudarik gabe.

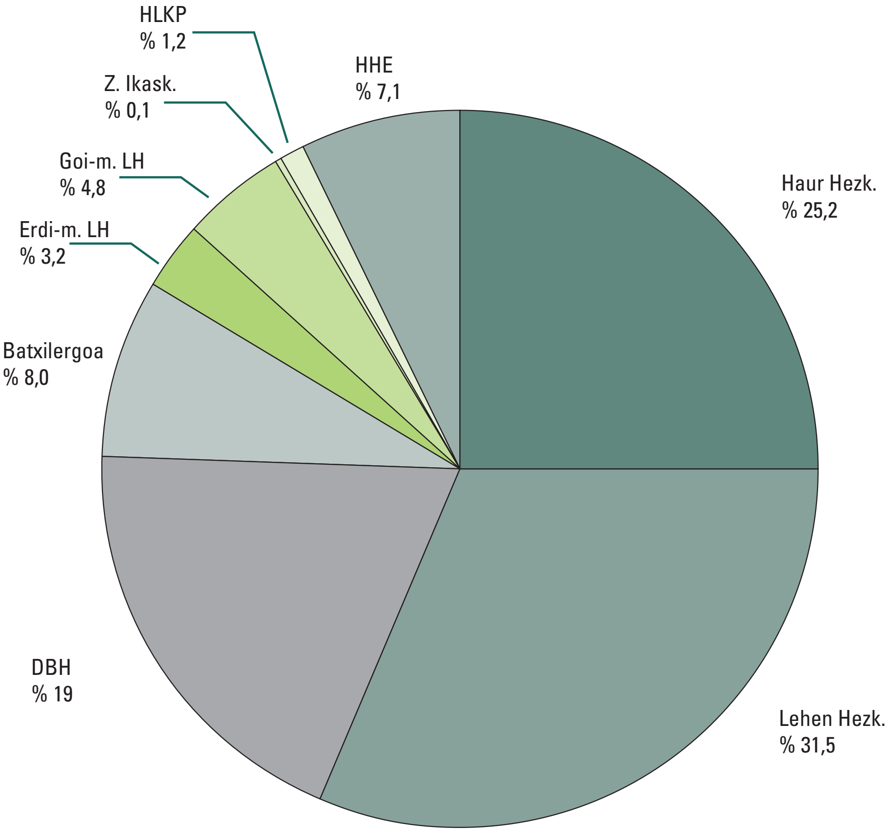

6. taula. **Heziketa-zikloko lehen kurtsoko hezkuntza-eskaintza. 2010-2011 ikasturterako**

		A ereduan	D ereduan	A edo D ereduetan
Titulu kop. 1. kurtsoan	Erdi-mailakoa	40	30	41
	Goi-mailakoa	58	47	59
	Guztira	98	77	100
Ikaspostu kop. 1. kurtsoan	Erdi-mailakoa	6.350	3.625	9.975
	Goi-mailakoa	7.650	4.750	12.400
	Guztira	14.000	8.375	22.375

Oharrak: 1) 1. kurtsoan guztira 100 titulu eskaini dira bi hizkuntza-ereduen artean
2) 2. kurtsoko eskaintza aurreko ikasturtean 1. kurtsorako egin zenari dagokio.

Gaur egun, 22.375 ikaspostu eskaintzen dira ehun titulaziotan eta bi hizkuntza-ereduen artean, eskaria baino kopuru handiagoa da.

19. grafikoa. **Heziketa-zikloetako ikasleak, herrialdeen arabera**

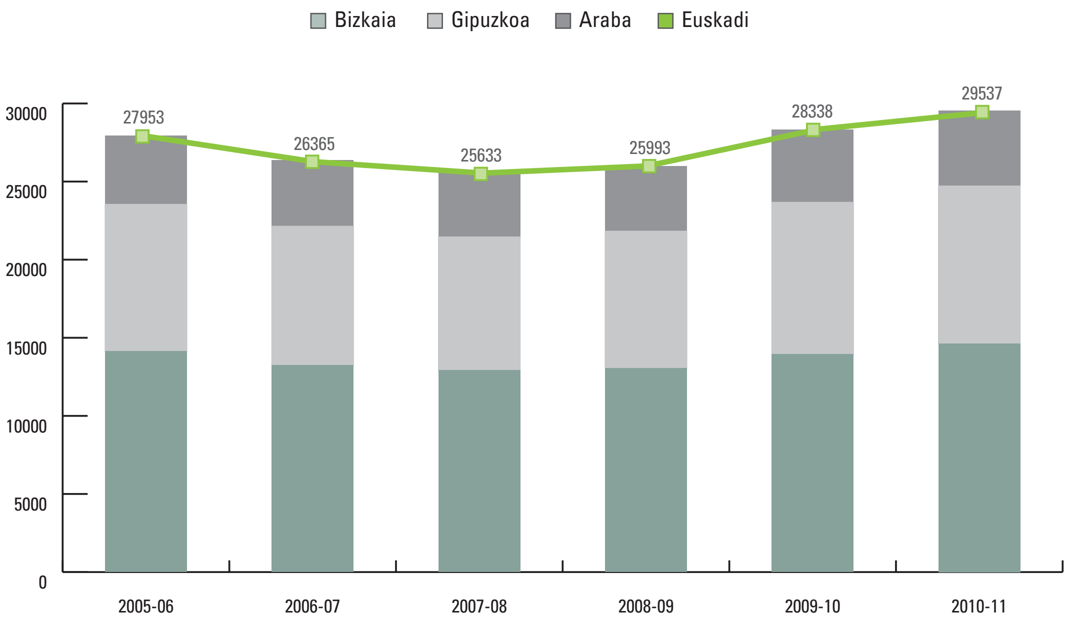

	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11
Bizkaia	14134	13235	12912	13056	13954	14631
Gipuzkoa	9406	8905	8542	8767	9719	10085
Araba	4413	4225	4179	4170	4665	4821
Euskadi	27953	26365	25633	25993	28338	29537

Egiaztatu da, 2008. urtean krisialdiak gogor jotzen duenetik, etengabe egin dutela gora matrikulek lanbide-heziketako modalitate guztietan. Grafiko honetan bertaratze bidezko heziketaren bilakaera ikus daiteke.

20. grafikoa. **Heziketa-zikloetako ikasleak, ikastetxeen tipologiaren arabera**

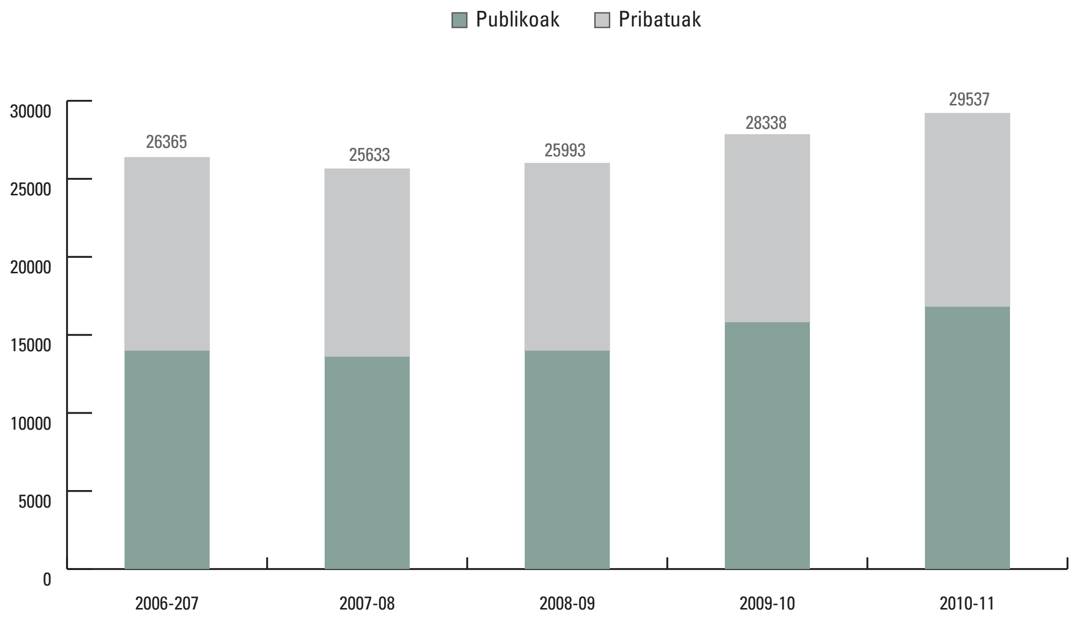

	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11
Publikoak	13957	13601	13957	15800	16785
Pribatuak	12408	12032	12036	12032	12408
Guztira	26365	25633	25993	28338	29537

Hazkundea sare publikoan zein itunpeko sare pribatuan gertatu da.

21. grafikoa. **Heziketa-zikloetako ikasleak, mailaren eta ikastetxeen tipologiaren arabera**

Erdi-mailako heziketa-zikloetan

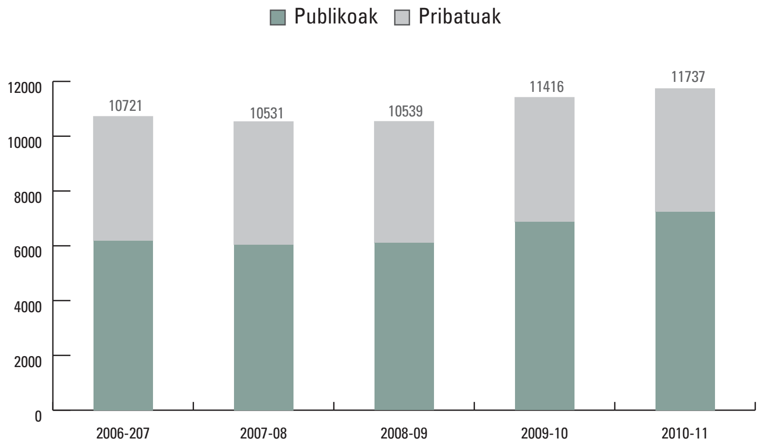

	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11
Publikoak	6186	6044	6106	6870	7242
Pribatuak	4535	4487	4433	4546	4495
Guztira	10721	10531	10539	11416	11737

Goi-mailako heziketa-zikloetan

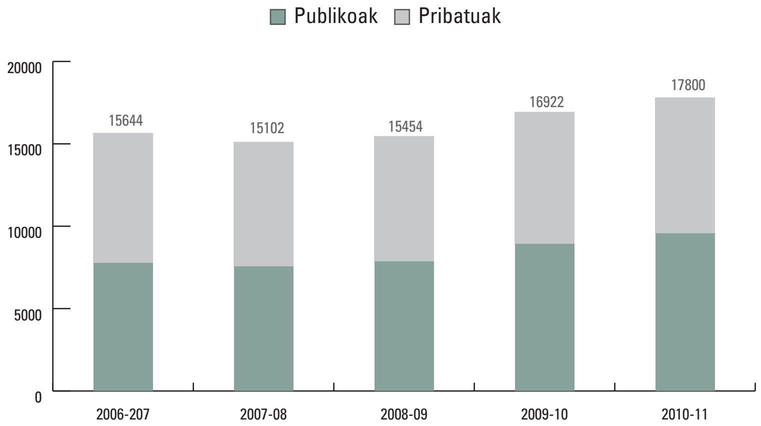

	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11
Publikoak	7771	7557	7851	8930	9543
Pribatuak	7873	7545	7603	7992	8257
Guztira	15644	15102	15454	16922	17800

Hazkundea handiagoa da goi-mailako heziketa-zikloetan erdi-mailakoetan baino. Eta joera hori bi sareetan da nabaria.

22. grafikoa. **Lantokiko prestakuntza EAEn eta atzerrian egiten duten ikasleen bilakaera**

Lantokiko prestakuntza

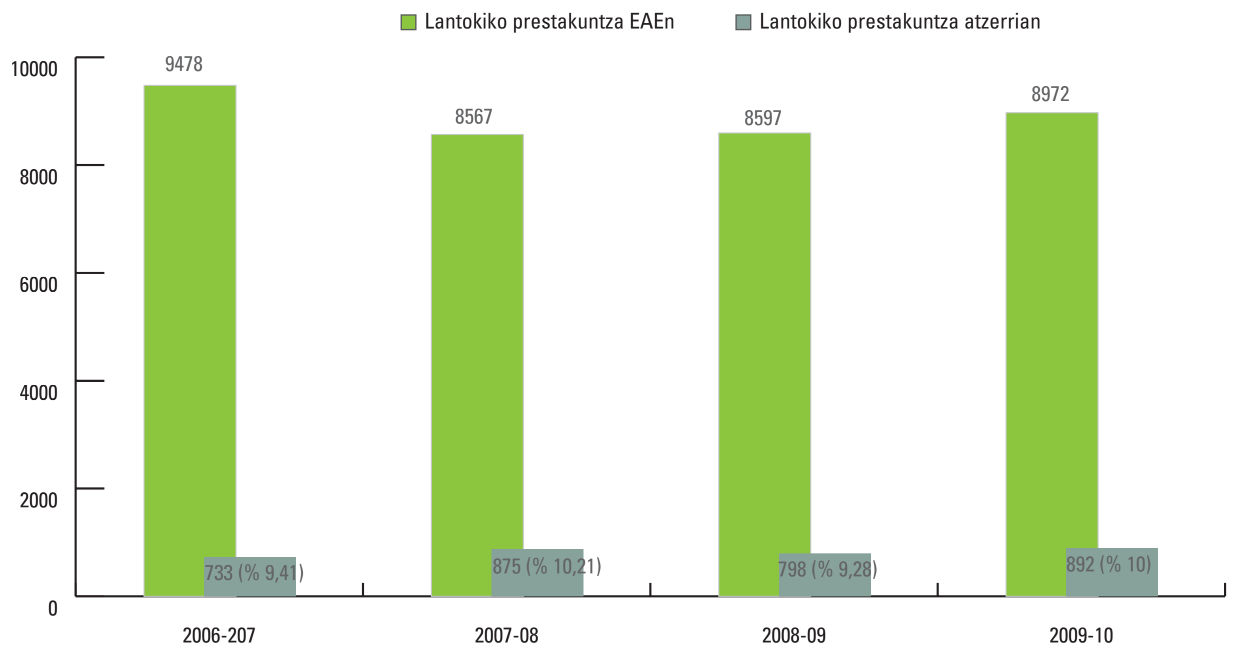

Urtea	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
Lantokiko prestakuntza EAEn	9478	8567	8597	8972
Lantokiko prestakuntza atzerrian	733 (% 9,41)	875 (% 10,21)	798 (% 9,28)	892 (% 10)

Lanbide Heziketako ikastetxeen, enpresen eta Confebasken arteko elkarlana ezinbestekoa da.

Lantokiko prestakuntza funtsezkoa da prestakuntza-prozesuan, eta lan-munduratzeko garrantzi handiko faktorea da. Esparru horretako berritasunik handiena da mugikortasuneko ardatz estrategikoari jarraituz enpresako praktikaldia atzerrian egiten duten ikasleen ehunekoaren gehikuntza.

23. grafikoa. **Sarbide-probetan parte hartzen dutenen kopurua, mailaren arabera**

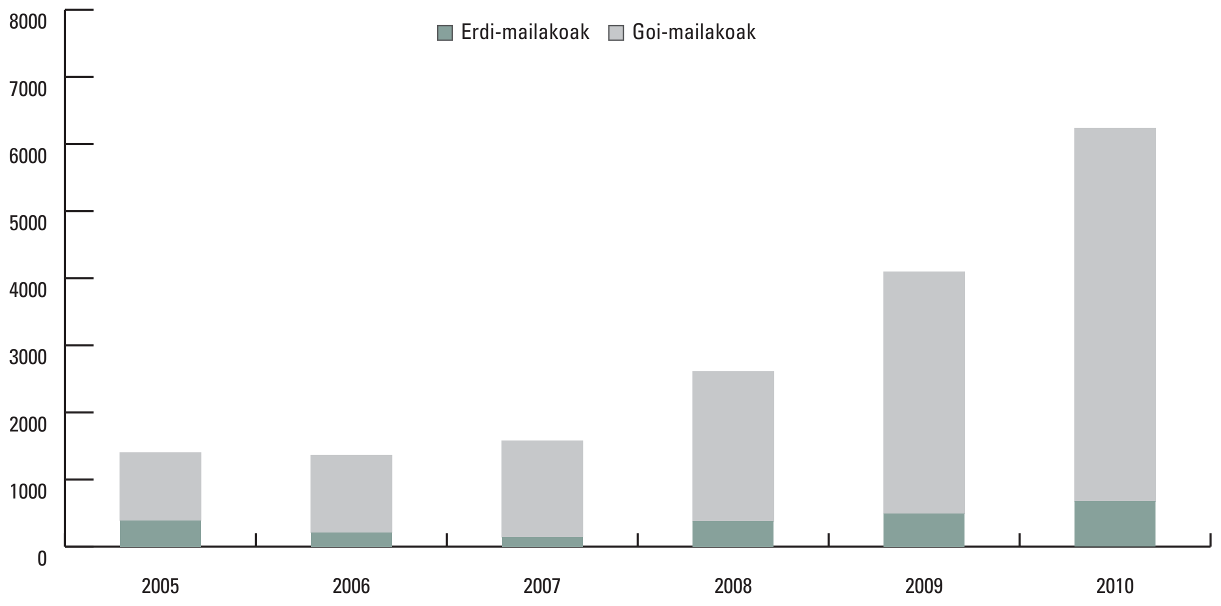

Urtea	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Erdi-mailakoak	391	211	142	380	494	675
Goi-mailakoak	1008	1148	1432	2228	3598	5557

Eskatzen den titulazioa ez duten pertsonak heziketa-zikloetan sartu ahal izateko sarbide-probei esker, beraz, beste aukera bat ematen zaie ikasketak uzteko arriskuan dauden pertsonei, eta heziketa-sistema utzi zuten pertsonei berriro bertan sartzeko aukera ematen zaie. Horietan parte hartzen dutenen datuek ere berretsi egiten dute eskariaren gehikuntza, batez ere goi-mailako heziketa-zikloetan.

24. grafikoa. **Eskaintza partzialeko moduluetako matrikula kop.**

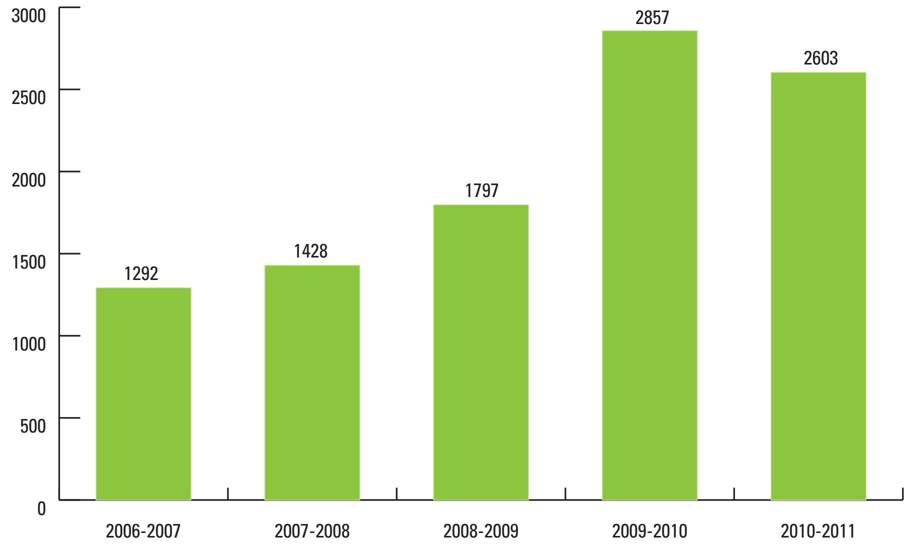

2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
1292	1428	1797	2857	2603

Eskaintza partziala hezkuntza-sisteman berriro sartzeko aukera malguagoa da, ikasketak beste erantzukizun batzuekin partekatzeko aukera ematen baitu. Datuek erakusten digute helduen beharrei erantzuteko diseinatutako prestakuntza-modalitate honek onarpen handia izan duela eta finkatuta dagoela.

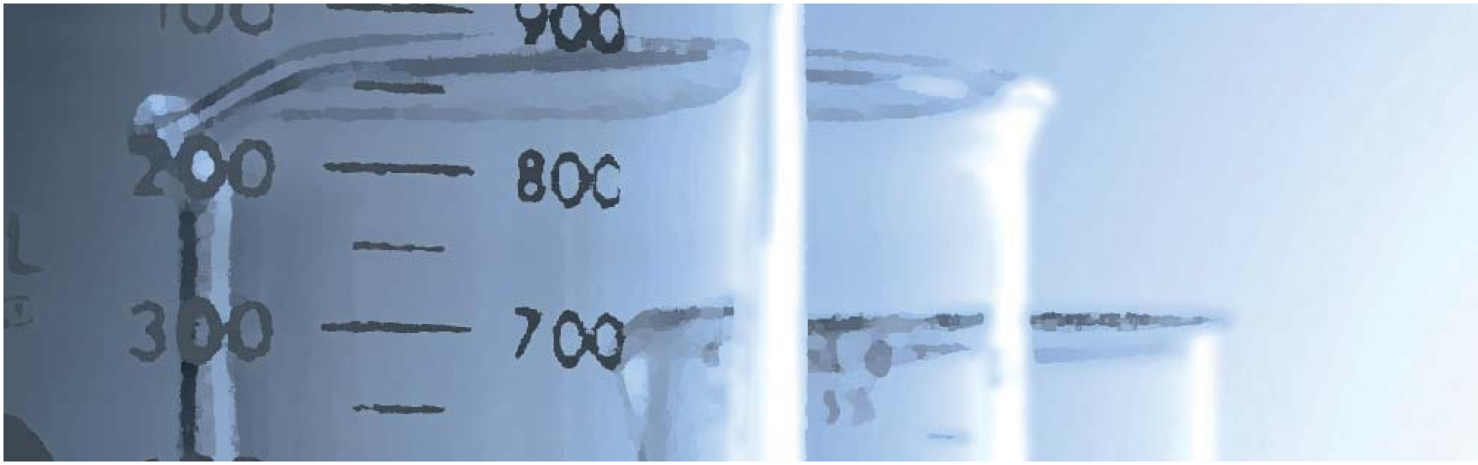

25. grafikoa. **HLKPetan izena eman duten ikasleak**

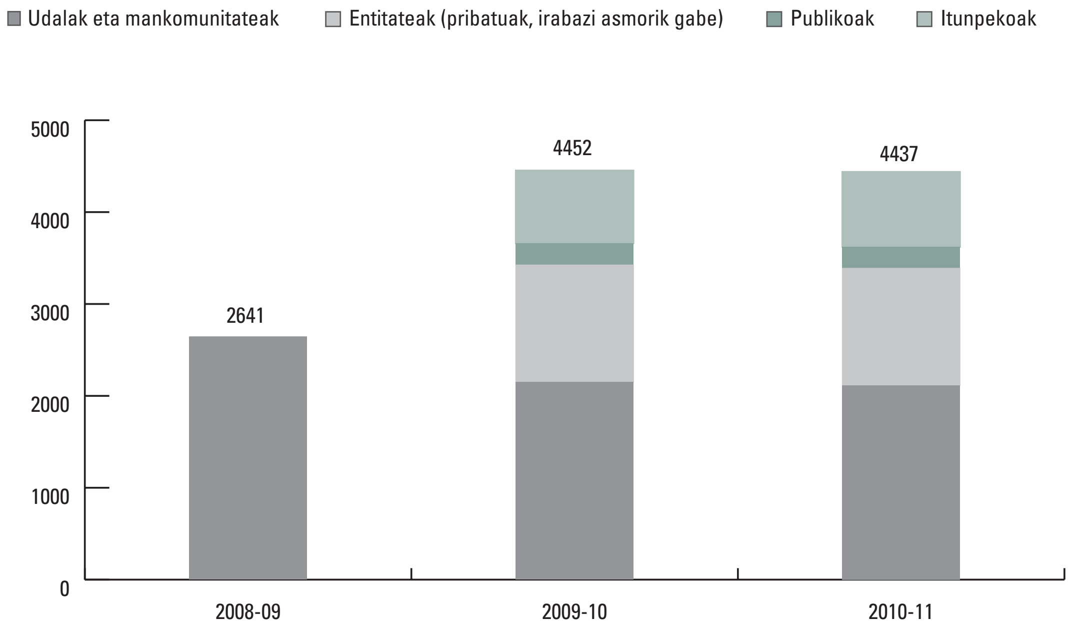

URTEA	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Udalak eta mankomunitateak	2641	2151	2114
Entitateak (pribatuak, irabazi asmorik gabe)	0	1273	1274
Publikoak	0	238	235
Itunpekoak	0	790	814
Guztira	2641	4452	4437

Hasierako Lanbide Kualifikazioko Programek eskola garaia baino lehen uztea saihesten laguntzen dute. Horien helburua da lanbide-kualifikazioa eskaintzea eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan graduatu-titulua lortzeko zailtasunak dituzten ikasleei hezkuntza-sisteman jarraitzeko aukera ematea.

Enplegurako prestakuntza, lehentasunez Euskal Autonomia Erkidegoan lan egiten duten langileei zuzendua

26. grafikoa. **Enpresetako etengabeko prestakuntza-ekintzak. Eskariaren prestakuntza**

Adierazleak	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (aurrerapena)
Enpresa prestatzaileak	1.061	2.387	3.146	4.398	7.725	11.935	15.398
Esleitutako kreditua	4.272.333,77	9.521.199,82	12.486.228,52	14.934.921,24	19.382.695,02	24.660.978,34	27.540.001,40
Erabilitako kreditua	1.884.326,20	5.192.152,20	6.678.837,20	9.360.855,18	12.425.365,97	15.692.032,63	18.001.036,71
Prestatutako parte-hartzaileak	8.710	24.688	29.542	42.196	56.688	65.106	80.935
Egindako orduak	279.073	838.644	924.257	1.236.758	1.640.666	2.127.391	2.471.896
Prestakuntzaren batez besteko iraupena (orduak)	32,0	34,0	31,3	29,3	28,9	32,7	30,5
Prestakuntza Euskal Autonomia Erkidegoan hartzen duten taldeak	3.944	8.547	9.245	13.222	16.195	20.277	18.298

Eskariaren prestakuntza

Kontu guztiak Euskal Autonomia Erkidegoan dituzten enpresa prestatzaileak eta prestatutako langileak, ekitaldi ekonomikoaren arabera

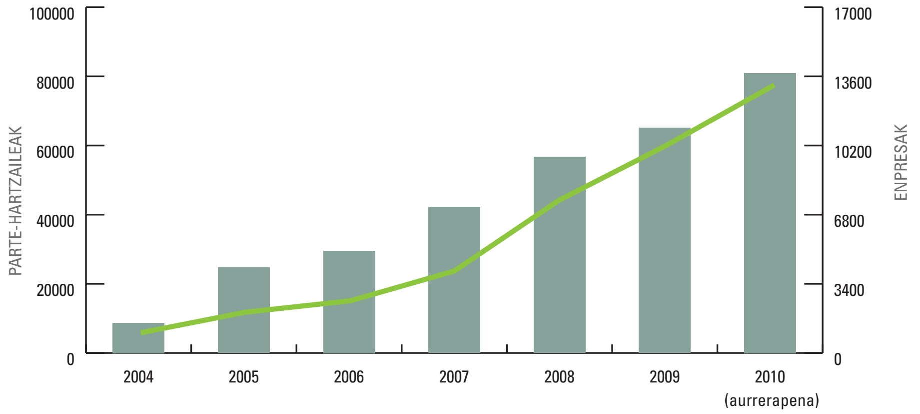

- Enpresa prestatzaileak, eta kotizazio-kontu guztiak Euskal Autonomia Erkidegoan dituzten enpresen kredituak.
- Prestatutako parte-hartzaileak, eta lantokia Euskal Autonomia Erkidegoan duten parte-hartzaileek, kotizazio-kontu guztiak Euskal Autonomia Erkidegoan dituen enpresakoek, egindako orduak.
- Prestakuntza Euskal Autonomia Erkidegoan hartzen duten taldeak.

Estatuaren esparruko eskaintzaren deialdiak

Fundación Tripartita PARA LA FORMACIÓN EN EL EMPLEO

27. grafikoa. **Eskaintzaren prestakuntza.**

Adierazleak	2004-2005eko deialdia	2005eko ohiz kanpoko deialdia	2006ko deialdia	2007-2008ko deialdia
Lantokia Euskal Autonomia Erkidegoan duten prestatutako parte-hartzaileak	36.754	456	19.322	49.544
Egindako orduak	1.991.972	19.171	997.285	2.661.466
Parte-hartzaileko batez besteko iraupena (orduak)	54,2	42,0	51,6	53,7
Prestakuntza Euskal Autonomia Erkidegoan hartzen duten taldeak	7.173	13	2.276	6.091

Estatuko eskaintzaren prestakuntza

Prestatutako parte-hartzaileak eta prestakuntzaren batez besteko iraupena

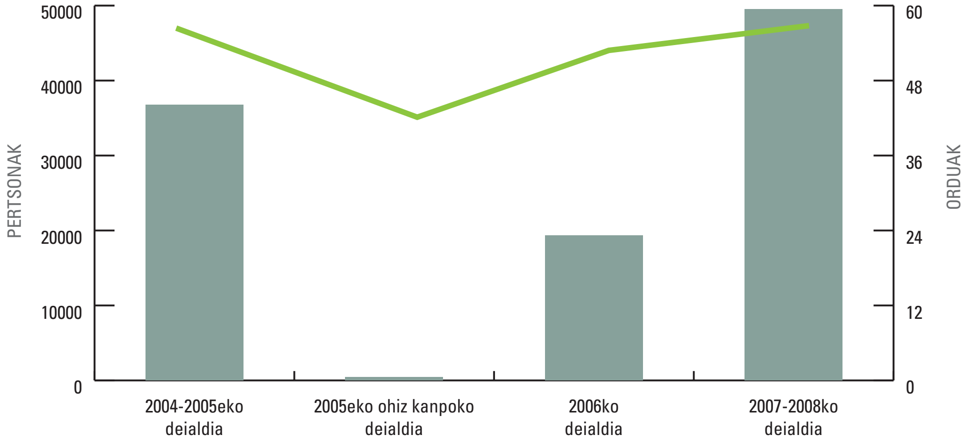

- Lantokia Euskal Autonomia Erkidegoan duten prestatutako parte-hartzaileak eta horiek egin dituzten orduak.
- Prestakuntza Euskal Autonomia Erkidegoan hartzen duten taldeak.

Autonomia-erkidegoaren esparruko eskaintzaren deialdiak

7. taula. **Eskumen-esparrua Euskal Autonomia Erkidegora mugatuta duen eskaintzaren adierazleak**

Adierazleak	2004ko deialdia	2005eko deialdia	2006ko deialdia
Izenpetutako planak	7	6	8
Izenpetutako finantzaketa	7.308.684,58	12.207.304,50	18.475.790,70
Prestatutako parte-hartzaileak	12.659	19.816	24.557
Egindako orduak	713.594	1.346.001	2.088.360
Prestakuntzaren batez besteko iraupena (orduak)	56,4	67,9	85,0
Egindako prestakuntza-taldeak	2.330	3.635	3.233

8. taula. **INSNaren mailak**

INSNaren mailak

INSN **0**:	Haur Hezkuntza (Lehen Hezkuntzaren aurrekoa)
INSN **1**:	Lehen Hezkuntza
INSN **2**:	Bigarren Hezkuntzako lehen etapa (Espainian DBH).
INSN **3**:	Bigarren Hezkuntzako bigarren etapa
3A	Batxilergoa
3B	**Erdi-mailako Heziketa Zikloa**
3C	**Hasierako Lanbide Kualifikazioko Programak**
INSN **4**:	Oraingoz, Espainian ez dago halakorik
INSN **5**:	Goi-mailako irakaskuntza (lehen zikloa)
5B	Unibertsitatez kanpokoa, **goi-mailako heziketa-zikloa**
5A	Unibertsitatekoa
INSN **6**:	Goi-mailako irakaskuntza (bigarren zikloa), doktoregoa

Konparazio objektiboak egin ahal izateko, Irakaskuntzaren Nazioarteko Sailkapen Normalizatuaren (INSN) mailei dagokien titulazioak hartuko ditugu aintzat.

Europako, Espainiako eta EAEko kualifikazioen egitura

28. grafikoa. **25 eta 64 urte arteko biztanleria landunaren ehunekoa, hezkuntza-mailaren arabera.**

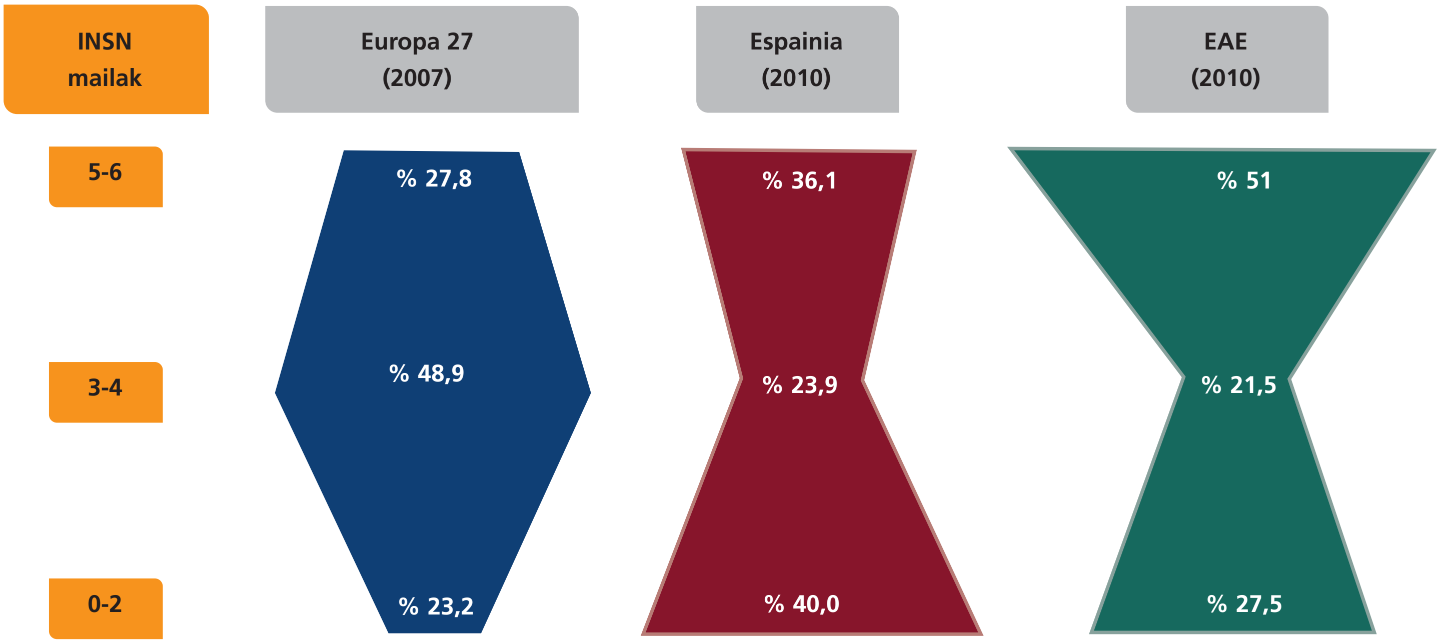

Grafikoak 25 eta 64 urte arteko biztanleria landunaren hezkuntza-mailaren araberako egitura erakusten du. Argi eta garbi ikus daiteke Espainian eta Euskal Autonomia Erkidegoan Europan baino askoz ere erdi-mailako kualifikazio gutxiago dagoela. Era berean, nabarmentzekoa da kualifikaziorik gabeko eskulanaren pisu handia; neurriak hartzea eskatzen du horrek.

2020. urtera arteko gaitasun-beharren aurreikuspenen arabera, Europar Batasunean 15,6 milioi enplegu berri egongo da goi-mailako irakaskuntzan titulatutako pertsonentzat, eta 3,7 milioi enplegu berri, bigarren hezkuntzako graduatuentzat. Aitzitik, kualifikazio txikia dutenentzat edo kualifikaziorik gabekoentzat 12 milioi lanpostu gutxiago izango da.

9. taula. **25 – 29 urteko biztanleria landuna, hezkuntza-mailaren eta herrialdearen arabera (2007)**

Mailak	UE-27	Alemania	Espainia	Frantzia	Italia	Erresuma Batua	EAE
0-2	16,2	10,6	33,1	12,6	27,0	14,0	16,8
3-4	50,5	67,4	26,7	42,7	55,2	43,7	25,2
5-6	32,9	22,0	40,3	44,7	17,7	41,6	57,9

!

25 eta 29 urte arteko biztanleria landunari dagokionez, alde handiak hautematen dira Europar Batasuneko erreferentziako herrialdeekiko.

Tarteko mailetan kualifikazio-urritasuna ere gertatzen da biztanleria landun gazteenaren artean.

Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluak jakin badaki kualifikazioaren kontzeptua –berri samarra denez gero– ez dagoela guztiz hedatuta; horrenbestez, biztanleriaren kualifikazioei buruzko erreferentziak nahi izanez gero, hezkuntza-mailen araberako titulazioen erreferentziak ari dira erabiltzen oraindik.

Biztanleria aktiboko ereduarekin alderatzea 15 urte baino gehiagoko biztanleria

29. grafikoa. **Eskaintzaren joera, kualifikazioen arabera, 15 urtetik gorako biztanleria aktiboa (EB-27+)**

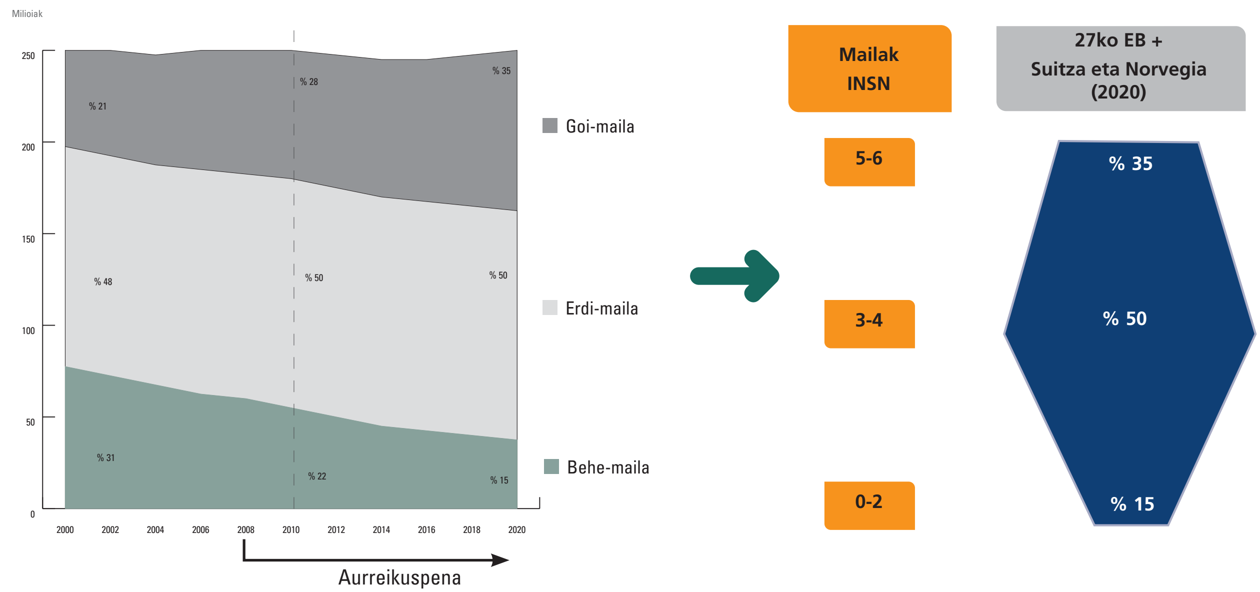

30. grafikoa. **Aldaketak eskarian, lanbide eta kualifikazio multzoen arabera, 2010-20 (EB-27+)**

Gure eredua CEDEFOPek datozen urteetarako proposatzen dituen kualifikazioen **ereduekin** alderatzen badugu (kasu honetan 15 urte baino gehiagoko biztanleria aktiboa), ikus dezakegu murriztu egin behar dela kualifikazio txikia duten pertsonen kopurua, eta gehitu egin behar dela erdi-mailako kualifikazioa duten pertsonen kopurua.

Erritmoen exijentziak eta eskola ga-raia baino lehen uztearen inguruko balioak kontuan izanik, beharrez-koak diren aldaketak ez dira inola ere gertatuko belaunaldien txanda-katze hutsaren ondorioz.

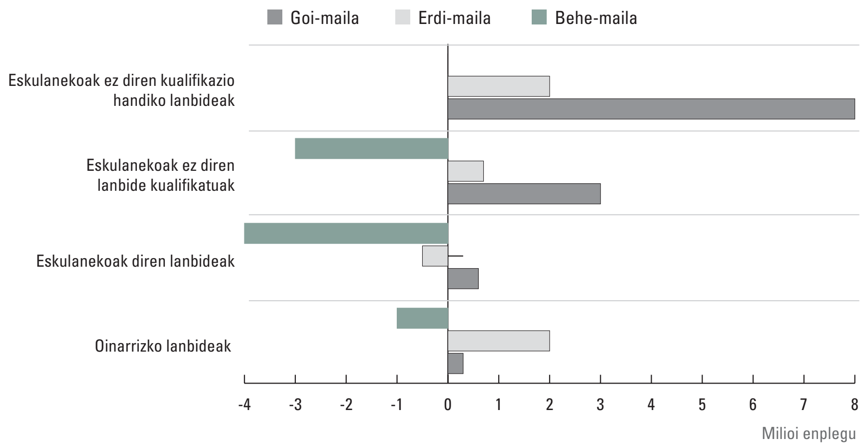

Aldaketak ez dira gertatuko belaunaldien txandakatze hutsarekin.

10. taula. **Europako eta Espainiako 2010eko Hezkuntza Helburuen eta Erreferentzia Puntuen Laburpena (adierazle komunekin)**

Adierazle komunak		2000-2008 EGOERA						Aurreikuspena(5)		Helburuak eta Erreferentzia-puntuak - Benchmark-ak		
		EAE		Espainia		Europar Batasuna		EAE	Espainia	Europar Batasuna		
		2000	2008	2000	2008	2000	2008	2010	2010	Helburua	2010	2020
B I. Gehienez ere bigarren hezkuntzako lehen etapa bukatua duen eta ikasketarik edo prestakuntzarik jasotzen ez duen 18-24 urteko biztanleriaren ehunekoa		%14,7	%14,7	%29,1	%31,9(b)	%17,6	%14,9		%23,9	Ehunekoa gutxitzea	%10,0	%10,0
B II. Goi mailako irakaskuntza-graduatuak (ISBN 5B, 5A eta 6).Zientzietan, Matematikan eta Teknologian	Gehikuntza	%20,2	%27,2	-	+12,4(4)	-	% +33,6(4)		+16,9	Tasa gehitzea	+%15	
	Emakumeen proportzioa	%27,3	%29,5	%31,5	%29,9(4)	30,7%	%31,9(4)		Sexuaren araberako ehunekoak orekatzea			
B III. Gutxienezbigarren hezkuntzako bigarren etapako maila ($INSN_3$) lortu duen 20-24 urteko biztanleriaren ehunekoa			%80,1	%66,0	%60,0					Ehunekoa gehitzea	%85,0	
B IV. Trebezia oinarrizko gaitasunetan. PISA eskoletan (PISA 2000 eta 2006) 1 edo <1 gaitasun -maila duten 15 urteko ikasleen ehunekoa	Irakurketa									Trebezia-maila hobetzea	%17	%15
	Matematika										-	%15
	Zientziak										-	%15
B V. Inkesta egin aurreko lau asteetan hezkuntza -edo prestakuntza-ekintza batean parte hartutako 25-64 urteko biztanleriaren ehunekoa		%4,5	%13,5	%10,5(2)	%10,4	%8,5(1)	%9,5		%12,2	Ehunekoa gehitzea	%12,5	%15
B VI. Hezkuntzako gastu publikoa				%4,28	%4,28	%4,91	%5,05		Gehikuntza nabarmena			

(1) 2003ko datuak.

(3) 2006ko datuak.

(4) 2007ko datuak.

(5) Espainiako 2010erako aurreikuspenak 11 autonomia-erkidegok emandako datuen batez besteko haztatu gisa kalkulatu dira. 2008ko urtarrilaren 1eko biztanleriaren eta dagokion adin-taldearen zenbatespenen gainean egin da haztapena.

(6) Bigarren Hezkuntzako gradudunaren titulurako proposatutako Helduentzako Bigarren Hezkuntzako ikasleei dagokien % 4,7ko balio gehigarria hartu da barnean (18 urteko erreferentziako biztanleria).

11. taula.

Adierazle komunak		2000-2008 EGOERA						Aurreikuspena(5)		Helburuak eta Erreferentzia-puntuak - Benchmark-ak		
		EAE		Espainia		Europar Batasuna		EAE	Espainia	Europar Batasuna		
		2000	2008	2000	2008	2000	2008	2010	2010	Helburua	2010	2020
E 1. Eskolatze-tasa garbia	2 urterekin									Tasa gehitzea	-	-
	3 urterekin										-	-
	4 urterekin										-	%95,0
E 2. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako tituludunen tasa gordina		%82,2	%83,6	%73,4	%74						-	-
E 3. INSN 3 mailan graduatutako mutilen tasa gordinak	Batxilergoa	%56,3	%57,0	%38,6	%37,30					Tasa gehitzea	-	-
	Teknikoa	%18,5	%23,5	%8,7	%15,30						-	-
E 4. Goi-mailako lanbide-heziketan graduatutako biztanleria-tasa gordina		%25,2	%32,8(4)	%17,6	%16,4(4)	-	-		%21,1		-	-
Goi-mailako hezkuntza eginda duten 30-34 urtekoen kopurua gehitzea				%29,2	%39,8	%22,4	%31,1		-			%40

(1) 2003ko datuak.

(2) 2005ko datuak.

(3) 2006ko datuak.

(4) 2007ko datuak.

(5) Espainiako 2010erako aurreikuspenak 11 autonomia-erkidegok emandako datuen batez besteko haztatu gisa kalkulatu dira. 2008ko urtarrilaren 1eko biztanleriaren eta dagokion adin-taldearen zenbatespenen gainean egin da haztapena.

(6) Bigarren Hezkuntzako gradudunaren titulurako proposatutako Helduentzako Bigarren Hezkuntzako ikasleei dagokien % 4,7ko balio gehigarria hartu da barnean (18 urteko erreferentziako biztanleria).

(b) Serie-haustura.

7) 2001eko datuak.

Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak adierazleen panel bat du. Horri esker, haren hezkuntza-politikaren jarraipena eta ebaluazioa egin dezake. Gainera, Hezkuntza Sailak bere egin ditu Europar Batasunaren osotasunerako sei helburu estrategikoak eta Espainiak proposatutako berariazko lauak.

Ondo zehaztutako adierazle komunak eta erreferentzia-marka edo benchmark batzuk izateak abantaila nabari bat du, EBeko gainerako eskualde eta estatuekin etengabe alderatu ahal izatea, hain zuzen. Benchmark hitza jasotze geografikoko azterlanetan erabiltzen den terminologiatik egokiro ekarria da, eta “erreferentzia-puntu batekiko neurtzea” esan nahi du.

31. grafikoa. **B 1 Euskal Autonomia Erkidegoan ikasketak garaia baino lehen utzi dituen 18-24 urte bitarteko populazioaren ehunekoaren bilakaera sexuaren arabera.**

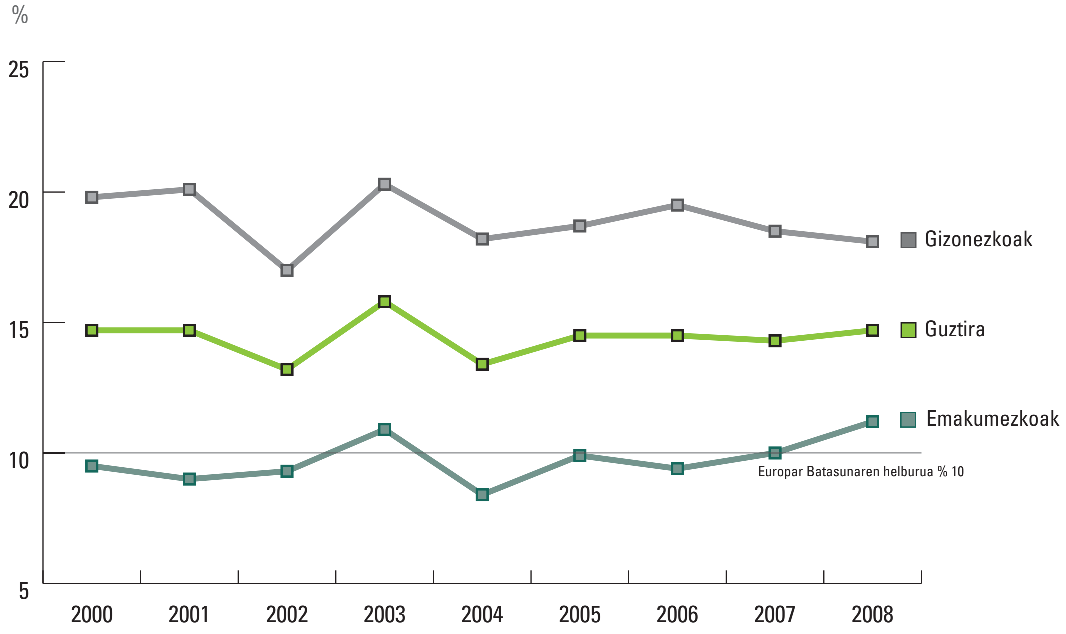

Urtea	Guztira	Gizon.	Emak.
2000	14,7	19,8	9,5
2001	14,7	20,1	9,0
2002	13,2	17,0	9,3
2003	15,8	20,3	10,9
2004	13,4	18,2	8,4
2005	14,5	18,7	9,9
2006	14,5	19,5	9,4
2007	14,3	18,5	10,0
2008	14,7	18,1	11 ,2

Lehen helburua da eskola-uzte goiztiarra murriztea.

Lehen irakurketa batean, ondoriozta liteke % 14,7ko datua ez dela % 10etik gehiegi urruntzen. Baina, joerari erreparatuz gero, ikusten dugu 2000. urtetik aurrera ez dela inolako hobekuntzarik izan. Gainera, datu hori alderatzen badugu etorkizunerako nahi dugun populazio aktiboaren kualifikazio-ereduarekin, argi ikusiko dugu hezkuntza-sistema bera ez dela gai izan lan-merkaturatzen diren belaunaldi berrien bajen edo kualifikazio nuluen % 15 hori % 10eraino murrizteko. Izan ere, ehuneko hori hartzen dugu gehieneko onargarritzat, oraingoz, gizarte lehiakorra lortzeko.

Oharra: Serie osoa EPA-2005 metodologiarekin kalkulatu da.

!

Europar Batasunaren helburua 2010. urterako: Ikasketa mailarik altuena Bigarren Hezkuntzako lehen etapa (INSN 2) duen eta inolako irakaskuntzarik edo prestakuntzarik jasotzen ez duen 18-24 urte bitarteko biztanleriaren ehunekoa % 10 ez gainditzea.

32. grafikoa. **B 1 Eskola-uzte goiztiarra Europar Batasunean 2004-2008**

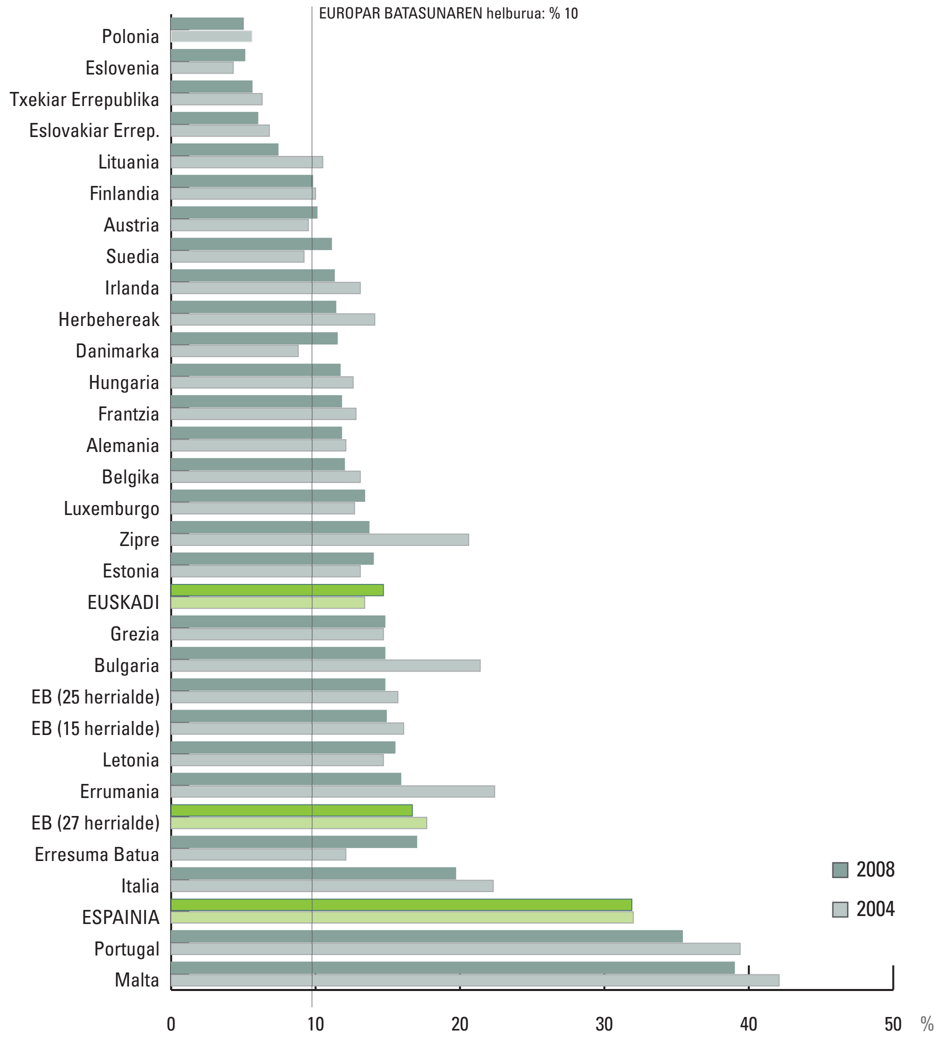

Oharra: Eskola uztearen tasa txikienetik handienera ordenaturik "2008 urtea" irizpidearen arabera

	2008	2004
Polonia	5	5,6
Eslovenia	5,1	4,3
Txekiar Errep.	5,6	6,3
Eslovakiar Errep.	6	6,8
Lituania	7,4	10,5
Finlandia	9,8	10
Austria	10,1	9,5
Suedia	11,1	9,2
Irlanda	11,3	13,1
Herbehereak	11,4	14,1
Danimarka	11,5	8,8
Hungaria	11,7	12,6
Frantzia	11,8	12,8
Alemania	11,8	12,1
Belgika	12	13,1
Luxemburgo	13,4	12,7
Zipre	13,7	20,6
Estonia	14	13,1
EUSKADI	14,7	13,4
Grezia	14,8	14,7
Bulgaria	14,8	21,4
EB (25 herrialde)	14,8	15,7
EB (15 herrialde)	14,9	16,1
Letonia	15,5	14,7
Errumania	15,9	22,4
EB (27 herrialde)	16,7	17,7
Erresuma Batua	17	12,1
Italia	19,7	22,3
ESPAINIA	31,9	32
Portugal	35,4	39,4
Malta	39	42,1

33. grafikoa. **B 1 Ikasketak garaia baino lehen utzi dituen 18-24 urte bitarteko populazioaren ehunekoaren bilakaera autonomia-erkidegoaren arabera. 2004 eta 2008**

	2008	2004
EUSKADI	14,7	13,4
Nafarroa (F. Erkid.)	19,2	21,2
Asturias	19,7	20,3
Kantabria	22,8	26,3
Galizia	24,1	24,3
Aragoi	25,6	23,5
Gaztela eta Leon	26,0	23,3
Madril (Erkidegoa)	26,9	25,4
GUZTIRA	31,9	32,0
Valentziako E.	33,1	35,6
Katalunia	33,2	34,0
Extremadura	33,6	39,7
Kanariak	34,1	33,5
Errioxa	37,2	35,0
Gaztela-Mantxa	38,1	37,0
Andaluzia	38,5	39,2
Murtzia	41,0	42,8
Ceuta eta Melilla	42,1	41,3
Balear Uharteak	43,2	42,5

2008
2004

Oharra: Eskola uztearen tasa txikienetik handienera ordenaturik.
* 2006tik aurrera, ikasketarik ez egiteko baldintzaren barruan aldi berean ikasketa arautuetako oporretan dauden eta ikasketa ez-arauturik egiten ez duten pertsonak (18-24) sartzen dira.

34. grafikoa. **B 2 Zientzietan, matematikan eta teknologian hirugarren mailako titulazioa (INSN 5A, 5B eta 6) duen 20-29 urte bitarteko populazioaren tasaren (pertsonak mila biztanleko) bilakaera**

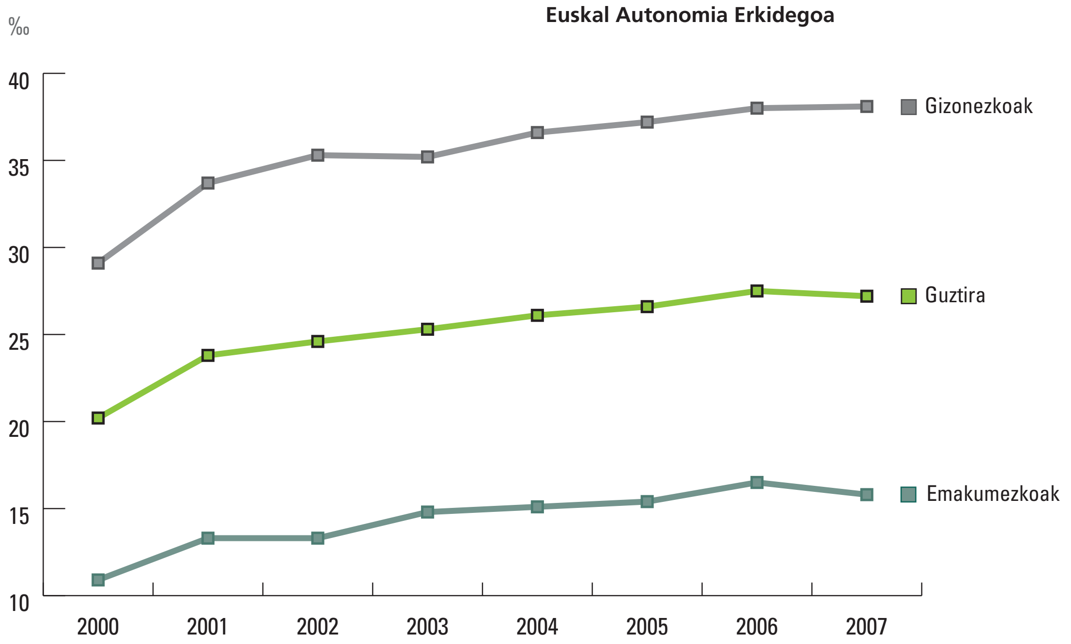

Ikasturtea	Tituludunen kopuru	20-29 urteko biztanleria	TASA MILA BIZTANLEKO		
			GUZTIRA	EMAKUMEZKOAK	GIZONEZKOAK
2000	6,871	339.699	20,2	10,9	29,1
2001	7.921	333.405	23,8	13,3	33,7
2002	7.980	324.688	24,6	13,3	35,3
2003	7.940	314.252	25,3	14,8	35,2
2004	7.811	298.907	26,1	15,1	36,6
2005	7.755	291.695	26,6	15,4	37,2
2006	7.587	275.686	27,5	16,5	38,0
2007	7.240	266.208	27,2	15,8	38,1

35. grafikoa. **B 2 Goi-mailako hezkuntzan Zientzia eta Teknologian graduatuta 20 eta 29 urte artekoen tasaren (pertsonak 1.000 biztanleko) bilakaera Europar Batasuneko herrialdeetan**

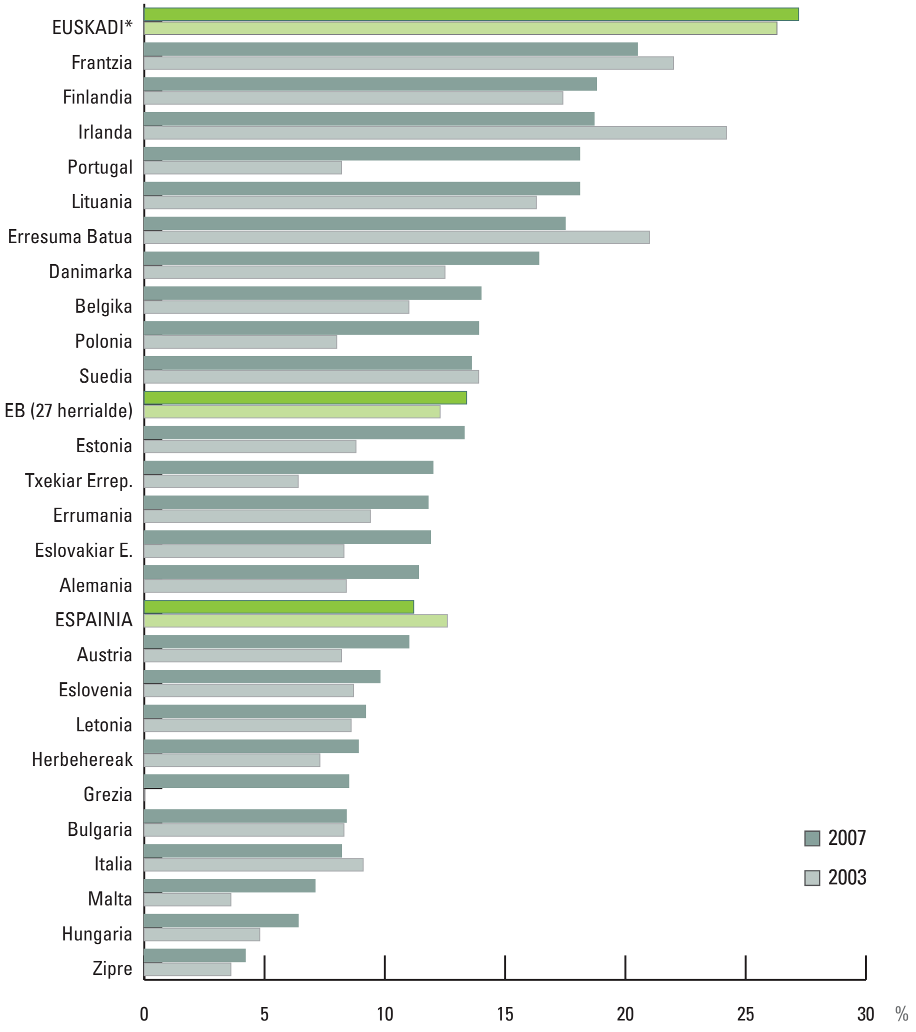

	2007	2003
EUSKADI*	27,2	26,3
Frantzia	20,5	22
Finlandia	18,8	17,4
Irlanda	18,7	24,2
Portugal	18,1	8,2
Lituania	18,1	16,3
Erresuma Batua	17,5	21
Danimarka	16,4	12,5
Belgika	14	11
Polonia	13,9	8
Suedia	13,6	13,9
EB (27 herrialde)	13,4	12,3
Estonia	13,3	8,8
Txekiar Errep.	12	6,4
Errumania	11,8	9,4
Eslovakiar E.	11,9	8,3
Alemania	11,4	8,4
ESPAINIA	11,2	12,6
Austria	11	8,2
Eslovenia	9,8	8,7
Letonia	9,2	8,6
Herbehereak	8,9	7,3
Grezia	8,5	-
Bulgaria	8,4	8,3
Italia	8,2	9,1
Malta	7,1	3,6
Hungaria	6,4	4,8
Zipre	4,2	3,6

* Euskadirako EUSTATeko datuak.
(:) Greziak (2003.ko urtean) eta Luxemburgok ez dute daturik

!

EAEko Zientzia eta Teknologiako hirugarren mailako titulazioari buruzko datu absolutuek egoera bikaina islatzen duten EBren multzoan; nahiz eta hazkunde-joera 2006n gelditu, eta ikasketa horiek egitea aukeratzen duten eta amaitzen dituzten emakumezkoen kopurua gizonezkoena baino nabarmen txikiagoa izan, Europar Batasuna zientzia- eta teknologia-karreretan emakumezkoen eta gizonezkoen artean dagoen desoreka konpentsatzeko helburua ezarri arren.

36. grafikoa. **B 2 Zientzi eta teknologian hirugarren mailako titulazioa (INSN 5A, B eta 6) duen 20-29 urte bitarteko populazioaren tasaren (pertsonak mila biztanleko) bilakaera titulazio motaren arabera**

Euskal Autonomia Erkidegoa

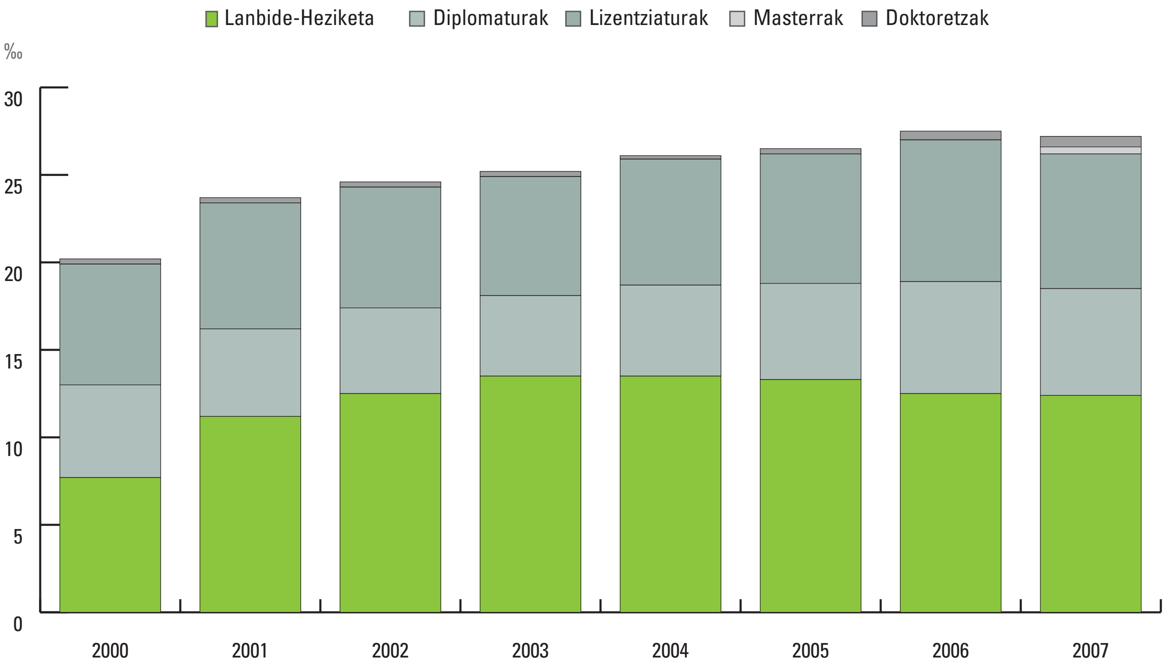

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
LANBIDE-HEZIKETA	‰ 7,7	‰ 11,2	‰ 12,5	‰ 13,5	‰ 13,5	‰ 13,3	‰ 12,5	‰ 12,4
DIPLOMATURAK	‰ 5,3	‰ 5,0	‰ 4,9	‰ 4,6	‰ 5,2	‰ 5,5	‰ 6,4	‰ 6,1
LIZENTZIATURAK	‰ 6,9	‰ 7,2	‰ 6,9	‰ 6,8	‰ 7,2	‰ 7,4	‰ 8,1	‰ 7,7
MASTERRAK								‰ 0,4
DOKTORETZAK	‰ 0,3	‰ 0,3	‰ 0,3	‰ 0,3	‰ 0,2	‰ 0,3	‰ 0,5	‰ 0,6

EBko herrialde guztietako zifrarik altuenak izatearen arrazoia da, ziurrenik, Euskal Autonomia Erkidegoan Lanbide Heziketak (INSN 5B) lanbide-arlo teknologikoetan duen ekarpen handia.

37. grafikoa. **B 5 Prestakuntza-jardueraren batean parte hartutako 25-64 urteko populazioaren ehunekoa autonomia-erkidegoaren arabera. 2005-2008**

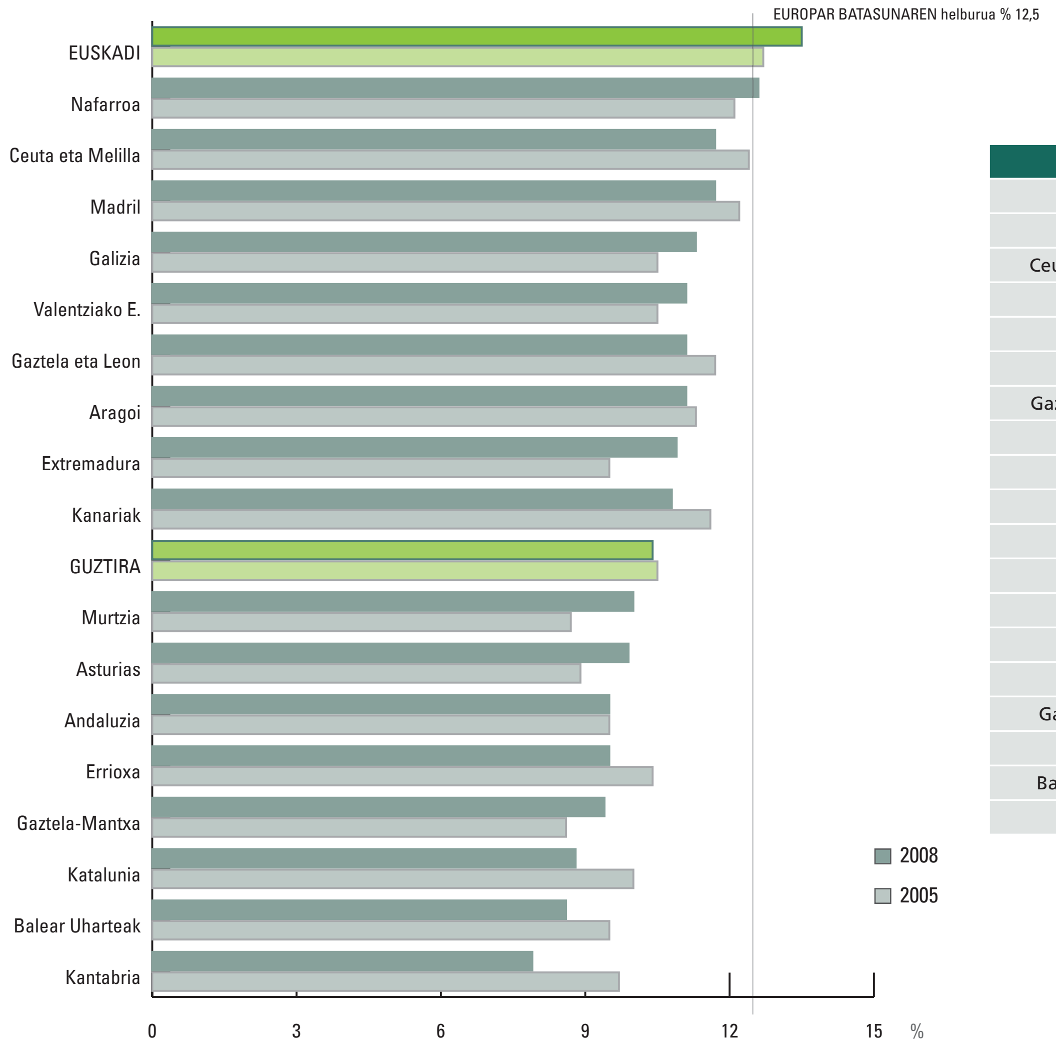

	2008	2005
EUSKADI	13,5	12,7
Nafarroa	12,6	12,1
Ceuta eta Melilla	11,7	12,4
Madril	11,7	12,2
Galizia	11,3	10,5
Valentzia E.	11,1	10,5
Gaztela eta Leon	11,1	11,7
Aragoi	11,1	11,3
Extremadura	10,9	9,5
Kanariak	10,8	11,6
GUZTIRA	10,4	10,5
Murtzia	10,0	8,7
Asturias	9,9	8,9
Andaluzia	9,5	9,5
Errioxa	9,5	10,4
Gaztela-Mantxa	9,4	8,6
Katalunia	8,8	10,0
Balear Uharteak	8,6	9,5
Kantabria	7,9	9,7

Oharra: Handienetik txikienera ordenaturik, erreferentziatzat 2008. urtea harturik.

38. grafikoa.

B 5 Prestakuntza-jardueraren batean parte hartutako 25-64 urteko populazioaren ehunekoa Europar Batasuneko herrialdeetan. 2003 eta 2008

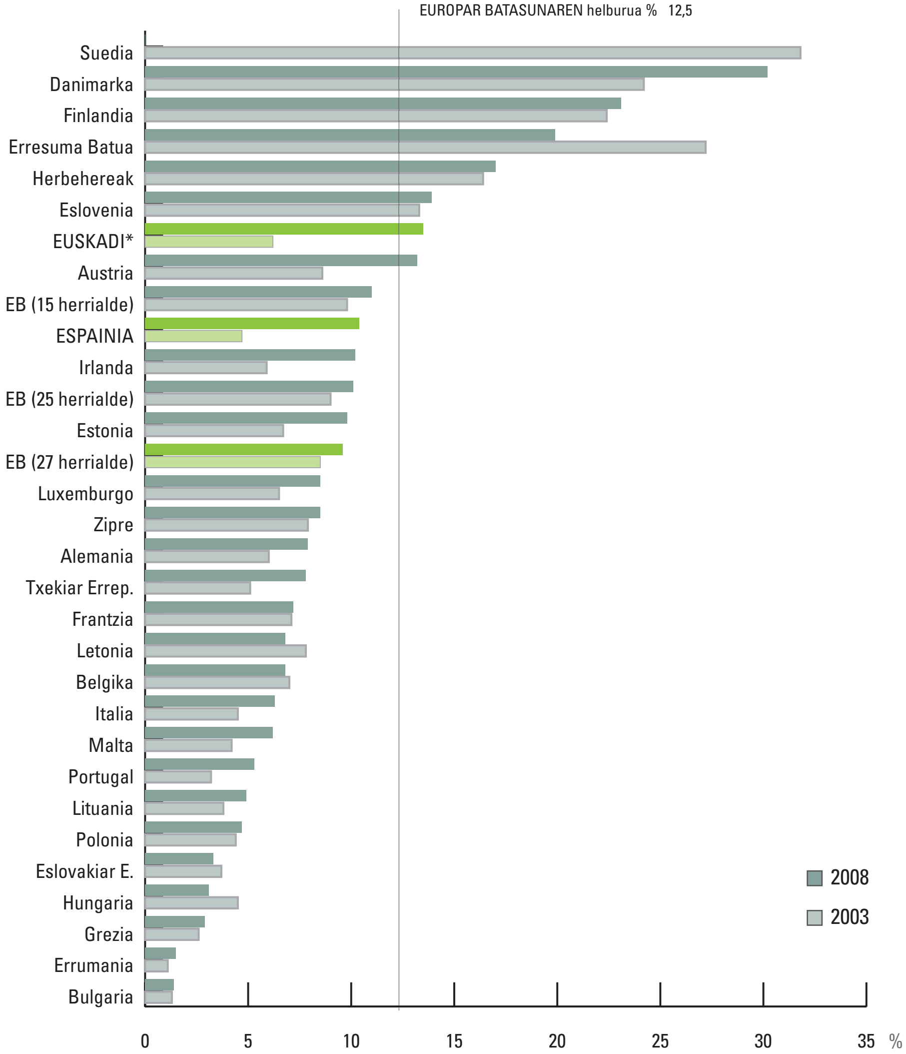

	2008	2003
Suedia	-	31,8
Danimarka	30,2	24,2
Finlandia	23,1	22,4
Erresuma Batua	19,9	27,2
Herbehereak	17,0	16,4
Eslovenia	13,9	13,3
EUSKADI*	13,5	6,2
Austria	13,2	8,6
EB (15 herrialde)	11,0	9,8
ESPAINIA	10,4	4,7
Irlanda	10,2	5,9
EB (25 herrialde)	10,1	9,0
Estonia	9,8	6,7
EB (27 herrialde)	9,6	8,5
Luxemburgo	8,5	6,5
Zipre	8,5	7,9
Alemania	7,9	6,0
Txekiar Errep.	7,8	5,1
Frantzia	7,2	7,1
Letonia	6,8	7,8
Belgika	6,8	7,0
Italia	6,3	4,5
Malta	6,2	4,2
Portugal	5,3	3,2
Lituania	4,9	3,8
Polonia	4,7	4,4
Eslovakiar E.	3,3	3,7
Hungaria	3,1	4,5
Grezia	2,9	2,6
Errumania	1,5	1,1
Bulgaria	1,4	1,3

Oharra: Handienetik txikienera ordenaturik "2008. urtea" irizpidearen arabera
Suediak ez du 2008ko daturik.
* Euskadiren kasuan, INE-EPA-2005 datuak.

!

Etengabeko ikaskuntzaren ideia ezagutza eta informazioaren gizarteko proposamen erakargarrienetakoa da.

Euskadi posizio egokian da Europar Batasunak 2010erako ezarritako % 12,5aren helburuarekiko, baina badakigu helburua % 15era igo dela datorren hamarkadarako.

39. grafikoa. **E 4 Goi-mailako Lanbide Heziketan graduatutako populazio-tasa gordina autonomia-erkidegoa-ren arabera**

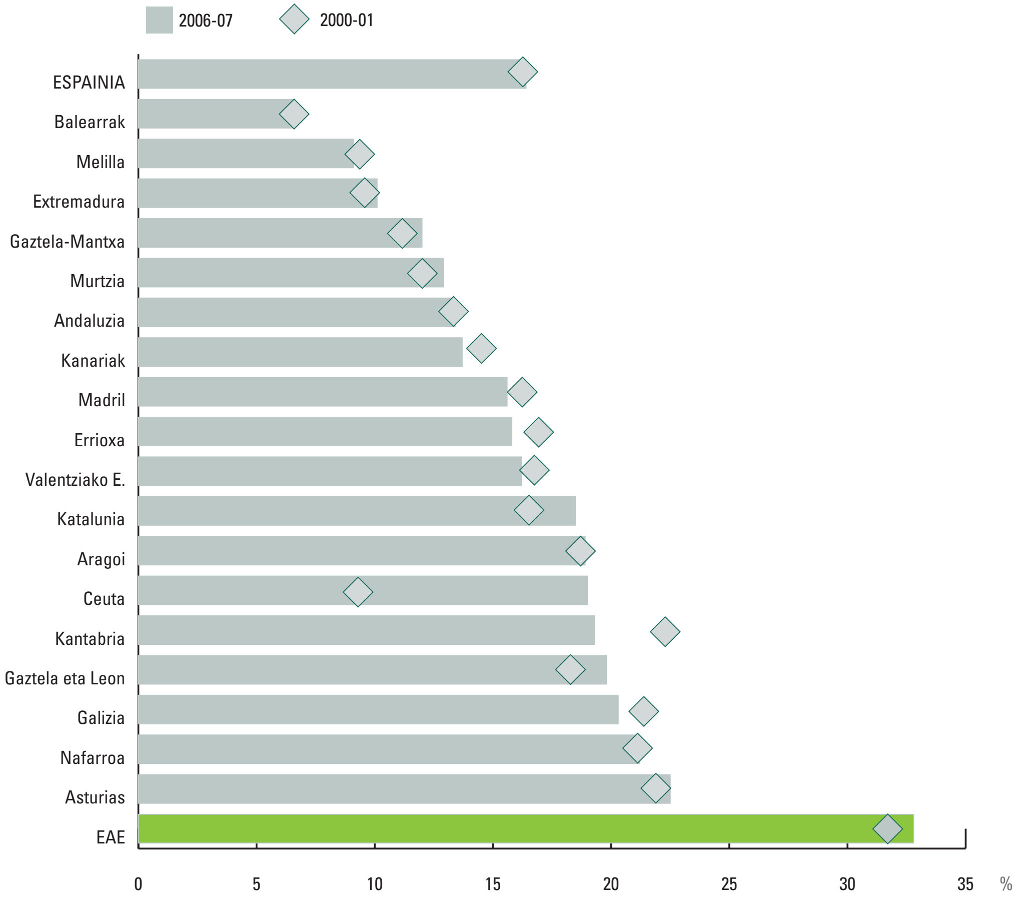

Oharra: Autonomia-erkidegoak kopuru txikienetik handienerako ordenan daude, 2006-07 ikasturteko datuak hartuta.
Iturria: MED

12. taula. **Goi-mailako Lanbide Heziketan graduatutako biztanleria-tasa gordina, autonomia-erkidegoaren arabera. 1999-00tik 2006-07ra.**

	1999-00	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07
Espainia	17,6	16,0	17,4	15,5	17,1	17,1	16,8	16,4
Andaluzia	12,7	13,0	13,9	11,7	13,6	13,8	13,8	13,4
Aragoi	18,4	18,8	21,2	18,5	19,8	19,3	19,2	18,9
Asturias	23,7	21,2	25,3	26,3	27,0	27,6	25,6	22,5
Balearrak	6,8	6,4	7,7	7,4	7,9	6,9	7,0	6,6
Kanariak	18,7	15,8	14,7	10,0	14,8	15,2	14,5	13,7
Kantabria	25,4	25,3	20,0	22,0	22,7	22,2	20,5	19,3
Gaztela eta Leon	17,6	16,5	20,1	18,6	19,7	20,4	19,7	19,8
Gaztela-Mantxa	9,8	10,0	10,2	11,3	11,3	12,7	11,5	12,0
Katalunia	24,6	13,5	16,0	16,3	18,0	18,8	18,4	18,5
Valentziako E.	15,3	17,4	19,2	14,5	15,2	15,4	15,5	16,2
Extremadura	9,0	9,1	9,0	9,4	10,2	10,4	11,1	10,1
Galizia	23,2	22,7	28,4	20,8	22,6	20,5	21,3	20,3
Madrilgo E.	17,5	17,1	18,3	15,8	18,1	16,7	16,9	15,6
Murtziako E.	11,1	10,1	12,6	12,5	13,5	13,0	13,3	12,9
Nafarroako F. E.	27,9	20,5	16,5	21,3	23,4	24,2	22,6	21,2
EAE	25,2	30,5	28,8	31,6	32,6	33,9	33,3	32,8
Errioxa	19,8	18,2	17,6	15,1	15,5	16,1	17,7	15,8
Ceuta	5,1	8,9	7,6	7,7	11,7	9,4	11,7	19,0
Melilla	7,5	9,5	11,2	9,9	12,1	11,6	9,2	9,1

Zehaztasun teknikoak:

Gradazio-tasa: irakaskuntza amaitu duten ikasleen eta ikaskuntza horretako azken maila hasteko adin teorikoa duen biztanleria osoaren arteko erlazioa. Honako irakaskuntza eta adin teoriko hauek hartzen dira aintzat:

- Goi-mailako prestakuntza-zikloak/LHKO III. mailako lanbide-moduluak eta Arte Plastikoak eta Diseinua eta Goi-mailako kirol-irakaskuntzak (adin teorikoa: 19 urte)

- LH-II eta Arte aplikatuak eta lanbide artistikoak (adin teorikoa: 18 urte)

!

Grafikoan eta taulan ere ikus daitekeenez, goi-mailako Lanbide Heziketako graduazio -tasa gailendu egiten da beste autonomia-erkidegoekiko. Datu finkatua da, ondasun eta zerbitzuetako gure produkzio-sistemaren eskaerei erantzuten diena, zalantzarik gabe.

40. grafikoa. **Gaitasuna Egiaztatzeko Egituraren bitartez ziurtatutako pertsona kopurua**

IKASTURTEA	ZIURTATUTAKO PERTSONAK
2004-2005	500
2005-2006	446
2006-2007	517
2007-2008	899
2008-2009	992
2009-2010	1.886

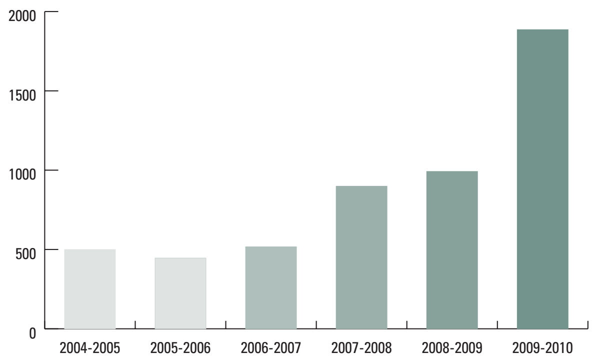

Prestakuntzaren zati handiena zuzenean egiaztagarria izan arte, ziur aski, Gaitasuna Ebaluatu eta Aitortzeko Sistemaren deialdietara jotzen dutenen kopuruaren goranzko joerak oraindik zenbait urtez iraungo du.

41. grafikoa. **Gaitasuna Egiaztatzeko Egituraren bidez egiaztatutako pertsona kopurua lanbide-arloka**

	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010
GUZTIRA	500	446	519	899	992	1866
GIZARTE ETA KULTURA ZERBITZ.						825
ADMINISTRAZIOA		37	94	349	179	206
ELEKTRIZITATEA ETA ELEKTRON.	136	79	90	123	158	167
FABRIKAZIO MEKANIKOA	149	104	126	97	183	162
OSTALARITZA ETA TURISMOA	114	118	124	70	135	154
KOMUNIKAZIOA, IRUDIA ETA SOINUA				160	94	114
MANT. LANAK ETA PRODUKZIO ZERBITZUAK	41	48	28	24	89	105
INFORMATIKA	10	1	3	45	59	51
ITSASOKO ETA ARRANTZAKO JARDUERAK					11	30
MERKATARITZA ETA MARKETINA					11	30
IBILGAILU AUTOPROPULTSATUEN MANTENTZE LANAK	50	40	43	21	45	27
ERAIKUNTZA ETA OBRA ZIBILA		2	11	10	28	25
KIMIKA		17			11	
NEKAZARITZA JARDUERAK						
GORPUTZ ETA KIROL EKINTZAK						
ARTE GRAFIKOAK						
ELIKAGAIEN INDUSTRIAK						
IRUDI PERTSONALA						
ZURGINTZA ETA ALTZARIGINTZA						
OSASUNGINTZA						
EHUNGINTZA, JANTZIGINTZA ETA LARRUGINTZA						
BEIRA ETA ZERAMIKA						

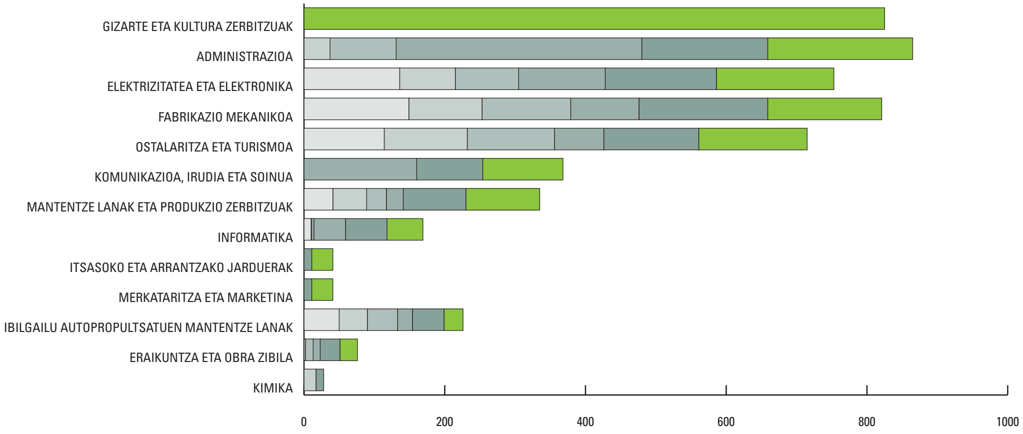

13. taula.

Etengabeko prestakuntza - Hobetuz I

EUSKO JAURLARITZA - HOBETUZ			2004	2005	2007	2008	2009	GUZTIZKOAK
ESKARIAREN DEIALDIA	Enpresen ekintza estrategikoak	Orduak		136.807	134.261	184.972	177.003	
		Taldeak		3.655	3.264	4.332	4.130	
		Bertaratzeak		25.564	18.736	24.270	26.474	
		Espediente zk.		357	267	312	353	
		Diru laguntza		4.103.968,97	3.582.407,49			
	EEEan dauden enpresak	Orduak					43.336	
		Taldeak					1.116	
		Bertaratzeak					6.336	
		Espediente zk.					140	
		Diru laguntza					2.337.928,92	
LANGILEEI ZUZENDUTAKO ESKAINTZAREN DEIALDIA	Modulu Katalogoa	Orduak	73.622	50.743	58.203	62.921	63.641	
		Taldeak	1.367	949	1.108	1.173	1.205	
		Bertaratzeak	14.076	9.780	11.087	12.400	13.460	
		Espediente zk.	84	82	76	74	73	
		Diru laguntza	5.565.560,10	3.208.973,61	5.291.099,25	6.832.772,99	6.891.387,25	
	Sektorekoa / Sektore artekoa	Orduak			115.393	110.938	112.483	
		Taldeak			2.215	2.161	2.232	
		Bertaratzeak			29.824	27.978	28.726	
		Espediente zk.			110	167	208	
		Diru laguntza			11.581.132,99	12.365.209,64	12.518.013,18	
	Ekonomia soziala Autonomoak	Orduak			4.610	9.140	8.272	
		Taldeak			30	45	46	
		Bertaratzeak			237	343	499	
		Espediente zk.			3	5	6	
		Diru laguntza			236.345,47	584.513,00	637.555,60	
	Osalan	Orduak						
		Taldeak						
		Bertaratzeak						
		Espediente zk.	1	1	1	1	1	
		Diru laguntza	119.941,31	69.798,08	41.198,38	606.969,48	537.165,00	
GUZTIZKOAK		Orduak	73.622	187.550	312.467	367.971	404.735	
		Taldeak	1.367	4.604	6.617	7.711	8.729	
		Bertaratzeak	14.076	35.344	59.884	64.991	75.495	
		Espediente zk.	85	440	457	559	781	
		Diru laguntza	5.685.501,41	7.382.740,66	20.732.183,58	25.362.791,13	27.611.172,21	

14. taula.

Etengabeko prestakuntza - Hobetuz II

LANGILEENTZAKO DEIALDIA	2004 (1)	2005 (1)	2006 (3)	2007	%	2008	%	2009	%
LHko ikastetxeetan emandako ordu kopurua (2)	73.622	50.743	xxx	85.180	47,80	90.691	49,56	92.874	50,37
Hobetuzek emandako ordu kopurua guztira (2)	73.622	50.753	xxx	178.206		182.999		184.396	
LHko ikastetxeetan prestatutako pertsona kopurua	14.076	9.780	xxx	19.725	47,94	20.648	50,71	22.181	51,96
Hobetuzek prestatutako pertsona kopurua guztira	14.076	9.780	xxx	41.148		40.721		42.685	
LHko ikastetxeetako ikastaroetarako diru-laguntza	5.565.560,10	3.208.973,61	xxx	7.917.891,05	46,28	9.284.874,35	45,54	9.536.062,93	46,33
Hobetuzen diru-laguntza guztira (4)	5.565.560,10	3.208.973,61	xxx	17.108.577,71		20.389.465,11		20.584.121,03	

(1) - Bi urte hauetan langileen deialdia Kualifikazioen Euskal Sistemako modulu-katalogoaren planetarako besterik ez zen.

(2) - Ordu kopurua = prestakuntza-ekintzaren orduak * ekintzako talde kopurua

(3) - Eusko Jaurlaritzak zuzenean kudeatutako deialdia. Ofizialki Hobetuzek ez du daturik.

(4) 2004tik 2007ra ez dira ez enpresak ez Osalan sartzen. 2008an ez dira enpresak sartzen. 2009an ez dira ez enpresak ez EEEak sartzen.

2.3. LHren egitekoa

Giza kapitalaren kalitatea erabat garrantzizkoa da Europak arrakasta izango badu, eta Europa 2020 estrategiak berak nabarmentzen du hezkuntzaren eta prestakuntzaren garrantzia hazkunde barne hartzailea, iraunkorra eta adimentsua sustatzeko.

Hezkuntzaren eta lanbide-heziketaren egitekoa bikoitza da: batetik, epe laburrera eta etorkizunera begira, Europaren gaitasun-beharrak estaltzen laguntzea, hau da, ezagutzen, trebetasunen eta konpetentzien beharrak estaltzen laguntzea; eta, aldi berean, krisialdiaren gizarte -eragina murriztea eta gero suspertzen laguntzea. Alde biko erronka horrek premiazko erreformak eskatzen ditu, eta Europan kualifikazioak hobetzeko beharra are premiazkoagoa da.

Aurreikuspenek erdi-mailako eta goi-mailako kualifikazioen eskari handiagoa aurreikusten dute hemendik 2020. urtera bitartean. Informazioaren eta komunikazioaren eraginpean produktuek eta prozesuek izan duten etengabeko bilakaeraren eraginez, eta, horrekin batera, ekonomiak karbono-emisioak murrizteko beharraren ondorioz eta biztanleria zahartzearen ondorioz, aldaketak egin beharko dira lanpostuetan eta gizarte-egituretan. Hezkuntza eta prestakuntza –lanbide-heziketa ere barne dela– aldaketa horietara egokitu beharko dira.

2020. urtera arteko gaitasun-beharren aurreikuspenen arabera, Europar Batasunean 15,6 milioi enplegu berri egongo da goi-mailako irakaskuntzan titulatutako pertsonentzat, eta 3,7 milioi enplegu berri bigarren hezkuntzako graduatuentzat.

Aitzitik, kualifikazio txikia dutenentzat edo kualifikaziorik gabekoentzat 12 milioi lanpostu gutxiago izango da. Oinarrizko egitekoa, beraz, argia da. Ahalik eta azkarren murriztea kualifikazio txikia duen biztanleriaren ehunekoa, erdi-mailako kualifikazioa duen biztanleriaren ehunekoa gehitzeko.

Lanbide-heziketak ekonomian eta, oro har, gizartean gertatzen diren aldaketak islatu beharko ditu, eta herrialdeko lehiakortasuna hobetzen lagundu beharko du, hiritarrei zerbitzu hobea eskaintzeko.

Lanbide-heziketako sistema sendoa osatuko bada, egiten diren jarduerei balio erantsia emateko gauza izango diren unibertsitate, enpresa, gizarte-eragile, tokiko garapen-entitate eta abarren laguntza eta elkarlana bilatu beharko da.

Estimulua ez da beti lortzen lehian sartuta; hezkuntzaren eta prestakuntzaren esparruan askoz ere eraginkorragoak dira elkarlana eta sareko lanak. Halaxe ulertzen da gure inguruneko herrialdeetan.

Europan finkatu diren orientabide estrategikoek zehazten dituzte, hein handi batean bederen, herrialdeetan eta eskualdeetan abian jartzen diren estrategiak eta programak.

2.4. LHko sistema integratua

2002. urtetik, Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari buruzko Legea argitaratzearekin, ezinbesteko urratsak egin dira lanbide-heziketako sistema integratua lortzeko. Horrez gain, III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honetan xedatutako neurriekin eta bizialdi osoko ikaskuntzari buruzko etorkizuneko legea argitaratzearekin, osatu egingo da bidea, eta lanbide-heziketako sistema integratua edukitzeko beharrezko tresna guztiak eduki ahal izango dira.

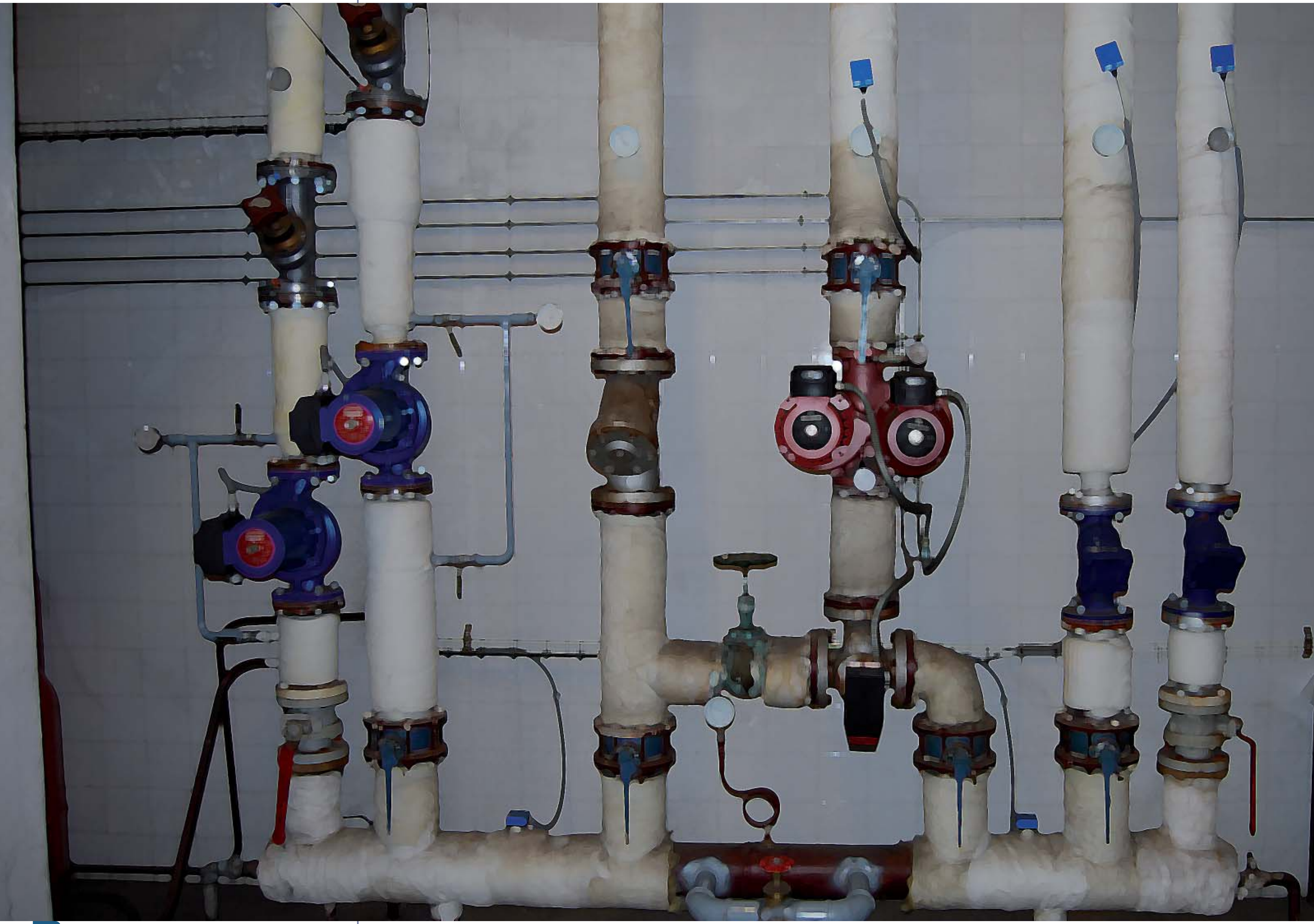

III. Lanbide Heziketako Euskal Plana

LH berria, herri-marka

III. multzoa

III. multzoa

1. LHren modernizazioa 94
2. Lanbide Heziketaren estrategia (ET 2020) 106
3. Jardun-ildo adierazgarri propioak 109
4. Neurriak 114

1. LHren modernizazioa

Lanbide-heziketa modernizatzeko arrazoiak eta elementuak

Lanbide-heziketa modernizatzeko arrazoi nagusiak ezagutzen dira

Honelako testuinguru batean:

- **Mundu-mailako finantza-krisialdian**
- **Energia-krisialdian**

01 Lehiakortasuna areagotzeko beharra

Biztanleriaren kualifikazio txikiek (INSN 0-2) eragotzi egiten dute ekonomia- eta gizarte-errendimendua

02 Biztanleria zahartzea

Lanbide-heziketa ez dago oraindik guztiz integratuta **zahartze aktiboa eta produktiboa** sustatzen duten elementuen artean

03 Lan-merkatuko eskakizunak

Eskulanaren eta konpetentzien gabezia, aldaketa demografikoak eta erretiroa hartzeko legezko adina atzeratzea

04 Gizarte-kohesioa hobetzea eta bazterketa murriztea

Europan 20 milioi pertsona gutxiagok egon beharko lukete pobreziaren arriskuaren eraginpean

Epe ertainerako irizpenak:

LHren modernizazioa

Lanpostuei dagokienez eta gizarte-egiturei dagokienez etorkizunean gertatuko diren aldaketak aintzat hartuta –hala nola karbono-emisio gutxiagoko ekonomia bateranzko aldaketa eta biztanleriaren zahartzea–, nahitaez egokitu beharko da hezkuntza eta prestakuntza, lanbide-heziketa ere barne dela. Gainera, lanbide-heziketak eta -prestakuntzak funtzio bikoitza bete beharko du: Europak gaitasunen arloan orain eta gero izango dituen beharrak asetzen laguntzeko tresna izango da, eta, era berean, krisialdiaren eragina murrizteko eta leheneratze-prozesua errazteko tresna izango da.

Frogatu da eskulanaren kualifikazioen aldaketa txiki samar batzuek eragin handia izan dezaketela Estatu baten etorkizuneko ongizatean.

Erdi-mailako kualifikazioa duten (INSN 3 eta 4) biztanleria aktiboko Europako biztanleen kopuruak 5 milioi pertsona baino gehiago egingo du gora iragarpenaren aldian. Talde hori izango da biztanleria-aktiboaren segmenturik handiena (% 48) 2020an, (% 47 hartu zuen 2007an).

Enpresen beharrak ez dira beti bat etortzen gobernuen beharrekin, gizartearen parte-hartzea eta kohesio-politikak sustatzeko garaian.

Eskulanari eskatzen zaion malgutasuna orekatu egin beharko da pertsonentzako segurtasun-maila egokiekin ("malgusegurtasun" kontzeptuarekin adierazita).

Etorkizunean hezkuntzaren eta prestakuntzaren eta lantokiko testuinguruaren arteko bereizketa gero eta lausoagoa izango da, eta arlo horretan integrazio handiagoa lortzeak garrantzi handiko aldaketa eskatuko du hezkuntza eta prestakuntza ulertzeko moduan –gizabanakoaren ikuspegitik ez ezik, erakundeen eskalan eta gobernu-maila guztietan ere–.

Maiz, sektore eta enpresa askorentzat zaila izaten da epe ertainerako beharren ikuspegi argia edukitzea, zaila izaten da sektore bateko lanbideen eta lanbide-esparruen arloko beharren ikuspegi orokorra edukitzea. Hori dela eta, zentzuzko oreka aurkitu beharko da espezializazioaren eta prestakuntzen izaera orokorraren artean. Horrez gain, epe luzerako prestakuntza-ekintza iraunkorragoak ez ezik, berehalako eragina izango duten epe laburreragoko beste batzuk ere eskatu beharko dira. Testuinguru horretan, sektore publikoaren eta pribatuaren arteko elkarlanerako aukerak eta beharrak nabarmendu beharko dira. Funtsezko konpetentzien garapenak gehitu egiten du lan-bizitzan ezusteko aldaketa azkarrei aurre egiteko pertsonek duten gaitasuna.

Pobreziaren aurkako eta gizarte-bazterkeriaren aurkako borrokan, lanbide-heziketa eta -prestakuntza garrantzi handiko elementua da gizarte eta ekonomia desabantaila murrizteko.

Ondorioak

Europak aurrean dituen erronkei erreparatuta, Kopenhageko prozesuan aintzat hartutako erreformen norabideak egokia izaten jarraitzen du datorren hamarkadarako. Lau aldaketa-motor aurreikusi dira: krisialdi ekonomikoaren legatua, karbono-emisio txikiko ekonomiaren sorrera, lan-merkatuan eskulan kualifikatuagoaren sustapena, eta Europako etorkizuneko konpetentzien eskaintza eta eskaria. Lau aldaketa-motor horiek Europako ekonomiak eta gizarteak konfiguratuko dituztela aurreikusi da, baita Europako lanbide-heziketako sistemak datozen hamar urteetan erantzun beharreko eskakizunak ere.

Kopenhageko prozesua

Kopenhageko prozesuak koordinatu du Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko borondatezko elkarlanerako laguntza teknikoa eta politikoa. Elkarlan horrek lanbide-heziketaren arloan komunak diren helburuak, lehentasunak eta erreferentzia-puntuak lortzeko aukera emango du. Xede horrekin, uztartu dituzte ahaleginak Europako Batzordeak, herrialde parte-hartzaileek eta Europako gizarte-solaskideek. Zenbait lan-taldek tresna eta printzipio komunak garatu dituzte, eta lanbide-heziketarekin lotzen diren gai zehatzak aztertu dituzte. Bi urtetan behin berraztertu da prozesu horren bilakaera: Maastrichten (2004), Helsinkin (2006), Bordelen (2008) eta, azkenik, Brujasen (2010). Bilkura bakoitzean, lanbide-heziketan ardura duten ministroek babestu egin zituzten hurrengo fasean jarraitu beharreko lehentasunak finkatzen zituzten komunikatu estrategikoak. **Brujasen 2010eko abenduan egin zen ministroen bileran, ordura arte lortutako aurrerapenak aztertu ziren, epe luzerako helburuak ezarri ziren, eta epe laburrerako (2014. urterako) emaitzak adosteko deia egin zen.**

Gaur egun, honako herrialde hauek hartzen dute parte Kopenhageko prozesuan: Europako Esparru Ekonomikoan edo EEEn parte hartzen duten herrialdeek (hau da Europar Batasuneko kide diren 27 estatuek gehi Islandiak, Norvegiak eta Liechtensteinek), eta hari atxikitzeko hautagai diren herrialdeek (Kroaziak, Mazedoniak eta Turkiak).

Krisialdi ekonomikoak ez du eragotziko enpleguak berriro gora egitea hemendik 2020. urtera bitartean, baina egiturazko langabezia-maila handiak uzteko mehatxua dago, batik bat hezkuntza-maila txikiko gazteen eta denbora luzez langabezian dauden langabeen artean. Karbono-emisio txikiko ekonomia sortuko bada, funtsezko konpetentzien oinarri sendoa sortu beharko da, eta

egungo lanbide-konpetentziak egokitu beharko dira. Eskulanaren kualifikazio-maila eskariarekin bat etortzea aurreikusten den arren, oso posible da **konpetentziak bat ez etortzea**. Europako gaur egungo eskulana maila guztietan gero eta zorrotzagoa den lan-merkatuari erantzuteko gauza izan beharko du, eta, horretarako, behar-beharrezkoa da jakintzak, kualifikazioak eta konpetentziak eguneratzea, hobetzea eta zabaltzea, eta, hala, funtzioak behar bezala bete ahal izatea.

Europak % 75eko enplegu-tasa lortzeko –2020rako finkatu den helburua–, egiturazko langabeziari egin beharko dio aurre eta pertsona gehiagok lana aurki dezaten lagundu beharko du, batez ere emakumezkoek eta hezkuntza-maila txikiko pertsonek.

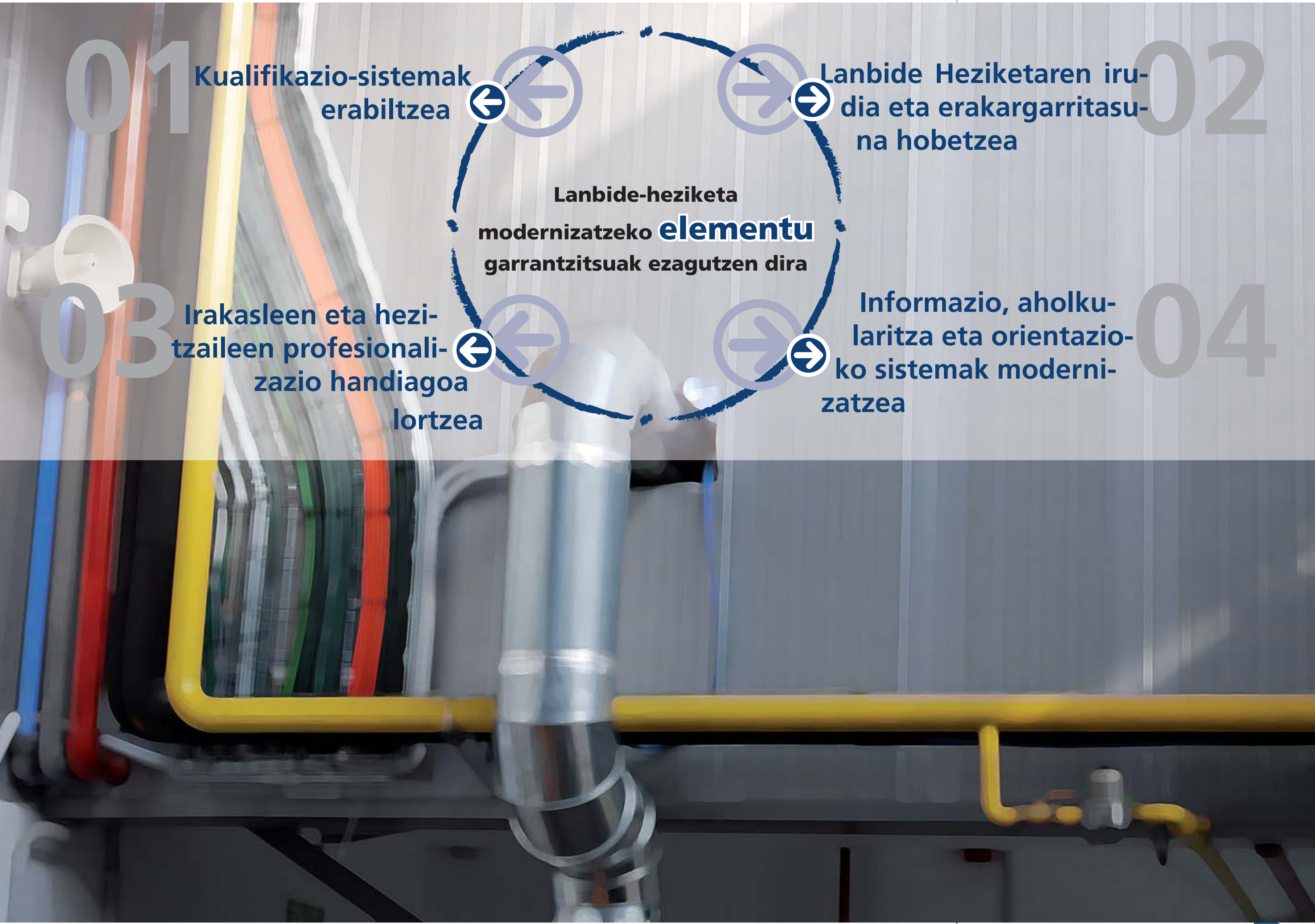
01
Kualifikazio-sistemak erabiltzea
02
Lanbide Heziketaren irudia eta erakargarritasuna hobetzea
Lanbide-heziketa modernizatzeko elementu garrantzitsuak ezagutzen dira
03
Irakasleen eta hezitzaileen profesionalizazio handiagoa lortzea
04
Informazio, aholkularitza eta orientazioko sistemak modernizatzea

1.1. Kualifikazio-sistemak erabiltzea

Europako hezkuntza-politikaren azken urteetako kezka nagusietako bat da Europar Batasuneko kide diren estatuen artean kualifikazioak alderatzea eta horien transferentzia egitea, betiere pertsona langileen zirkulazio librea sustatzearren –Europar Batasunaren funtsezko printzipioetako bat–.

Kualifikazioen esparruek irakaskuntza eta prestakuntzako azpisistemak (hasierako lanbide-prestakuntza, enplegurako lanbide-prestakuntza esate baterako) **barnean hartuko dituzten egiturak garatzeko interesari erantzuten diote**, eta, aldi berean, ikaskuntza ez formala onartzeko oinarria ematen dute. Esparru horiek erakusten dute nola lotzen diren kualifikazioak eta deskribatzen dituzte kualifikazio bakoitzari lotzen zaion ikaskuntzaren emaitzak.

Alde interesdun guztiek gaur egun dauden eta sortzen ari diren kualifikazioen balioa onartzeko modua berritu dute. Gainera, informazioaren, aholkularitzaren eta orientazioaren garapenean laguntzen dute, eta pertsona erabiltzaileei kualifikazio-sisteman haien bidea aurkitzeko aukera ematen diete, baita haien konpetentzien onarpena lortzeko aukera eta aurrera egiteko eskaintzen zaizkien abaguneak aintzat hartzeko aukera ere. Bestalde, irakaskuntzaren eta prestakuntzaren zereginetan ager daitezkeen urritasunak identifikatzeko aukera emango dute, eta, hortaz, gobernantzarako, mugikortasunerako eta gardentasunerako baliabideak izango dira.

Fenomeno global baten aurrean gaude, haien kualifikazio-esparruak berrantolatzeko egitekoetan murgilduta dauden herrialde kopurua kontuan izanik. Kualifikazio-esparrua osorik garatzeak honako egiteko hauek eskatuko ditu: kualifikazio guztiak deskribatzea ikaskuntzaren emaitzen ildotik; kualifikazio guztiak ikaskuntza-mailak deskribatuko dituen sekuentzia eta hierarkia baten arabera aurkeztea; kualifikazio bakoitza baloratzea, betiere eskuratzeko modua, ikasketa-planak, metodologia eta irakaskuntza edozein izanik ere; kualifikazio guztiak maila desberdinei eslei dakizkiekeen unitateetan banatzea, deskribatzaile berei jarraituz; eta erreferentziako elementuak erabiltzea orotariko prestakuntza baloratzeko eta egiaztatzeko.

Ikaskuntzaren emaitzetan oinarritutako ikuspegia, beraz, lantokiko ikaskuntza edo "aldaketara egokitzeko prestakuntza" gisako kontzeptuen arrakastarekin lotuta dago, baita bide ez formalen bitartez eskuratutako ikaskuntzaren onarpenarekin ere.

Kualifikazioen sistema ezartzearekin, honakoen gisako **abantailak** bilatzen dira:

- Lanbide-heziketako irakaskuntza-sistema eta lanbide-heziketako eskaintza orokorra garatzea, koherentzia erraztea, gardentasuna areagotzea, lanbide-aholkularitza eta -orientazioa sustatzea, eta laneko mugikortasuna bultzatzea, betiere kualifikazioen, gaitasunen eta konpetentzien eskaintza lan-merkatura hobe egokituz.
- Nazioarteko eta nazioez gaindiko esparruan mugikortasuna, elkarlana eta trukea sustatzea, prestakuntza-organismoen, irakasleen, hezitzaileen eta ikasleen elkarrekiko onarpenaren bidez.
- Kualifikazioei buruzko lengoaia komuna garatzea.
- Irakaskuntzaren eta prestakuntzaren kalitatea erregulatzea eta kontrolatzea.
- Etengabeko prestakuntza sustatzea, eta jakintzen, konpetentzien eta gaitasunen transferentzia ziurtatzea hainbat testuingurutan.

Europar Batasuneko beste herrialde batzuetan abian jarri diren ildo bereko politikekin bat eginik, modernizatzeko eta hobetzeko joera horretan sartzen da 5/2002 Lege Organikoa. Izatez, lege horren xedea da Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala sortzea, autonomia-erkidegoen lankidetzarekin; edonola ere, errealitate horren plangintzari, antolamenduari eta administrazioari batasuna, koherentzia eta eragimena emango dion Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala izan beharko da, lanbide-kualifikazioak eta konpetentziak egiaztatzeko eta frogatzeko moduen integrazioa errazteko.

Euskadik parte hartze aktiboa du, gainerako autonomia-erkidegoekin batera, Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala konfiguratzeko egitekoan.

Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala Europako Esparrura egokitu beharko da Estatuaren mailan, eta, ildo horretan, Kualifikazioen Sistema Nazionalaren osagaien arteko lotura berriro definitu beharko da, esate baterako Lanbide Heziketa eta goi-mailako irakaskuntza elkarrekin lotu beharko dira datozen urteetan, ondoren Europako Esparruarekin lotzeko.

Aldi berean, Kualifikazioen eta Lanbide Kualifikazioen Euskal Sistema ari da eraikitzen. Euskal Autonomia Erkidegoaren testuingurua abiapuntu izanik, lanbide-heziketako tituluen curriculum-diseinua egiten du eta beste kualifikazio batzuk proposatu ahal izango ditu.

Europako tresna komunak

Kualifikazioen Europako Esparrua (KEE)	Europa osoko kualifikazioak alderatzea errazten du eta, hala, etengabeko ikaskuntza laguntzen du, baita hezkuntzaren eta lanaren arloko mugikortasuna ere.
Lanbide-heziketarako eta prestakuntzarako Kredituen Europako Sistema (LHPKES)	Beste herrialde bateko egonaldian edo beste testuinguru batzuetan eskuratutako lanbide-konpetentziak eta -jakintzak balidatzea, onartzea eta metatzea ahalbidetzen du; horrela, esperientzia horiek lagungarriak dira lanbide-kualifikazioetarako.

1.2. Lanbide Heziketaren irudia eta erakargarritasuna hobetzea

Kopenhageko prozesuaren esparruan, Maastricht, Helsinki eta Bordeleko idatziek (Europako Batzordea, 2004; 2006; 2008) aditzera eman dute lanbide-heziketako parte-hartzea gehitzeko giltzarria lanbide-heziketaren erakargarritasuna sustatzean datzala. Lanbide-heziketak lan-merkatuan beharrezkoak diren kualifikazio teknikoak eta profesionalak eskaintzen ditu, eta, horrez gain, oso lagungarriak dira Lisboako helburuak gauzatzeko. Izan ere, nahitaezko eskola-adina gainditu ondoren, beste modu batean inolako irakaskuntzarik edo prestakuntzarik jasoko ez zuten pertsonei kualifikazioak eskaintzen dizkie.

Hezkuntza-ibilbideen erakargarritasuna zehazten duten hiru faktore multzo nabarmendu dituzte hainbat azterlanek:

(a) Azterlanen edukia eta testuingurua: ibilbideen hautagarritasuna (ibilbiderik hautakorrenek gaitasun handiko ikasleak erakartzen dituzte); erakundeen, ibilbideen edo programen ospea; erakunde-kontrola (publikoa edo pribatua); ikasleen gizarte-jatorria, klasea eta sexua; eta gobernantzaren elementuak (kalitate-kontrola eta gardentasuna).

(b) LIkasleen hezkuntzako eta laneko iguripenak: azterlan osagarrietarako sarbidea, batez ere hirugarren mailan; laneko iguripenak (ibilbide bateko graduatuen arteko langabezia-tasa txikia, diru-sarrerak, lanpostuko gogobetetasuna eta jasotako irakaskuntzaren eta lortutako enpleguaren arteko korrespondentzia egokia).

(c) Faktore ekonomikoak: laguntza ekonomikoak edo pizgarri fiskalak edo, aitzitik, irakaskuntzaren prezioa.

Kopenhageko prozesuak **aukera-aniztasuna** zabaltzearen alde egiten du; izatez, lanbide-heziketako ibilbideak osatzen ditu, bai beste prestakuntza-aukera batzuetan sartzeko (goi-mailako irakaskuntza edo lantokiko prestakuntza), bai beste enplegu-aukera batzuk izateko (laneko aukerak eta lanbide-karreraren garapena).

Helsinkiko idazkiaren arabera, lanbide-heziketari aplikatutako **gobernantza modernoak** lanbide-heziketaren erakargarritasuna hobetzen lagundu beharko du. Horrek lanbide-heziketako erakundeen eta beste alde interesdunen arteko elkarlana dakar, bai beharrezko konpententziei eta kualifikazioei hobeto aurrea hartzeko, bai lanbide-heziketak lan-merkatuko beharrei kantitatean eta kalitatean erantzuteko. Kalitate-kontrola ere gobernantza politikoaren tresna bat da. Nahitaezkoa da lanbide -heziketa bikaintasunarekin lotuta egotea, haren irudia eta balorazioa hobetzeko. Helsinkiko idatziak aditzera ematen duenez, lanbide-heziketak goi-mailako nazioarteko arauak aplikatu beharko ditu, eta haien kalitatea gaitasunen lehian frogatu beharko da. Azkenik, aurreko atalean garatu den bezalaxe, kualifikazioen esparru nazionala ezartzeak baliagarria izan beharko du lanbide -heziketako sistemaren gardentasuna osatzeko.

III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honen ibilbide-orrian finkatzen dira aukerak bakantzeko eta zabaltzeko eta lanbide-heziketaren irudia eta gobernantza hobetzeko jardun-ildo adierazgarriak

Ibilbide alternatiboak ezartzeko Hasierako Lanbide Kualifikazioko Programen birdefinizioak, zati batean bertaratzea eskatzen duen eskaintzak eta moduluen katalogo berriak erraztu egiten dute pertsonek haien erritmoan aurrera egin ahal izatea eta kualifikazioak arian-arian osatu ahal izatea.

Euskal lanbide-heziketak esperientzia handi du kalitate-kudeaketako sistemekin lan egiten, III. Lanbide Heziketako Euskal Planaren helburua da sistema horiek indartzea eta prozesuen araberako kudeaketa-ereduak arian-arian sendotzea. Prozesu horietan ingurumen-printzipioak, laneko segurtasuneta osasun-printzipioak eta energia-eragimeneko printzipioak hartuko dira barnean.

Kudeaketa-sistemak autoebaluazioko eta hobekuntzako ereduekin indartuko dira, eta, hala kalitatea bermatzeko Europako Esparruratz egingo da.

Oriol Homs

Oriol Homs-i eskerrak eman nahi dizkiogu 2011ko apirilaren 15eko ekitaldian parte hartzeagatik, eskainitako hitz zuhurrengatik eta hasitako lanean jarraitzeko emandako adoreagatik.

1.3. Lanbide-heziketako informazio, aholkularitza eta orientazioko sistema integratua

Informazio, aholkularitza eta orientazioko zerbitzuek babesa eskaintzen diete egungo edo etorkizuneko lan-bizitzarekin lotzen diren hezkuntzaren eta lanaren arloko erabakiak hartu behar dituztenei. Lagungarriak zaizkie interesak argiago definitzeko, haien gaitasunak zehazteko eta haien esperientziari buruz gogoeta egiteko, betiere planak egiteari, lanbide-promozioko erabakiak hartzeari eta horren arabera jarduteari dagokionez.

Informazio, aholkularitza eta orientazioko zerbitzu orokorrei esker, bizialdi osoko lanbide-karrerari buruzko erabakiak eraginkorragoak izango dira. Egindako ikerketen arabera, informazio, aholkularitza eta orientazioko zerbitzuak **funtzio bikoitza** betetzen du hezkuntzako eta lan-merkatuko hasierako sarbidearen mailan: **lagungarria da hezkuntza-lorpenak hobetzeko zein lanbide-karrerari buruzko erabakien eragimena hobetzeko**. Etorkizunean zer ikasketa edo karrera egingo duten ez dakiten ikasleek gutxiago ikasteko joera dutenez gero, informazio, aholkularitza eta orientazioko zerbitzuek hezkuntzaren eta prestakuntzaren aldeko interesa susta dezakete horiengan. Konpetentziak eskuratzeak, halaber, beste konpetentzia batzuk eragiten ditu. Lanbide-karrerari dagokionez, informazio, aholkularitza eta orientazioko zerbitzuei esker, murriztu egin da hasiera batean hartutako erabakien inguruko gogogabetasuna. Horrenbestez, mugatu egiten da lanbide-birmoldaketa, baita ondoriozko zuzeneko eta zeharkako kostuak ere. Informazio, aholkularitza eta orientazioko zerbitzuek ezinbesteko egitekoa betetzen dute Lisboako helburuak betetzeari dagokionez. Bizialdi osoko lanbide-karrerarekin lotzen diren erabakietan eragimen handia lortzen laguntzen dute. Hortaz, informazio, aholkularitza eta orientazioko zerbitzuen hobekuntzak Lisboako prozesuan definitutako helburu ekonomikoak eta sozialak betetzearekin lotzen da. Egindako ikerketei jarraituz, informazioa, aholkularitza eta orientazioko zerbitzuak modernizatzeko eta ahalik eta emaitzarik onenak lortzeko hainbat modu daude: erabiltzaileen gaur egungo iguripenei modu integratuan erantzuteko orientazio- eta aholkularitza-prozesuari ekitea; informazio, aholkularitza eta orientazioaren jardunean teknologia berrien aplikazioa sustatzea eta, zehazki, informazioaren eta komunikazioren teknologiak profesionalen tresnen artean barnean hartuko dituzten ondo landutako estrategiak diseinatzea; orientazioko profesionalen ikasketa-planak hobetzea, orientazioaren oinarriak sendotuz eta honako funtsezko alderdi hauen gisako alderdiak garatuz: lan-merkatuaren analisia, informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera, kalitatea, eragimena eta kultura- aniztasunaren gisako alderdien ezagupena.

Lanbide-heziketako informazio, aholkularitza eta orientazioko sistema integratu baterantz aurrera egiteko arriskuak aintzat hartuta, eta horren ondoriozko abantailen jakitun izanik, Euskadi mailako mahai teknikoa eratzea proposatu da. Mahai hori Jaurlaritzak koordinatuko luke, gizarte-eragileekin, patronalekin eta lanbide-heziketako ikastetxeekin elkarlanean.

Informazio, aholkularitza eta orientazioko zerbitzuak modernizatzeko hiru estrategia nabarmenduko ditugu: informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera, ikuspegi integratuen garapena eta informazio, aholkularitza eta orientazioko profesionalen prestakuntza.

Informazio, aholkularitza eta orientazioko gaur egungo zerbitzuen zatikatzea nabarmendu behar da. Izan ere, askotariko ikuspegi teorikoak eta metodologikoak, praktikak, talde hartzaileak eta helburuak daude, eta informazio, aholkularitza eta orientazioko profesionalek askotariko jarduerak egin dituzte; horrez gain, informazio, aholkularitza eta orientazioaren hainbat ikuspegi dago hezkuntzaren, lanaren eta enplegu-zerbitzuen testuinguruan. Azkenik, zatikatze handiago horren ondorioz, orientazio-politikaren kontzeptua bera fikzio bihur daiteke —hezkuntzaren eta enpleguaren sektoreei zeharka aplikatzeko ekintzak, helburuak eta bitartekoak aintzat hartzen dituen orientazio-politika–. Ikusteko dago orientazioa hezkuntzaren, lanaren eta gizarte-gaien arloko politikak zuzenduko dituen tresna bihur daitekeen.

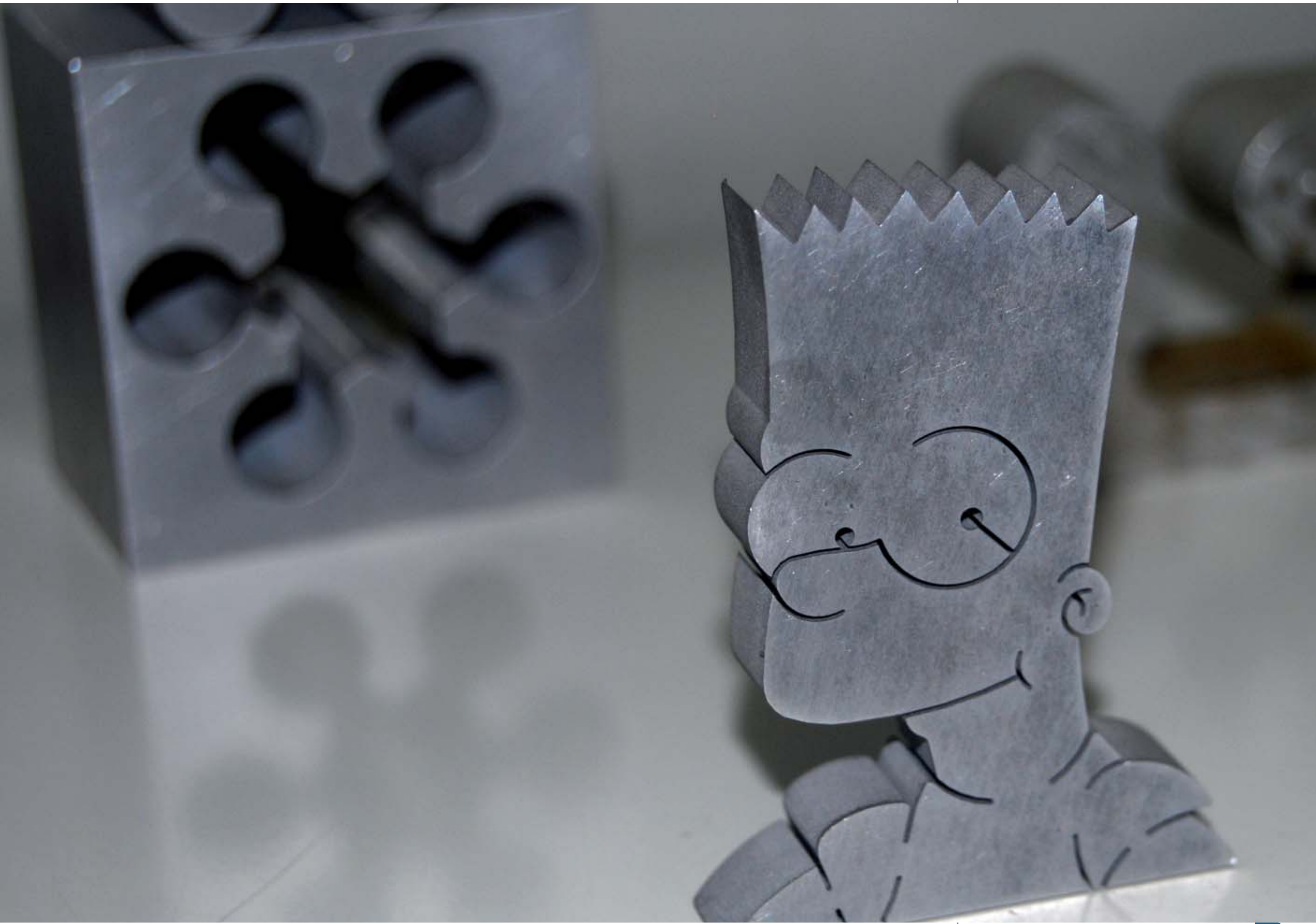

1.4. Irakasleen eta hezitzaileen profesionalizazio handiagoa

Irakaskuntzaren lanbidea gero eta konplexuagoa da. Irakasleei gero eta eskakizun gehiago egiten zaizkie. Lan egiten duten inguruneetan gero eta erronka gehiago planteatzen dira. Irakaskuntzaren kalitatea funtsezkoa da Europar Batasunak mundu globalizatu batean bere lehiakortasuna gehitu ahal izateko.

Irakasleak prestatzeko politika zuzenean dago Europako beste funtsezko politika batzuekin lotuta, batik bat honako politika hauekin:

– Gizarte-politikarekin, pobreziatik irteteko modu gisa eta gizarteratzearen giltzarri gisa hezkuntzak eta prestakuntzak betetzen duten egitekoa nabarmenduko duena.
– Berrikuntzako politikarekin, irakasleek gazteen artean enpresa eta berrikuntzako izpiritua pizten laguntzea bermatuko duena.
– Ikerketa-politikarekin, Europar Batasuneko hezkuntza-maila guztietan zientzien irakaskuntza hobetzea nabarmenduko duena.
– Enpresa-politikarekin, agintari publikoek ikastetxeetako zuzendarien eta irakasleen artean enpresa-izpiriturako hezkuntza sustatzeko beharra kontuan hartuko duena, hasierako eta etengabeko prestakuntzaren bitartez.
– Eleaniztasunerako esparru-estrategia, erronka nagusitzat hizkuntzak ikastearen balioa sustatuko duena, hizkuntzen irakaskuntzaren kalitatea adieraziko duena, eta hizkuntzetako irakasleen prestakuntza hobea sustatuko duena.
– 2005/36/EE Arteztaraua, lanbide kualifikazioen onarpenari buruzkoa, irakasleen mugikortasunerako esparru juridikoa ezartzen duena.

Lanbide-heziketako profesionalen konpetentziak garatzearen arloko **kezka komunen** artean honako kezka hauek nabarmendu behar dira:

- Ikasleengan oinarritutako ikuspegia.
- Lan-merkaturako prestakuntzaren munta (bai gaitasun teknikoei dagokienez, bai enpleagarritasunari dagokionez).
- Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak eta irakaskuntza-metodo malguak.
- Bezeroen eta interesdun nagusien beharrei erantzuten dieten ikuspegiak, elkarlana sustatuz eta prestakuntza tokiko erkidegoen eta industriaren eskakizunetara egokituz.
- Ikaskuntzaren emaitzen jarraipena eta ebaluazioa.
- Prestakuntza-sistemari buruzko ezagutza teknikoak (kalitate-kontrola, kualifikazio-esparruak, konpetentzietan oinarritutako ebaluazioa, aurretiazko ikaskuntzaren balorazioa eta onarpena).
- Zeharkako gaitasunen eta konpetentzien garapena, hala nola orientazioa, kudeaketa eta administrazioa.

Irakasleen eta hezitzaileen konpetentzia eta eraginkortasuna lanbide-heziketaren modernizazioan funtsezko giltzarriak direnez gero, Eusko Jaurlaritzak lanbide-heziketa berriaren funtsezko eragile gisa onartzen ditu irakasleak.

Euskadiko lanbide-heziketako irakasleak lanbide-heziketaren erreforman ari dira parte hartzen; izatez, HAEErekin elkarlanean dihardute kualifikazioak alderatzen, tituluak diseinatzen, eta ebidentzien gidak lantzen, Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluan parte hartuta

III. Planak lanbide-arloen arteko topaketak egitea hartzen du aintzat. Topaketa horietan irakasleek produkzio-sektoreetan gertatzen diren aldaketak hautemateko parte-hartze aktiboa izan dezaten, aldaketa horiek curriculumetan txerta ditzaten eta ikastetxeetako aktiboen eta bitartekoen modernizazioan lagun dezaten lortu nahi da.

III. Lanbide Heziketako Euskal Planaren esparruan lanbide-heziketako irakasleentzako plan espezifiko bat landuko da. Plan espezifiko horretan, lehentasuna emango zaio "enpresetako egonaldietako" prestakuntza modalitateari eta indartu egingo dira gobernantza, hizkuntza eta ekintzailetzaren arloko ereduen gaineko prestakuntza-ildoak.

2. III. LHko Euskal Planaren esparru estrategikoa

Hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko Europako lankidetzarako esparru estrategiko berriak Europar Batasunaren eskalako esparru irmoa ezarri du hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko elkarlanerako. Elkarlanerako esparru hori helburu komunetan oinarritzen da, eta kalitatea eta gardentasuna sustatzera zuzendutako tresna osagarriak sortzen ditu (ET 2020).

2020. urtera arte, honako alderdi hauek lortzera zuzenduko da prestakuntza-sistemen helburua:

2020

1) Hiritar guztien errealizazio pertsonala, soziala eta profesionala.

2) Oparotasun ekonomiko iraunkorra eta enpleagarritasuna, betiere balio demokratikoak, gizarte-kohesioa, hiritar aktiboak eta kultura arteko elkarrizketa sustatuta.

Esparru estrategikoaren barruan, finkatutako helburuak lortzeko 2020ra arte ezarritako printzipioen baliagarritasuna ere onartu da. Europar Batasuneko kide gisa gure gain hartzen dugun konpromiso politikoaren mende eta itundu diren lan egiteko metodo komunen eragimenaren mende dago hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloan zabaldutako koordinazio-metodoaren arrakasta.

Horrenbestez, lehentxeago aditzera emandakoarekin bat eginik, III. LHko Euskal Planaren egiturak hezkuntzarako eta lanbide-heziketarako Europako ET 2020 estrategiak proposatzen dituen **lau helburu edo esparru estrategikoak** hartzen ditu erreferentziatzat, baita adostutako elkarlanerako lan-metodoa ere.

Bigarren maila batean, berezko jardun-ildo adierazgarri batzuk geratuko dira artikulatuta proposatzen diren lau esparru estrategiko horietako bakoitzerako. Guztira, lanbide-heziketako euskal estrategia zehaztuko duten **hamabost jardun-ildo adierazgarri** jarriko dira martxan. Jardun-ildo adierazgarriak definitzean, arreta berezia jarri zaie Europako elkarlanerako metodoan adostutako epe laburrerako lehentasuneko erronkei.

III. Plan honetan, jardun-ildo adierazgarriak garatzeko **hemeretzi neurri** hartu dira aintzat. Neurri bakoitzak helburu estrategiko bat baino gehiago lortzen laguntzen duela jakinik, eta jardun adierazgarri bakoitza garatu ahal izateko hainbat neurriren konbinazioa behar dela jakinik, ez da helburu estrategiko komunen eta berezko jardun-ildoen eta neurrien arteko adiera bakarreko loturarik egin. Hori dela eta, burutzako eskema grafikoko neurrien atalean ikus daitekeen bezalaxe, horietako bakoitza dagozkion jardun-ildo adierazgarriekin eta esparru estrategikoekin lotuta dago. Horrela, III. Lanbide Heziketako Euskal Plan honetan epe laburrerako agenda finkatzeko hartutako neurrietako bakoitzerako trazagarritasuna islatuta dago, betiere Euskadiko eta Europar Batasunaren osotasuneko ibilbide-orriaren oraingo eta etorkizuneko erronka handiei dagokienez.

LHan benetan lortzea etengabeko ikaskuntza eta mugikortasuna

Prestakuntza-maila guztietara sartzeko aukera maximizatu behar da, eta horrek aldaketa sakonak eragin ditzake lanbide-heziketaren eta -prestakuntzaren gaur egungo horniduran. Malgutasun handiagoa beharko da ikaskuntzaren emaitzak eskuratzeko, ebaluatzeko eta kualifikazioetara nola eramaten duten ikusteko moduari dagokionez. Hori dela eta, lanbide-heziketako eta -prestakuntzako etengabeko hornidura hobetu beharko dute enpleagatzaileek, hasierako prestakuntzako hornitzaile tradizionalek eta goi-mailako irakaskuntzako ikastetxeek. Lanbide-kualifikazioei dagokienez, emaitzetan oinarritutako ikuspegia –betiere Kualifikazioen Europako Esparruaren **(KEE)** eta Lanbide-heziketarako eta -prestakuntzarako Kredituen Europako Sistemaren **(LHPKES)** arabera– oso lagungarria izan daiteke prestakuntza eta hezkuntza formalaz kanpo eskuratutako gaitasunak balidatzeko. Aldi berean, lanbide-heziketaren eta -prestakuntzaren eta goi-mailako irakaskuntzaren arteko bideek bide irekiak izan beharko dute, eta hirugarren mailako lanbide-heziketako eta -prestakuntzako programak garatu beharko dira. Halaber, prestakuntzaren eta enpleguaren arteko trantsizioa erraztu beharko da, baita enpleguen artekoa ere. Eginkizun horretarako, orientazio eta aholkularitzako zerbitzuak egin beharko dira.

Mugikortasunak izan beharko du lanbide-heziketaren eta -prestakuntzaren araua, batez ere hasierako lanbide-heziketarena eta -prestakuntzarena, bai ikasleentzat, bai hezitzaileentzat. Horrez gain, garrantzi handikoa da mugikortasuneko aldiak ere onartzea lanbide-heziketarako eta -prestakuntzarako Kredituen Europako Sisteman. Praktikaldiak egiteko, egitura egokiak sortu beharko lirateke, eta mugikortasun birtuala (e-Learning bidezkoa) erabili beharko litzateke mugikortasun fisikoa osatzeko.

Hezkuntzaren eta prestakuntzaren kalitatea eta eragimena hobetzea

Lanbide-heziketaren eta -prestakuntzaren kalitatea eta eragimena, irakasleen eta hezitzaileen maila handia, lanbide-heziketaren eta -prestakuntzaren eskaintza lan-merkatuko beharretara egokitzea eta lanbide-heziketak eta -prestakuntzak ikaskuntza osagarriari zabaltzen dizkion bideak oso lagungarriak dira erakargarritasuna areagotzeko. Lanbide-heziketaren eta -prestakuntzaren kalitatea eta eragimena hobetzeko honako jardunak egin beharko dira: lanbide-heziketa eta -prestakuntzarako kalitatea bermatzeko Europako erreferentzia-esparruan oinarrituta, kalitatea bermatzeko sistemak ezarriko dira Estatu mailan; irakasleen eta hezitzaileen kualifikazioen eta konpetentziaren etengabeko garapena berraztertuko da, haien zeregin berrien arabera; funtsezko konpetentzien etengabeko garapena bermatuko da, betiere lan-merkatuko beharrak asetzeko lanbide-kualifikazioekin batera –zehazki, laneko ikaskuntzako zenbait moduren bitartez–; aurrea hartzeko tresnak garatuko dira gaitasunak lanekin bat etor daitezen; eta parte-hartzaile garrantzitsuekin elkarteak sortuko dira lan-merkatuaren munta indartzeko.

Berdintasuna, gizarte-kohesioa eta hiritar aktiboak sustatzea

Lanbide-heziketako eta –prestakuntzako sistemek garrantzi handiko egitekoa betetzen dute gizarte-bazterkeriaren aurkako borrokan eta hazkunde barne hartzailearen sustapenean. Egoera kaltetuenean dauden ikasleek ikasgelaz kanpoko ikaskuntza baliatu ahal izango dute, lanean, tokiko lan-merkatuarekin lotuta.

Lanbide-heziketan eta -prestakuntza orokorrean integratutako prestakuntzak malgua izan beharko luke eta moduluen araberakoa, ibilbide indibidualizatuak egiteko aukera emanez. Gizarte-iguripenen hobekuntza sendotu ahal izango da, baldin eta lanbide-heziketa eta -prestakuntzaren eta goi-mailako prestakuntzaren arteko trantsizioa errazten bada. Aldi berean, orientazio-zerbitzu eskuragarriak eta berariazkoak egin beharko dira. Horrez gain, etengabe kontrolatu beharko dira lanbide-heziketa eta -prestakuntzako ikasleen enplegu-indizeak, batez ere egoera kaltetuenetako taldekoetako ikasleenak.

Sormena, berrikuntza eta izpiritu ekintzailea hobetzea

Lanbide-heziketa eta -prestakuntza garatzen duen esparruak sormena eta berrikuntza estimulatu beharko luke, arriskuak hartzea eta esperimentazioa sustatuz. Prestakuntza eskuragarria eta malgua emateko, esperientzian oinarritutako ikaskuntza eta ikaskuntza aktiboa sustatu beharko da, eLearning barnean dela. Izpiritu ekintzailerako heziketa sustatu beharko litzateke, ekimen- eta sormen-sena pizteko eta ideiak zehazteko gaitasuna lantzeko. Izpiritu ekintzaileak ere lanbide-heziketako eta -prestakuntzako irakasleen eta hezitzaileen esparruaren parte izan beharko luke.

15. taula.

Hauekin batera eta hauekin lotuta

Esparru estrategikoak 4 helburu edo esparru estrategiko hartzen ditu aintzat

1) Benetan lortzea etengabeko ikaskuntza eta mugikortasuna
2) Hezkuntzaren eta prestakuntzaren kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea.
3) Berdintasuna, gizarte-kohesioa eta hiritar aktiboak sustatzea
4) Sormena eta berrikuntza gehitzea, enpresa-izpiritua barne, hezkuntzaren eta prestakuntzaren maila guztietan.

LHko estrategia (ET2020)

2020

Adierazle komunak eta erreferentziako markak (Europako emaitzen batez bestekoei dagozkienak)

- Helduen parte-hartzea etengabeko ikaskuntzan
- Eskola garaia baino lehen uztea
- Graduazio-tasak
- Mugikortasuna
- Enpleagarritasuna

Printzipio batzuk jarraituz

Europako elkarlanak honako jardun hauek garatu beharko ditu:

Ikaskuntzaren ikuspegi integratua aplikatzea

Emaitza argiak ematea, ikus daitezkeenak eta ebaluadaitezkeenak

Sektore artekoa izatea (enplegua, enpresa, gizartepolitika...)

Europako eskalako laneko metodoez zuzkituta

Koordinazioko metodo irekiak honako alderdi hauetan oinarritu beharko du:

Lan-zikloak (3 ziklo 2020ra arte)

Ziklo bakoitzerako lehentasuna duten arloak edo gaiak

Elkarrekiko ikaskuntza

Emaitzen hedapena.

Aurrerapenen informazioa.

Prozesuaren jarraipena.

Esparru estrategiko bakoitzak lehentasuna duten gai batzuk adierazten ditu 3 zikloetako bakoitzerako eta 2020ra arte

Lehentasuna duten gaiak

1. esparru estrategikoa: benetan lortzea etengabeko ikaskuntza eta hezigaien mugikortasuna

- Etengabeko ikaskuntzako estrategiekin lotzen den lanari jarraipena ematea
- Kualifikazioen Europako Esparruarekin lotzen den lanari jarraipena ematea
- Ikaskuntzaren mugikortasuna zabaltzearekin lotzen den elkarlana garatzea

2. esparru estrategikoa: prestakuntzaren kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea

- Hizkuntzen ikasketarekin lotzen den lanari jarraipena ematea
- Irakasleen eta hezitzaileen lanbide-garapenarekin lotzen den lanari jarraipena ematea
- Gobernantza eta finantzaketarekin lotzen den lanari jarraipena ematea
- Oinarrizko gaitasunekin lotzen den elkarlana garatzea
- Beste enplegu batzuetarako beste kualifikazio batzuekin lotzen den elkarlana garatzea

3. esparru estrategikoa: berdintasuna, gizarte-kohesioa eta hiritar aktiboak sustatzea

- Hezkuntza eta prestakuntza garaia baino lehen uztearekin lotzen den lanari jarraipena ematea
- Migratzaileekin lotzen den elkarlana garatzea
- Premia bereziak dituzten hezigaiekin lotzen den elkarlana garatzea

4. esparru estrategikoa: sormena eta berrikuntza gehitzea, enpresa-izpiritua barne, hezkuntzaren eta prestakuntzaren maila guztietan.

- Funtsezko zeharkako konpetentziekin lotzen den lanari jarraipena ematea
- Berrikuntza erraztuko duten erakundeekin lotzen den elkarlana garatzea
- Elkarteekin lotzen den elkarlana garatzea

Esparru estrategiko bakoitzean eta lehentasuna duten gai horietarako jardun-ildo adierazgarriak garatu beharko dira.

3. Jardun-ildo adierazgarri propioak

16. taula

Europar Batasuna

ET(2020) estrategiak Europar Batasunaren osotasunerako 4 helburu edo esparru estrategikoak finkatzen ditu

Euskal Autonomia Erkidegoa

1. esparru estrategikoa	2. esparru estrategikoa	3. esparru estrategikoa	4. esparru estrategikoa
Benetan lortzea etengabeko ikaskuntza eta hezigaien mugikortasuna	LHko prestakuntzaren kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea	Berdintasuna, gizarte-kohesioa eta hiritar aktiboak sustatzea LHtik	Sormena eta berrikuntza gehitzea, enpresa-izpiritua barne, lanbide-heziketan

Euskal Autonomia Erkidegoa

Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruan III. Lanbide Heziketako Euskal Planak definitu ditu
berezko 15 jardun-ildo adierazgarriak
Europar Batasunaren 4 helburu edo esparru estrategikoen arabera taldekatuta

Euskal Autonomia Erkidegoa

Berezko 15 jardun-ildo adierazgarriak

1	2	3	4
1a, 1b, 1c, 1d, 1e	2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f	3a, 3b	4a, 4b

Berezko jardun-ildo adierazgarriak garatzen dituzten 19 neurri
Neurri bakoitzak jardun-ildo adierazgarri bat baino gehiago garatzen du

III. LHko Euskal Planaren jardun-ildo adierazgarri propioak

ET(2020)-ko 4 helburuen edo esparru estrategikoen arabera sailkatuta

17. taula.

1. esparru estrategikoa, LHn benetan lortzea etengabeko ikaskuntza eta mugikortasuna

LEHENTASUNA DUTEN GAIAK

Etengabeko ikaskuntzako estrategiekin lotzen den lanari jarraipena ematea.
Kualifikazioen Europako esparruarekin lotzen den lanari jarraipena ematea.
Ikaskuntzaren mugikortasuna zabaltzearekin lotzen den elkarlana garatzea.

JARDUN-ILDO ADIERAZGARRI PROPIOAK

1a

Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema osatzea, Kualifikazioen Europako Esparruari lotzeko.

1b

Mugikortasun-programak sustatzea, Europan zein munduaren gainerakoan, araua izan daitezen eta ez salbuespena, betiere "Kalitatearen eta Mugikortasunaren Europako Gutunean" ezarritako printzipioak aplikatuz.

1c

Irakaskuntza iristerrazak diseinatzea eta ezartzea, **zati batean soilik bertaratzea** eskatuko duen eta ikasketak lanarekin eta beste erantzukizun batzuekin uztartzeko aukera emango duen **on line heziketasistema** artikulatuz.

1d

Enplegu Sailarekin batera eta Estatuaren gainerakoarekin elkarlanean, lanesperientziaren eta prestakuntza ezformalaren bidez eskuratutako lanbidekonpetentziak ebaluatzeko eta egiaztatzeko prozedura aktibatzea **-Gaitasuna Egiaztatzeko Egitura-**, 1224/2009 Errege Dekretuan agindutakoari jarraituz.

1e

Informazio, Aholkularitza eta Orientazio Zerbitzua garatzea, Enplegu Sailarekin harmonizatuta, hiritarrentzako arretarako (ez soilik ikasleentzako arretarako). Heziketaren arrakasta hobetzen eta helduentzako prestakuntzaren plangintza hobetzen lagunduko du, eta pertsonak lan-mundura daitezen erraztuko du.

18. taula.

2. esparru estrategikoa, LHko prestakuntzaren kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea

LEHENTASUNA DUTEN GAIAK

Hizkuntzen ikasketarekin lotzen den lanari jarraipena ematea.
Irakasleen eta hezitzaileen lanbide-garapenarekin lotzen den lanari jarraipena ematea.
Gobernantza eta finantzaketarekin lotzen den lanari jarraipena ematea.
Oinarrizko gaitasunekin lotzen den elkarlana garatzea.
“Beste enplegu batzuetarako beste kualifikazio batzuekin” lotzen den elkarlana garatzea.

JARDUN-ILDO ADIERAZGARRI PROPIOAK

2a

Lanbide Heziketako eta helduentzako heziketako irakaskuntzetan **hizkuntzen ikasketa** sustatzea.

2b

LOEko titulu berriei eta Berrikuntzarekin, lanbide -ekimenarekin eta gobernantzarekin lotzen diren arloei lehentasuna emango dien **LHko irakasleen Prestakuntza Plana** diseinatzea eta onartzea.

2c

LHko ikastetxeetan **gobernantza-ereduak** sustatzea, datu errealetan oinarrituta eta aurrezpenaren, eragimen energetikoaren eta energia berriztagarriko iturrien erabileraren printzipioak txertatuta. Baliabideen erabilera eraginkorra hobetzea eta negutegi-efektuko gasak murriztea. Prestakuntza-prozesuetan parte hartzen duten eragile guztiek **baliabideak eta energia eragimenez erabiltzeko plana** lantzea.

2d

LHko ikastetxe guztietan zabaltzea eta finkatzea kalitate estandarretan lotzen diren **kudeaketa-ereduak**, LHko sistemen bikaintasun-maila handiak bermatzeko balioko dutenak, betiere “kalitatea bermatzeko Europako erreferentzia -esparrua” erreferentziatzat hartuta, eta datu fidagarrietan oinarritutako erabakiak, hartzen lagunduko dutenak.

2e

Beste erakunde batzuekin elkarlanean prospekzio-mekanismoak ezartzea, **merkatuaren beharrak zehazteko** (eskaintza/ eskaria egokitzeko) eta kualifikazioetako etorkizuneko defizitak finkatzeko.

2f

Oinarrizko gaitasunak eskuratzeko ekintzaplanei lehentasuna ematea, helduentzako arretaren esparruan.

19. taula.

3. esparru estrategikoa, LHtik berdintasuna, gizarte-kohesioa eta hiritartasun aktiboa sustatzea

LEHENTASUNA DUTEN GAIAK

Hezkuntza eta prestakuntza garaia baino lehen uztearekin lotzen den lanari jarraipena ematea.
Migratzaileekin lotzen den elkarlana garatzea.
Premia bereziak dituzten hezigaiekin lotzen den elkarlana garatzea.

JARDUN-ILDO ADIERAZGARRI PROPIOAK

3a

Hasierako lanbide-kualifikazioko programak berriro diseinatzea eta ezartzea, ikasketak uztea erabakitzen duten ikasleei edo kualifikaziorik ez duten ikasleei hezkuntzaren/lanbidearen arloko irtenbide bat emateko, betiere funtsezko helburua heziketa osatzea dela kontuan izanik (INSN 2).

3b

Pertsona kalteberenen kolektiboetarako, (desgaituentzako, migratzaileentzako,emakumeentzako,...) **neurri bereziak** hartzea, kolektibo horiek ikasketak osatu ahal izan ditzaten eta gizartean eta lan -merkatuan guztiz parte hartu ahal izan dezaten, lana aurkitzeko aukerak gehituz eta aukera berdintasuna bermatuz.

20. taula.

4. esparru estrategikoa, LHn sormena eta berrikuntza gehitzea, enpresa-espiritua barne

LEHENTASUNA DUTEN GAIAK

Funtsezko zeharkako konpetentziekin lotzen den lanari jarraipena ematea.
Berrikuntza erraztuko duten erakundeekin lotzen den elkarlana garatzea.
Elkarteekin lotzen den elkarlana garatzea.

JARDUN-ILDO ADIERAZGARRI PROPIOAK

4a

Ondasunen eta zerbitzuen produkzio-prozesuetako zein antolamendu eta kudeaketako prozesuetako **berrikuntzan** eta produkzio-ereduan gertatutako aldaketa handiak heziketa-prozesuan txertatzea eta bere egitea.

4b

Inbertsio pribatuan eta publikoan oinarritutako **lankidetzahitzarmen orekatuak** sustatzea, ikastetxeen eta balio erantsi egiaztatua gaineratuko duten beste alde interesdunen (batik bat, enpresak) artean.

4. Neurriak

21. taula.

1

1. esparru estrategikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e
2. esparru estrategikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f
3. esparru estrategikoa: 3a, 3b
4. esparru estrategikoa: 4a, 4b

1. NEURRIA	**Hasierako Prestakuntza - LOE heziketa-zikloak lantzea eta ezartzea (Lanbide Heziketako Sistema Integratua)**
DESKRIBAPENA	Erdi-mailako zein goi-mailako LOE heziketa-zikloak lantzea eta ezartzea, Autonomia Erkidegoko hizkuntzetan, ikastetxe publikoetan eta itunpekoetan, Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala osatzeko. **ERDI MAILAKOAK** Hozteko eta girotzeko instalazioak Beroa sortzeko instalazioak Arotzeria eta altzarigintza Osasun-larrialdiak Ibilgailu automobilen elektromekanika Administrazio-kudeaketa Estetika eta edergintza Nekazaritza eta abeltzaintzako produkzioa **GOI MAILAKOAK** Administrazioa eta finantzak Eraikuntza-proiektuak Sistema elektroteknikoak eta automatizatuak Telekomunikazio- eta informatika-sistemak Jatetxe arloko zerbitzuetako zuzendaritza Sukaldeko zuzendaritza Plataforma anitzeko aplikazioen garapena Web aplikazioen garapena Elikagaien industriako prozesuak eta kalitatea Gizarteratzea
DATA	**Ikasturtea: 2011-2012**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila**

22. taula.

2	1. esparru estrategikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e 2. esparru estrategikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f 3. esparru estrategikoa: 3a, 3b 4. esparru estrategikoa: 4a, 4b
2. NEURRIA	**Enplegurako Prestakuntza - Profesionaltasun-ziurtagiriak ezartzea - Moduluen katalogoa (Lanbide Heziketako Sistema Integratua)**
DESKRIBAPENA	Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema garatzea, profesionaltasun-ziurtagirien katalogoa eta moduluen katalogo berria sortuta, aipatutako ziurtagirietako prestakuntza-unitateen sortaren emaitza gisa; Autonomia Erkidegoko hizkuntzetan Enplegurako Prestakuntza eskaini ahal izateko. Lehen urrats gisa, 2011n zehar, euskal produkzio-sistemak gehien eskatzen dituen profesionaltasunziurtagiriak, adierazitako lanbide-arloetakoak, ezarriko dira. Lehentasuna emango zaio Gaitasuna Egiaztatzeko Egituran parte hartzen dutenek behar duten prestakuntzari, prestakuntza osatu eta titulazioa eta/edo ziurtapena lortu ahal izan dezaten. Ezartzen diren profesionaltasunziurtagirietatik, 10 1. mailakoak izango dira, langabezian dauden eta/edo kualifikaziorik gabeko gizarteegoera ahuleko kolektiboei zuzenduta. Fabrikazio mekanikoa Elektrizitatea eta elektronika Arte grafikoak Garraioa eta ibilgailuen mantentze-lanak Segurtasuna eta ingurumena Merkataritza eta marketina Ostalaritza eta turismoa Nekazaritza ………………..
DATA	**Ikasturtea: 2011-2012**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila, eta Hezkuntza Saila**

23. taula.

3	1. esparru estrategikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e 2. esparru estrategikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f 3. esparru estrategikoa: 3a, 3b 4. esparru estrategikoa: 4a, 4b
3. NEURRIA	**Urrutiko Lanbide Heziketa**
DESKRIBAPENA	Esperimentazio-prozesua ebaluatu ostean, 2011-2012 ikasturterako **Urrutiko LHko ikastetxe bat** abian jartzea eta **ikastetxe laguntzaileen sare bat** planifikatzea (ikastetxe publikoekin eta pribatuekin), prestakuntza modalitate horren erabiltzaileak bertaratu behar diren jarduerak hurbilago egin ahal izan ditzan. Prestakuntza-metodo horiek gure autonomia-erkidegoko ikastetxeetan hedatzea. **2011-2012** ikasturtean, Autonomia Erkidegoko hizkuntzetan eskaintzea Haur Hezkuntzako, Sareko Informatika Sistemen Administrazioko, Telekomunikazio Instalazioetako eta Fabrikazio Mekanikoko Produkzioa Programatzeko ikasketak, eta datozen ikasturteetan arian-arian zabaltzea modalitate horretako eskaintza. Zenbait kurtsotan **hiru hizkuntzako** urrutiko **eskaintza** arian-arian definitzea eta ezartzea. Berariazko programen bitartez, irakaskuntza modalitate horretarako material egokiak lantzea eta eskuratzea, beste autonomia-erkidego batzuekin elkarlanean.
DATA	**2011**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila**

24. taula.

4	1. esparru estrategikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e — 2. esparru estrategikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f — 3. esparru estrategikoa: 3a, 3b — 4. esparru estrategikoa: 4a, 4b
4. NEURRIA	**Hasierako Lanbide Kualifikazioko Programak – Eskola garaia baino lehen utz dadin eragoztea** (1a, 2a, 3a)
DESKRIBAPENA	• **Hasierako lanbide-kualifikazioko programak** berriro diseinatzea eta ezartzea, 1. kualifikaziomaila lortzea eta hezkuntza-sistema orokorreko ikasketetako jarraitasuna ahalbidetzeko, **bi urteko** iraupeneko eredua finkatuz. • Eskola uzteko egoeran edo eskola-porroteko egoeran dauden ikasleei erantzuteko eskaintza planifikatzea. • Ikasleei orientazio- eta tutoretza-zerbitzua eskaintzea, ikasketa horiek arrakastaz amaitzen saiatzeko eta ikasketen eta lanbidearen arloko erabakiak hartzea errazteko laguntza gisa.
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila**

25. taula.

5	1. esparru estrategikoa: 1a 1b 1c 1d 1e · 2. esparru estrategikoa: 2a 2b 2c 2d 2e 2f · 3. esparru estrategikoa: 3a 3b · 4. esparru estrategikoa: 4a 4b
5. NEURRIA	**Internazionalizazioa. Mugikortasuna**
DESKRIBAPENA	Gure enpresen internazionalizazioa sustatzea, pertsona kualifikatuak lan-merkaturatuz, bai sektoreko berezko konpetentzietan zein hizkuntzen ezagutzan, betiere Euskadik mundu-mailako agertoki ekonomikoan lehiatu ahal izan dezan (gazteria mugimenduan): • Batez ere erdi-mailako heziketa-zikloetako ikasleei zuzenduta, **hizkuntza-konpetentzia sendotzeko programak** aktibatzea, ordutegi osagarrian, Lantokiko prestakuntza atzerrian bete ahal izan dezaten. • **Hiru hizkuntzako** Lanbide Heziketako ikasketa-eskaintza finkatzea eta 10-15 ikastetxetara hedatzea, eta modalitate horretarako egokiak diren materialak gehitzea.
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila**

26. taula.

6	1. esparru estrategikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e — 2. esparru estrategikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f — 3. esparru estrategikoa: 3a, 3b — 4. esparru estrategikoa: 4a, 4b
6. NEURRIA	**Lan-esperientzia egiaztatzea (Lanbide Heziketako Sistema Integratua)**
DESKRIBAPENA	Neurri honen helburua da herritarren kualifikazioa areagotzea, lan-esperientziaren eta ikaskuntza ez-formalen bidez eskuratutako lanbide-konpetentziak ebaluatu eta egiaztatzeko prozedura aplikatuta. Ondoko hauekin lotutako jardunei emango zaie lehentasuna: hazten ari diren sektoreak, lanbide-kualifikaziorik gabeko pertsonak, langileak ziurtapen formal bat edukitzera behartuko dituen erregulazioren bat duten sektoreak. **2011. urtean** egin beharreko ekintzak: • Lanbide-konpetentzia ebaluatzeko eta egiaztatzeko prozedura legez arautzea, Enplegu Sailaren eta Hezkuntza Sailaren baterako dekretu bat onartuta. • Bizitzan zeharreko ikaskuntzako legearen esparruan, **lanbide-konpetentziak ebaluatzeko eta egiaztatzeko sailen arteko batzorde** bat sortzea, Enplegu eta Gizarte Gaietako Sailak, eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak batera. • Ikastetxe laguntzaileen (publikoen eta pribatuen), orientatzaileen eta ebaluatzaileen sarea antolatzea. • Gutxienez, Haur Hezkuntzako, Hezkuntza Soziosanitarioko, Osasun Larrialdietako, eta Nekazaritzako eta Arrantzako deialdiak antolatzea. • Gizarte-bazterketako arriskuan dagoen edo premia bereziak dituen populaziorako 1. kualifikaziomailako deialdia antolatzea.
DATA	**2011**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila, eta Hezkuntza Saila**

(Neurria 1d eta 3b arteko eremuei lotuta.)

27. taula.

7	1. esparru estrategikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e · 2. esparru estrategikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f · 3. esparru estrategikoa: 3a, 3b · 4. esparru estrategikoa: 4a, 4b
7. NEURRIA	**Etengabeko orientazioa eta aholkularitza (Lanbide Heziketako Sistema Integratua)** (1e, 3a, 3b)
DESKRIBAPENA	Lanbide Heziketaren esparruan **informazio, aholkularitza eta orientazioko sistema integratua** egituratzea, esparru horretan zerbitzu egiten duten erakundeetatik garatzen ari diren ekintzak koordinatuta. Lanbide Heziketako eskaintza integratua duten ikastetxeek hartuko dute parte bertan. Hezkuntza Sailak eta Enplegu Sailak sustatutako mahai teknikoa sortzea. Erakundeek eta eragile ekonomikoek eta sozialek parte hartuko dute mahai tekniko horretan, eta honako helburu hauek izango ditu: • Hiritar guztiei erraztea orientazio-zerbitzuetarako sarrera. • Orientazio-zerbitzuetan kalitate-bermea garatzea. • Protagonisten (erakundeen, eta eragile ekonomikoen eta sozialen) koordinazioa eta elkarlana sustatzea. • Informazio, aholkularitza eta orientazioko sare presentzial bat, eta plataforma telematiko bat finkatzea. Estatuaren esparruan sortutako mahai teknikoetan bete-betean parte hartzea.
DATA	**2011ko 2. hiruhilekoa**
ARDURADUNA	**Enplegu Saila eta Hezkuntza Saila**

28. taula.

8	1. esparru estrategikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e — 2. esparru estrategikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f — 3. esparru estrategikoa: 3a, 3b — 4. esparru estrategikoa: 4a, 4b
8. NEURRIA	**Ikastetxe integratuak. Erreferentzia nazionaleko ikastetxeak. Ikastetxeen sarea**
DESKRIBAPENA	**Lanbide Heziketako ikastetxe integratuei buruzko araudia argitaratzea.** Hezkuntza Sailak, Enplegu Sailarekin batera, 2011ko lehen seihilekoan prestatuko du Euskadiko LHko titulartasun publikoko eta itunpeko ikastetxe integratuen sarea arautuko duen dekretua. Sare horrek pertsonen bizitzan zeharreko heziketarako eskubidea erraztuko du. Lanbide Heziketako ikastetxe integratuak publikoak eta pribatuak izan daitezke. Sare horren oinarrizko funtzioa izango da baimendutako lanbide-arloetako Lanbide Heziketako profesionaltasun-ziurtagiriak eta tituluak lortzeko prestakuntza-eskaintzak ematea, baita pertsonen eta produkzio-ingurunearen eskariei erantzungo dieten beste prestakuntza-eskaintza batzuk ematea ere. Lanbide-konpetentziak ebaluatzeko eta egiaztatzeko prozeduran lagunduko dute. Alderdi hauei buruzko berariazko arauetara moldatuko dira: • Autonomia izatea giza baliabideak eta baliabide materialak antolatzeko eta kudeatzeko. • Enplegurako prestakuntzara zuzendutako aurrekontu-baliabideetarako sarbidea edukitzea. • Jardunak finkatutako kalitate-ebaluazioen mende jartzea. Euskal Autonomia Erkidegoko **hiru ikastetxe erreferentzia nazionaleko ikastetxe** izateko baldintzak sustatzea. Bizitzan Zeharreko Ikaskuntzari buruzko Legearen esparruan, Lanbide Heziketako **eskaintza integratua** eskainiko duten **ikastetxeen sare zabala** ezartzea.
DATA	**2011aren amaiera aldean**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila eta Enplegu Saila**

29. taula.

9

1. esparru estrategikoa | 2. esparru estrategikoa | 3. esparru estrategikoa | 4. esparru estrategikoa

1a 1b 1c 1d 1e | 2a 2b 2c 2d 2e 2f | 3a 3b | 4a 4b

9. NEURRIA	**Azpiegitura berrien plana**
DESKRIBAPENA	**Azpiegitura berrien plana** garatzea, **hezkuntza-plangintzako** irizpideei jarraituz. • Garraioa eta ibilgailuak mantentzeko lanbide-arloa Bilbo Handiko eremuan berrantolatzea eta beharrezko azpiegiturak antolatzea. • Osasungintzako lanbide-arloaren barruan, Osasun-larrialdietako erdi-mailako zikloa ezartzea lurralde historiko bakoitzean. • Akuikulturaren sektoreko eskariei erantzuteko instalazioak birmoldatzea eta zabaltzea (Itsasoko eta arrantzako lanbide-arloa). • Eraikinak eta instalazioak egokitzea Vitoria-Gasteizen erantzuteko Osasungintzako, Gizarteeta kultura-zerbitzuetako eta Turismoko lanbide-arloetako eskariei. • Bergaran beste eraikin bat eraikitzea Elektrizitate eta elektronikako, Fabrikazio mekanikoko, eta Administrazio eta kudeaketako lanbide-arloak kokatzeko. • Gernikan beste eraikin bat eraikitzea Energia eta ureko lanbide-arloaren gero eta eskari handiagoari erantzuteko. • Zarauzko osasun-etxe zaharra birmoldatzea eta beste solairu bat eraikitzea Monte Albertia BHIaren eskariari erantzuteko. • Bilbon beste ikastetxe bat eraikitzea lanbide-arlo hauek emateko: Gizarte- eta kulturazerbitzuak; Osasungintza; Merkataritza eta marketina; Administrazioa eta kudeaketa; eta Ostalaritza eta turismoa. • Fadura BHIan lanbide-arlo hauek ezartzea: Osasungintza, eta Gorputz-jarduerak eta kirolak.
DATA	**Planaren indarraldian zehar**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila**

42. grafikoa. **Azpiegitura berrien plana. Plangintza**

30. taula.

10	**1. esparru estrategikoa:** 1a, 1b, 1c, 1d, 1e · **2. esparru estrategikoa:** 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f · **3. esparru estrategikoa:** 3a, 3b · **4. esparru estrategikoa:** 4a, 4b
10. NEURRIA	**Ikastetxeak modernizatzea**
DESKRIBAPENA	Heziketa-ziklo berrien beharretara zuzendutako **ekipamenduetarako aparteko plana** bideratzea, LOE heziketa-ziklo berriak ezartzearen ondorioz sortutako beharrei erantzuteko. **Eraikinetako, tresneriako eta instalazioetako energia-eragimeneko plana** garatzea, txosten objektiboen arabera (energia-ikuskapenak, kontsumoen monitorizazioa, tresneriaren erabileramaila...) antolatutako eta planifikatutako erabakiak orientatuko dituena.
DATA	**I. fasea, 2011ko martxoa** **II. fasea, 2011ko abendua** **III. fasea, 2012ko uztaila**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila, EEEren lankidetzarekin**

31. taula.

11	1. esparru estrategikoa: 1a 1b 1c 1d 1e — 2. esparru estrategikoa: 2a 2b 2c 2d 2e 2f — 3. esparru estrategikoa: 3a 3b — 4. esparru estrategikoa: 4a 4b
11. NEURRIA	**Kudeaketa-ereduak. Gardentasuna eta fidagarritasuna (Lanbide Heziketako Sistema Integratua)** (2c, 2d, 4a)
DESKRIBAPENA	Prozesuen araberako **kudeaketa-ereduak** finkatzea. Prozesuen araberako kudeaketa-ereduak **indartzea,** ingurumen-kudeaketako, eta laneko segurtasun eta osasuneko printzipioak barnean hartuz. Lanbide Heziketa irakasten duten ikastetxe guztietara **autoebaluazioko eta hobekuntzako** ereduak zabaltzea, erreferentzia hartuta FQM eta HOBBIDE autoebaluazio-esperientziak eta horien emaitzak, "Kalitatea Bermatzeko Europako Erreferentzia Esparruarekin" bat etorriz. Esperimentazio-planari amaiera ematea Kudeaketa Integratuko Sistemaren sarea osatzen duten 5 ikastetxeen ziurtapenarekin (kalitatearen, ingurumenaren, eta laneko segurtasunaren eta osasunaren arloak barnean hartzen dituena). 2011. urteaz geroztik, kudeaketa-sistema integratuetan energia-eragimenaren esparruko jarraibideak barnean hartzea.
DATA	**I. fasea, 2011ko ekaina** **II. fasea, 2012ko ekaina** **III. fasea, 2013ko ekaina**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila**

32. taula.

12	1. esparru estrategikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e	2. esparru estrategikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f	3. esparru estrategikoa: 3a, 3b	4. esparru estrategikoa: 4a, 4b

Lotutako helburuak: 2b, 2c, 2d, 4a

12. NEURRIA	**Informazioaren kudeaketa eraginkorra - Informatizazioa**
DESKRIBAPENA	Administrazio-eragiketa nagusiak, eta irakatsi eta ikasteko prozesuko eragiketa nagusiak bermatuko dituzten **informatika-tresnak** ezartzea (koaderno digitala, bertaratze-hutsak, kalifikazioak, prozesuen araberako kudeaketa,...). Halaber, tresna horiek ikastetxeen eta horien interes multzoen arteko harremana ziurtatuko dute, eta kudeaketa-eredu aurreratuak erraztuko dituzte. Ikastetxeei atari bat, intranet bat eta e-learning ingurune bat sortzeko plataforma integratua eskaintzea. Ikastetxeetarako informatika-tresna garrantzitsuenak eta euskarri-azpiegiturak etengabe ebaluatzeko mekanismoak ezartzea, eta horien hobekuntza erraztea. Irakatsi eta ikasteko metodologia egokiak sustatuko dituzten moduluen eta kurtsoen didaktikan txertatzea informazioaren eta komunikazioaren teknologiak.
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila**

33. taula.

13	1. esparru estrate gikoa: 1a 1b 1c 1d 1e; 2. esparru estrategikoa: 2a 2b 2c 2d 2e 2f; 3. esparru estrategikoa: 3a 3b; 4. esparru estrategikoa: 4a 4b
13. NEURRIA	**Berrikuntza. Ekintzailetza** (2b, 4a, 4b)
DESKRIBAPENA	Berrikuntza aurretiazko baldintza da ezagutzan oinarritutako eta karbono-isurketen maila baxuko ekonomia sortzeko. Transformazio hori ezinbestekoa da mundu globalizatu honetan lehiakor izaten jarraitzeko eta gizarte -helburu zabalenak modu iraunkorrean lortzeko, aldaketa demografikoek, baliabide-urritasunak eta segurtasun -mehatxu berriek eragindako presioren aurrean. Lanbide Heziketaren zeregina funtsezkoa da berrikuntza eta ekimen sortzailea sustatzeko. **Berrikuntzari laguntzeko esparru-programa** bat landu eta ezartzea, jardunbide egokiak trukatzeko ekintzei lehentasuna emanda; helburua izanik esperientzia partekatzea, eta berrikuntzaekimenei eustea eta horiek orokortzea, hezkuntza-jardunean eta ikastetxeen kudeaketan hobekuntzak errazteko, eta eredu iraunkorrago batera bideratutako aldaketan aurrera egiten laguntzeko. EuskoSkills **olinpiadak** antolatzea (14 skill), Euskadik Estatuko SpainSkills eta nazioarteko WorldSkills lehiaketetan parte hartzeko... Ekintzailetza-planak **ebaluatu** eta **berraztertuko** dituen batzorde teknikoa eratzea. Batzorde tekniko horrek, era berean, **ekintza-planak proposatuko ditu ekintzailetza** Lanbide Heziketako “zeharkako” gai gisa finkatzeko, irakasleen berariazko prestakuntza-planaren parte izateko. **Diseinu eraginkorrak** sustatzea, ekintzailetza-proiektuak gauzatzeko eta merkatuan **bideragarri** izatea lortzeko.
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila**

34. taula.

14

	1. esparru estrate gikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e
	2. esparru estrate gikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f
	3. esparru estrate gikoa: 3a, 3b
	4. esparru estrate gikoa: 4a, 4b
14. NEURRIA	**Lanbide Heziketaren eta enpresen arteko harremana indartzea**
DESKRIBAPENA	Gobernantza-eredu berriek eskatzen dute LHko erakundeen eta bestelako alde interesdunen arteko lankidetza ezartzea, konpetentzien eta kualifikazioen beharrak aurretiaz antzemanda. Era berean, erantzukizun partekatua sustatzen dute, hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko inbertsio publikoak eta pribatuak bermatzeko eta, gainera, helburu komunak ezartzeko, ekintza komunak adosteko eta jardunbide egokienak partekatzeko: **15 lanbide-arlotako topaketak** antolatzea. Topaketa horietan enpresek, profesionalek, hezitzaileek eta gizarte-eragileek egingo dute bat analisi-metodologiak sistematizatzeko eta lanmerkatuko eta sektoreko enpresen kualifikazio-beharrak dinamikoki zehazteko, betiere plangintza estrategikorako eta prestakuntza-eskaintzarako tresna gisa baliagarriak izan daitezen, giza baliabideen eta baliabide materialen behar berriak definituz. Gobernuaren, enpresen eta ikastetxeen arteko **elkarte eraginkorrak** sustatzea, harremanak finkatzeko eta, besteak beste, helburu hauek lortzen laguntzeko: adituen trukea; azpiegiturak eta ekipamenduak partekatzea; datu eguneratuak, fidagarriak eta partekatuak eraginkortasunez erabiltzea; langileak eta irakasleak lanbidean eguneratzea. Enpresak adoretzea Lanbide Heziketako ikastetxeekin haien plangintza estrategikoan lankidetza egonkorrak gaineratu ditzaten, erantzukizun sozial korporatiboko **(ESK)** ekimenen multzoan.
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Sailak: Enplegua - Hezkuntza - Industria - Herrizaingoa - Nekazaritza eta Arrantza**

35. taula.

15	1. esparru estrate gikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e · 2. esparru estrate gikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f · 3. esparru estrate gikoa: 3a, 3b · 4. esparru estrate gikoa: 4a, 4b
15. NEURRIA	**Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren mapa. LHaren ataria**
DESKRIBAPENA	Oraingo eta etorkizuneko kualifikazio-beharrak prestakuntza-eskaintzarekin alderatu ahal izango dituen **plataforma** abian jartzea Euskadin. Erabiltzaileei zein administrazioari, enpresei eta gizarteeragileei baliagarria izango zaie informazio hori. Planifikatzeko eta prestakuntza-eskaintza kualifikazio-beharretara egokitzeko... erabiliko dute. Azken finean, **datu fidagarrietan, eguneratuetan eta konparagarrietan** oinarritutako erabakiak hartu ahal izango dituzte. INSPIRE **2007/2/EE** arteztarauaren eredu **georreferentziatuan** oinarrituko da. Arteztarau horrek espazio-datuen azpiegitura Europan finkatzeko arau orokorrak ezarriko ditu (bateragarriak diren eta elkarreragin dezaketen Estatuko, eskualdeko eta tokiko ekimenetan oinarritzen da azpiegitura hori).
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila eta LHko Euskal Kontseilua**

36. taula.

16	1. esparru estrate gikoa: 1a 1b 1c 1d 1e — 2. esparru estrate gikoa: 2a **2b** 2c 2d 2e 2f — 3. esparru estrate gikoa: 3a 3b — 4. esparru estrate gikoa: 4a 4b
16. NEURRIA	**Irakasleen Prestakuntza Plana**
DESKRIBAPENA	**Lanbide Heziketako Irakasleen Berariazko Prestakuntza Plana** diseinatu eta onartzea. Lanbide Heziketaren modernizazioak irakasleen eta prestatzaileen profesionalizazio handiagoa eskatzen du, eta etengabeko garapen profesionalera behartzen du. Lanbide Heziketaren erronka berriek eginkizun berriak dakarzkiete irakasleei eta prestatzaileei, gai eta lehentasun berriak, hala nola, ikaslea ardatza harturik ezarri behar diren ikasketa metodo aktiboak, lan esparruko prestakuntzaren aldeko interesa, lan-merkatuak behar dituen konpetentzien bilakaera, industriaren eta tokian tokiko merkatuen eskariak, eta IKT eta multimedien garapena. Irakasleen eta prestatzaileen konpetentzia eta eraginkortasuna dira LHaren erreformaren zutoinak. Irakasleen Berariazko Prestakuntza Planak bideratu egingo du LOE titulu berrien ezarpen egokia, eta mugikortasunarekin, ekintzailetzarekin, energia eta ingurumenarekin eta gobernantzaereduekin zerikusia duten gaiei ekingo die. Prestakuntza modalitateei dagokienez, hedatu egin beharko lirateke “enpresako prestakuntzaldiak” eta irakasleen mugikortasun-programak, eta Erreferentzia Nazionaleko Ikastetxe Sarea eduki beharko litzateke.
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila**

37. taula.

17	1. esparru estrate gikoa: 1a, 1b, 1c, 1d, 1e; 2. esparru estrate gikoa: 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f; 3. esparru estrate gikoa: 3a, 3b; 4. esparru estrate gikoa: 4a, 4b
17. NEURRIA	**Erreskate Plana (bigarren aukera) kualifikazio baxua duten 25 eta 29 urte artekoentzat**
DESKRIBAPENA	Ahalik eta xehetasun handienaz jakitea lanbide-kualifikaziorik ez duten 25 eta 29 urte artekoen kolektiboa zein egoera zehatzetan dagoen (29.000 bat lagun izan litezke). Helburua da zenbatetsi edo kalkulatutako datuetatik errolda-datuetara pasatzea. Datu horiek izateak aukera ematen du erreskateplanaren neurri zehatzak garatzeko, kontu publikoen bideragarritasuneko eta eraginkortasuneko irizpideez. Aurreko azterlanaren datuetatik abiatuta, neurri zehatzen multzo bat prestatzea pertsona talde bakoitzari zuzenduta, bere egoeraren arabera **“bigarren aukera”** bat emateko, helduek **kualifikazio**-maila altuagoa lortzeko aukera bermatzeko, eta immigrazio- eta gizarteratze-politika egokituak abian jartzeko. Kualifikazio baxueneko pertsonei laguntzera ahaleginak bideratzea planteatzen da. “Erreskate-plan” bat abian jartzea eta herrialde -politika gisa gaineratzea.
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila, eta Hezkuntza Saila**

38. taula.

18

1. esparru estrate gikoa: 1a 1b 1c 1d 1e

2. esparru estrate gikoa: 2a 2b 2c 2d 2e 2f

3. esparru estrate gikoa: 3a 3b

4. esparru estrate gikoa: 4a 4b

18. NEURRIA	**LHaren diseinuan parte hartzea**
DESKRIBAPENA	**Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluaren** zeregina indartzea, Lanbide Heziketako Euskal Plana prestatu, jarraitu eta ebaluatzeko ardura duen partaidetzako erakunde gisa. Lanbide Heziketako Euskal Kontseilua berriro diseinatu eta antolatzea, Lanbide Heziketaren arloan partaidetza instituzional eta sozialeko organo gisa duen zeregina hobeto bete ahal izan dezan. Autonomia Erkidegoan bete-betean parte hartzea: • Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Sistema Nazionala garatzen. • Lanbide Heziketako Kontseilu Nagusiko lan-taldeetan. • Europako esparruko entitateetan, hala nola Europar Batasuneko Eskualdeen Batzordean.
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila eta Industria Saila, LHko Euskal Kontseiluarekin batera**

39. taula.

19

1. esparru estrate gikoa | 2. esparru estrate gikoa | 3. esparru estrate gikoa | 4. esparru estrate gikoa

1a 1b 1c 1d 1e | 2a 2b 2c 2d 2e 2f | 3a 3b | 4a 4b

19.NEURRIA	**Hedapena. Informazioa eta komunikazioa**
DESKRIBAPENA	Lanbide Heziketako ibilbide-orriarekin lotzen den komunikazio-plana diseinatzea. Lehentasuna izango du gizarteari prestakuntza-eskaintzako katalogoaren, haren esku jartzen diren programen, eta Ikerketa, Aholkularitza eta Orientazioko (IAO) zerbitzuen berri emateak. Lanbide Heziketaren eredu berrian gertatzen ari diren aldaketarik adierazgarrienen berri ematea sektoreko profesionalei, Lanbide Heziketa eraginkorragoa eta erakargarriagoa egiteko. Era berean, herritarrei, eta eragile ekonomiko eta sozialei informazioa ematea.
DATA	**2011-2013**
ARDURADUNA	**Hezkuntza Saila, Enplegu eta Gizarte Gaietako Saila eta LHko Euskal Kontseilua**

III. Lanbide Heziketako Euskal Plana

LH berria, herri-marka

IV. multzoa

IV. multzoa

1. III. LHko Euskal Planaren tresnak Diseinatzea, lantzea eta hedatzea. Planaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko eredua 136
2. Kronograma 140
3. Aginte-taula 144

1. Plana diseinatu, landu, hedatu, jarraitu eta ebaluatzeko tresnak

III. LHko Euskal Plana hainbat erakundek elkarrekin egindako lanaren emaitza da.

Plana planifikatu, diseinatu eta lantzeko hasierako zeregina amaitzen denean, eta hura onartu eta gero, plana hedatu, jarraitu eta ondoren ebaluatzeko lanak hasten dira. Bi eginkizun horiek gauzatzeko, zenbait tresna beharrezkoak dira.

Dekretu bidez sortua EHAA 1994-III-16 eta EHAA 1998-IX-22ak aldatua

Consejo Vasco de Formación Profesional
Lanbide Heziketako Euskal Kontseilua

→ http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-cvfp/eu/contenidos/informacion/consejo_vasco_fp/eu_1961/hasiera.html

Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluaren eskumena da plana lantzea, eta horren jarraipena eta ebaluazioa egitea. Zeregin horretan, Euskadiren egoera zehatza ebaluatzeko urteko txostenak Europako esparruan egin beharreko baterako txostenetara egokitu behar ditu, helburuen lorpenean izandako aurrerabidearen jarraipena egiteko.

LHko Euskal Kontseiluak Lanbide Heziketarekin zerikusia duen gizarte-ehun osoa biltzen du, eta horretan garrantzi berezia dute Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Sailak. Kontseiluaren bitartez koordinatzen dira ekintza guztiak, erakundeen artean gainjartzeak saihestu eta, bestalde, eskuragarri dauden baliabideak optimiza daitezen.

Dekretu bidez sortuak

EHAA 1998-VII-13

→ www.kei-ivac.com

EHAA 2005-III-9

→ www.tknika.net

EHAA 2001-IV-26

→ http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-2333/eu/

Hezkuntza Saileko LHko Sailburuordetzaren mende dauden ospe handiko hiru erakunde hauek funtsezko egitekoa dute III. LHko Euskal Planaren garapenean:

a) Kualifikazioen eta Lanbide Heziketaren Euskal Institutua **(KEI).** Besteak beste, egiteko hau du: produkzio-prozesuen, lan-merkatuaren eta pertsonen kualifikazio-beharrak identifikatzea, eta, horretarako, konpetentzia estandarrak antzeman eta zehaztea, produkzio-sistemaren zuzeneko parte-hartzearekin.

b) LHrako eta Etengabeko Ikaskuntzarako Berrikuntza Zentroa **(TKNIKA).** EgINkizun hau du: LHaren esparrua berritzea, LHko ikastetxeen eta enpresen arteko harremana bultzatuta, irakasleak prestatzea, eta irakatsi eta ikasteko prozesuen hobekuntzan aurrera egitea.

c) Lanbide Heziketaren Kalitatea eta Gaitasuna Ebaluatzeko Euskal Agentzia. Dagozkion eragin-esparruen artean, biztanleria aktiboaren lanbide-konpetentzia ebaluatzea dago.

Gainera, Lanbide Heziketa irakasten duten **ikastetxeak** daude, prestakuntzaren modalitate guztiekin zerikusia duten jarduerak garatzen esperientzia zabala dutenak.

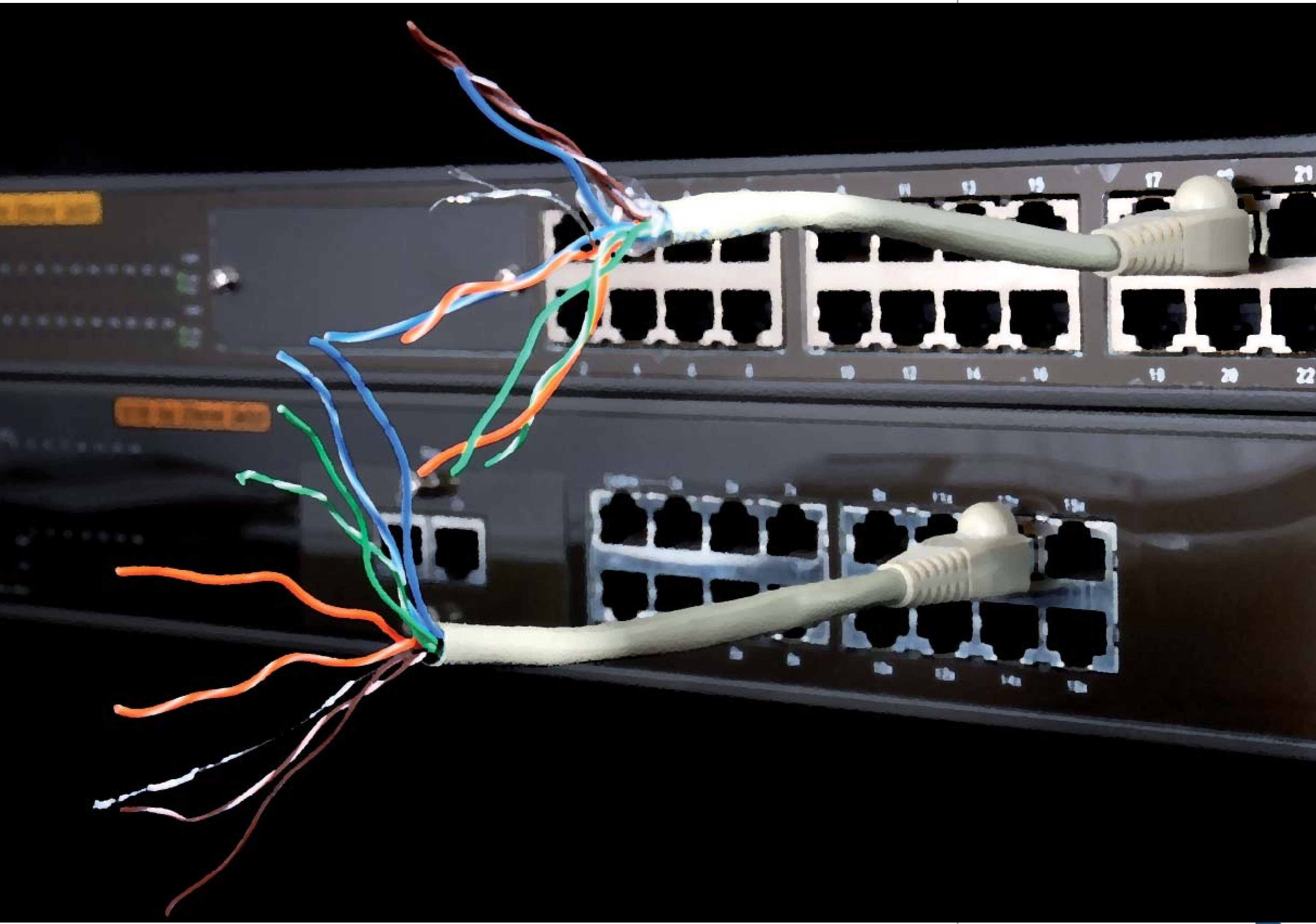

Creado según decreto Decreto 329/2010

Lanbide

www.lanbide.net

HOBETUZ
Fundación Vasca para la Formación Profesional Continua
Langileen Prestakuntzarako Euskal Fundazioa

www.hobetuz.com

Enplegu eta Gizarte Gaietako Sailari atxikitako **LANBIDE** Euskal Enplegu Zerbitzuak funtsezko egitekoa izango du III. LHko Euskal Planaren garapenean. Lanbide, lana bultzatzeko tresna den heinean, laneratze aktiboa errazten du, eta enplegatzeko aukerak areagotu nahi dutenei eta lehiakorragoak izan nahi duten enpresei laguntzeko eginkizuna du.

LANBIDEren barruan, oso tresna garrantzitsua da Eusko Jaurlaritzako Lanbide Heziketako Euskal Sistemaren Behategia. Erakunde horrek lan-merkatuari buruzko informazioa kudeatzen du, Euskal Autonomia Erkidegoko enplegu eta prestakuntzako zerbitzu publikoen arloan.

III. LHko Euskal Planaren indarraldian, oso litekeena da berrikuntza edo aldaketa handiak izatea Lanbide Heziketaren inguruan euren jarduera garatzen duten erakunde batzuetan, denborak aurrera egin ahala agertzen ari diren eskakizun berriei erantzun ahal izateko. Euskal Autonomia Erkidegoko Gaitasuna Egiaztatzeko **Egitura** lankidetzako egitura operatiboa da (eta konfigurazio berrian izaten jarraituko du), biztanleria aktibo ugaria eta kualifikatua lortzeko zereginean erantzukizun handikoa.

HOBETUZ - Langileen Prestakuntzarako Euskal Fundazioak langile okupatuen lanbide-prestakuntza eraginkorragoa egitea du helburu.

LHaren Kalitatea eta Gaitasuna Ebaluatzeko Euskal Agentziak berak birmoldaketak izan ditzake, berori egoerak eskatzen dituen zeregin berrietara egokitzeko.

Erakunde horien instituzio arteko izaera eta haien jardunen oinarri den lankidetza-printzipioa euren zeregina eraginkortasunez garatu ahal izateko osagarri aproposa dira.

III. LHko Euskal Planaren barruan denetariko hedadurako alderdiak garatzen lan egingo duten erakundeez gainera, baliabide hauez hornituko da:

- **kronograma** bat, planaren indarraldian zehar bertan jasotako neurriak hedatzeko abian jarriko diren ekintza nagusiak bildu eta denboralizatzen dituena, eta
- **aginte-panel** bat, arduradunei arlo bakoitzaren eta multzoaren ikuspegi ulergarria ematen dieten datuak eta adierazleak biltzen dituena.

Bien helburua da prozesu osoaren jarraipena, aurrerabideari buruzko informazioa eta emaitzen hedapena egituratzea. Hala, emaitzen ebaluazio kuantitatiboa errazten da, jarduera esanguratsuen jarraipen eta ebaluazio kualitatiboaz gainera. Aginte-koadroak ekartzen duen informazioak aukera ematen du erakundeak erantzukizunekin, eta baliabideak eta prozesuak diseinatutako estrategiekin lerrokatu eta horietara bideratzeko.

Horrela, ahalbidetu eta erraztu egiten da III. LHko Euskal Planaren **betetze-mailaren jarraipena**, bi alditan egingo dena, lehena 2012ko urtarrilean eta bigarrena 2013ko otsailean.

Azkenik, koordinazio instituzionaleko zereginetan eta erakunde aktiboen artekoetan arintasuna ahalbidetzeko eta planean jasotako ekintzak gartzeko, planean bildutako neurriak **hedatzeko talde** dinamizatzaile bat eratu da.

Honako hauek osatzen dute: Hezkuntza Saila, eta Lanbide, Enplegu eta Gizarte Gaietako Sailari atxikitako erakundea.

Besteak beste, eginkizun hauek esleituta ditu:

- Planaren ekintzak koordinatuta bultzatzea
- Urteko jarraipen-txostenak prestatzea.
- Kronograma bete dadin zaintzea.

FUNTSEZKO JARDUNEN KRONOGRAMA

40. taula.

NEURRIA	NEURRIAREN IZENBURUA	2011				2012				2013			
		1º	2º	3º	4º	1º	2º	3º	4º	1º	2º	3º	4º
1	**LH-KO SISTEMA INTEGRATUA - LOE TITULUAK LANTZEA ETA EZARTZEA**												
	titulazioak lantzea	transformazio-prozesu osoan zehar											
	titulu berriak ezartzea			18									
2	**LH-KO SISTEMA INTEGRATUA - MODULU KATALOGOKO PROFESIONALTASUN ZIURTAGIRIAK**												
	modulu-katalogoa lantzea	transformazio-prozesu osoan zehar											
	profesionaltasun-ziurtagiriak ezartzea												
3	**URRUTIKO LANBIDE HEZIKETA**												
	urrutiko LHko ikastetxe bat abian jartzea												
	ikastetxe laguntzaileen sarea antolatzea												
4	**HLKPak - ESKOLA GARAIA BAINO LEHEN UTZ DADIN ERAGOZTEA**												
	eredua berriz diseinatzea												
	eskaintzaren plangintza egitea												
5	**NAZIOARTEKOTZEA - MUGIKORTASUNA**												
	LParen araudi berria, nazioartekotzea bultzatzeko												
	hizkuntzetako konpetentziak areagotzeko laguntza-programa												
	LH eleanitzeko eskaintza areagotzea												
6	**LH-KO SISTEMA INTEGRATUA - LAN ESPERIENTZIA AINTZAT HARTZEA**												
	prozedura arautzea												
	arreta soziosanitarioko deialdia argitaratzea												
	haur-hezkuntzako deialdia argitaratzea												
	osasun-larrialdietako deialdia argitaratzea												
	ebaluatzeko eta egiaztatzeko erakundea sortzea												
7	**LH-KO SISTEMA INTEGRATUA - ETENGABEKO AHOLKULARITZA ETA ORIENTAZIOA**												
	mahai teknikoa sortzea												
	orientazio-plataforma birtuala aktibatzea												
	orientaziorako kalitate-bermearen esparrua definitzea												
8	**IKASTETXE INTEGRATUAK ETA ERREFERENTZIA NAZIONALEKOAK - IKASTETXE SAREA**												
	Ikastetxe integratuen araudia lantzea eta argitaratzea												
	LHko ikastetxeen sarea sortzea bizialdi osoko ikaskuntzari buruzko legearen esparruan												
	erreferentzia nazionaleko ikastetxeen sarea handitzea												

FUNTSEZKO JARDUNEN KRONOGRAMA

41. taula.

NEURRIA	NEURRIAREN IZENBURUA	2011				2012				2013			
		1º	2º	3º	4º	1º	2º	3º	4º	1º	2º	3º	4º
9	**AZPIEGITURA BERRIEN PLANA**												
	"Garraioa eta ibilgailuen mantentze-lanak" lanbide-arloa Bilbo Handiko eremuan berrantolatzea		H					A					
	lurralde bakoitzean osasun-larrialdietako titulu bat ezartzea												
	"Itsasoa eta arrantza" lanbide-arloko akuikulturaren sektoreko eskariei erantzuteko instalazioak birmoldatzea eta zabaltzea	H						A					
	eraikinak eta instalazioak egokitzea "Osasuna", "Gizarte- eta kultura-zerbitzuak" eta "Turismoa" lanbide-arloetako eskariei erantzuteko Gasteizen												
	Bergaran beste eraikin bat eraikitzea "Elektrizitatea eta elektronika", "Fabrikazio mekanikoa" eta "Administrazioa eta kudeaketa" lanbide-arloak kokatzeko		H									A	
	Gernikan beste eraikin bat eraikitzea "Energia eta ura" lanbide-arloaren gero eta eskari handiagoari erantzuteko												?
	Zarauzko osasun-etxe zaharra birmoldatzea eta beste solairu bat eraikitzea Monte Albertia BHIren eskariari erantzuteko	H						A					
	"Administrazioa eta finantzak", "Merkataritza eta marketina" eta "Ostalaritza eta turismoa" lanbide-arloak hartuko dituen beste eraikin bat eraikitzea Elorrieta- Errekamarin, eta besteak beste "Osasuna" eta "Gizarte-osasuna" lanbide-arloak irakatsiko dituen ikastetxe bat Bilbon											A	
	Nerbioi ibaiaren eskuinaldean "Osasuna" eta "Gorputz- eta kirol-ekintzak" lanbidearloak ezartzea												
10	**IKASTETXEAK MODERNIZATZEA**												
	ohiz kanpoko ekipamendu-plan bat hedatzea												
	eraikinetako energia-eraginkortasuneko plan esperimentala												
11	**KUDEAKETA EREDUAK. GARDENTASUNA ETA FIDAGARRITASUNA (LH-KO SISTEMA INTEGRATUA)**												
	kudeaketa-eredu integratuen plan esperimentala												
	energia-eraginkortasuna kudeatzeko eredu integratuen plan esperimentala												
	kalitate-bermearen esparruaren konfigurazioan eraginkortasunez parte hartzea	estatuko mahai teknikoa funtzionatzen ari den bitartean											
	HOBBIDE autoebaluazio-eredu berria zabaltzea												
12	**INFORMAZIOAREN KUDEAKETA ERAGINKORRA - INFORMATIZAZIOA**												
	irakatsi eta ikasteko, ebaluatzeko eta ikasleen bertaratzea kontrolatzeko tresnak ezartzea												
	irakatsi eta ikasteko tresnak ezartzea: koaderno digitala												
	prozesuen arabera kudeatzeko informatika-tresna orokorki ezartzea												

FUNTSEZKO JARDUNEN KRONOGRAMA

42. taula.

		2011				2012				2013			
NEURRIA	NEURRIAREN IZENBURUA	1º	2º	3º	4º	1º	2º	3º	4º	1º	2º	3º	4º
13	BERRIKUNTZA - EKINTZAILETZA												
	“berrikuntzako jardunen esparrua” lantzea												
	14. EuskoSkills olinpiadak antolatzea												
	ekintzailetzari buruzko mahai teknikoa eratzea												
14	LANBIDE HEZIKETAREN ETA ENPRESEN ARTEKO HARREMANA INDARTZE												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Garraioa eta ibilgailuen mantentze-lanak												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Irudi pertsonala												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Elektrizitatea eta elektronika												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Zurgintza, altzarigintza eta kortxoa												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Itsasoa eta arrantza												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Instalatze- eta mantentze-lanak												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Energia eta ura												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Eraikuntza eta obra zibila												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Segurtasuna eta ingurumena												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Osasuna												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Gizarte- eta kultura-zerbitzuak												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Ostalaritza eta turismoa												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Fabrikazio mekanikoa												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Informatika eta komunikazioak												
	lanbide-arloei buruzko topaketak: Nekazaritza												
	“ikastetxeen eta enpresen arteko” akordioen gida lantzea eta hedatzea												
	“Gobernantza onerako konpromisoak” lantzea eta sinatzea												
15	KUALIFIKAZIOEN MAPA. LH ATARIA												
	proiektuaren zirriborroa aurkeztea												
	Jaurlaritzaren “LHa Euskadin” plataforma geoerreferentziatua osatzea												
16	LH-KO IRAKASLEAK PRESTATZEKO PLANA												
	LHko irakasleak prestatzeko plan espezifikoa aurkeztea												
17	ERRESKATE PLANA (BIGARREN AUKERA)												
	25-29 urteko biztanleriaren egoera aztertzea												
	bana-banako neurriak diseinatzea												

FUNTSEZKO JARDUNEN KRONOGRAMA

43. taula.

		2011				2012				2013			
NEURRIA	**NEURRIAREN IZENBURUA**	1º	2º	3º	4º	1º	2º	3º	4º	1º	2º	3º	4º
18	**LH-AREN DISEINUAN PARTE HARTZEA**												
	urrutiko LHko plan esperimentala LHEKri aurkeztea												
	energia-eraginkortasuneko plan esperimentala LHEKri aurkeztea												
	prozesuen araberako kudeaketaren informatizazioa LHEKri aurkeztea												
	kudeaketa-sistema integratuaren esperientzia LHEKri aurkeztea												
	"koaderno digitala" LHEKri aurkeztea												
	"orientazioa" estatuko lan-taldean eraginkortasunez parte hartzea	mahai teknikoaren lanak dirauen bitartean											
	"kalitate-esparrua" estatuko lan-taldean eraginkortasunez parte hartzea	mahai teknikoaren lanak dirauen bitartean											
	LHEKren osaera eta funtzioak berraztertzea												
	Planaren jarraipenaren eta ebaluazioaren txostena												
19	**HEDAPENA. INFORMAZIOA ETA KOMUNIKAZIOA**												
	III. LHko Euskal Planaren hedapena												
	LHaren funtsezko elementuei buruzko hedapena												

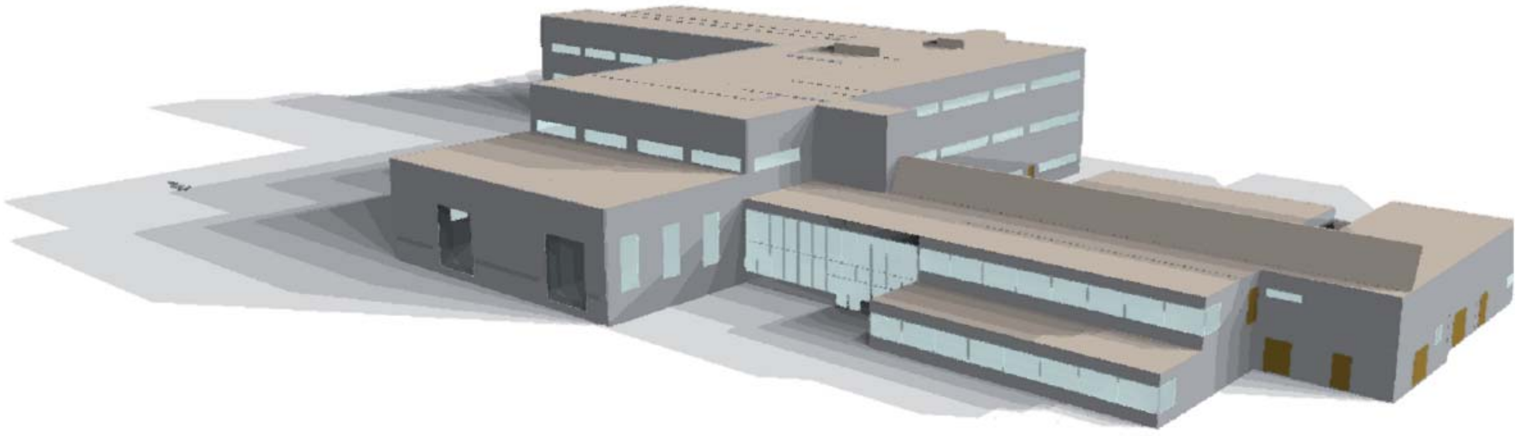

DATU-ETA ADIERAZLE-PANELAREN AURRERAPENA

44. taula. **Egoera-adierazleak**

ADIERAZLEAK	JOMUGAK		
EGOERA-ADIERAZLEAK	**2011**	**2012**	**2013**
Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako ikasleak			
Heziketa-zikloetako 1. kurtsoko hezkuntza-eskaintza			
Heziketa-zikloetako ikasleak, EAEn eta lurralde historikoaren arabera			
Heziketa-zikloetako ikasleak, mailaren arabera (erdi-maila, goi-maila)			
Heziketa-zikloetako ikasleak, ikastetxe-tipologiaren arabera			
Lantokiko prestakuntza (LP) EAEn eta atzerrian egiten duten ikasleen bilakaera			
Sarbide-probetako parte-hartzaileen kopurua, mailaren arabera			
Eskaintza partzialeko moduluetako matrikula kopurua			
HLKPetan izena eman duten ikasleak			

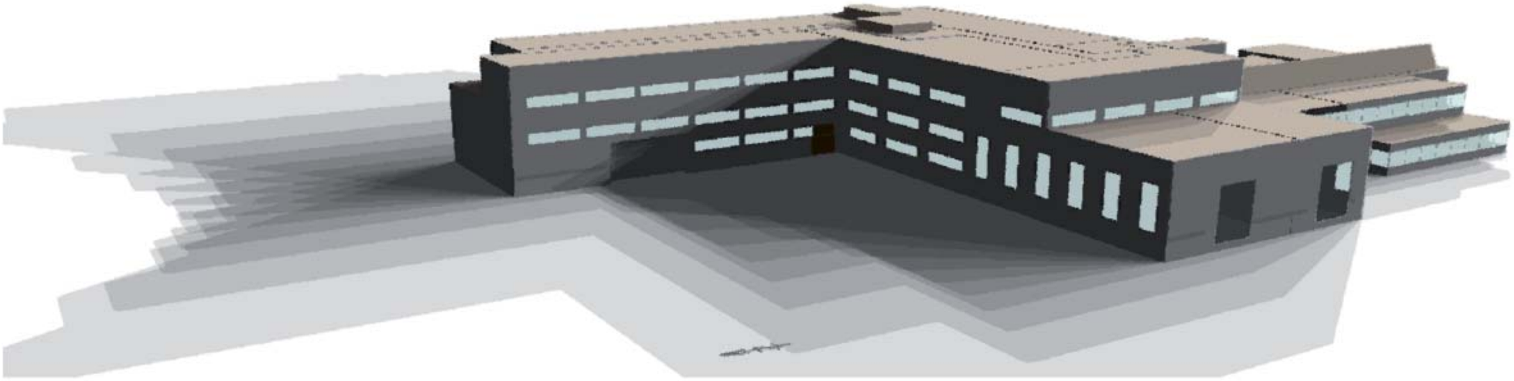

45. taula. **Adierazle komunak**

ADIERAZLEAK	JOMUGAK		
ADIERAZLE KOMUNAK	**2011**	**2012**	**2013**
Ikasketa mailarik altuena Bigarren Hezkuntzako lehen etapa duen eta inolako irakaskuntzarik edo prestakuntzarik jasotzen ez duen 18-24 urte bitarteko biztanleriaren ehunekoa			
Zientzia eta teknologian hirugarren mailako titulazioa (INSN 5A, B eta 6) duen 20-29 urte bitarteko biztanleriaren tasaren (pertsonak mila biztanleko) bilakaera titulazio motaren arabera			
Prestakuntza-jardueraren batean parte hartu duen 25-64 urteko biztanleriaren ehunekoa			
Goi-mailako Lanbide Heziketan graduatutako biztanleriaren tasa gordina			

46. taula. **Adierazle espezifikoak**

ADIERAZLEAK	JOMUGAK		
ADIERAZLE ESPEZIFIKOAK	**2011**	**2012**	**2013**
Erdi-mailako Lanbide Heziketan graduatutako biztanleriaren tasa gordina			
INSN 0-1-2 duen 25-29 urteko biztanleria, sexuaren arabera			
INSN 0-1 duen 25-29 urteko emakumezko biztanleria			
INSN 0-1-2 duen 25-64 urteko biztanleria landuna			

2 0 0 7

III. Lanbide Heziketako Euskal Plana

LH berria, herri-marka

V. multzoa

V. multzoa 1. Memoria ekonomikoa 148

1. Memoria ekonomikoa

47. taula.

III. LH-KO EUSKAL PLANA	2011		2012		2013		GUZTIRA		GUZTIRA
	Hezkuntza Saila	Lanbide	Hezkuntza Saila	Lanbide	Hezkuntza Saila	Lanbide	Hezkuntza Saila	Lanbide	
1. LOE ZIKLOAK	453.579	-	453.579		453.579	-	**1.360.737**		1.360.737
2. ZIURTAGIRIAK - MODULU KATALOGOA	5.000.000	200.000	5.000.000	200.000	5.000.000	200.000	**15.000.000**	**600.000**	15.600.000
3. ON LINE IRAKASKUNTZA	1.083.513		1.083.513		1.083.513		**3.250.539**	**0**	3.250.539
4. HLKPak	19.000.000	50.000	19.000.000	80.000	19.000.000	150.000	**57.000.000**	**280.000**	57.280.000
5. NAZIOARTEKOTZEA	1.793.816	300.000	1.793.816	300.000	1.793.816	300.000	**5.381.448**	**900.000**	6.281.448
6. LAN ESPERIENTZIA AINTZAT HARTZEA	885.200	500.000	885.200	500.000	885.200	500.000	**2.655.600**	**1.500.000**	4.155.600
7. AHOLKULARITZA ETA ORIENTAZIOA	755.200	200.000	755.200	200.000	755.200	200.000	**2.265.600**	**600.000**	2.865.600
8. IKASTETXE INTEGRATUAK	6.019.472	300.000	6.019.472	300.000	6.019.472	300.000	**18.058.416**	**900.000**	18.958.416
9. AZPIEGITURAK	4.900.000		19.600.000		24.500.000	-	**49.000.000**		49.000.000
10. EKIPAMENDUAK MODERNIZATZEA	6.576.000		6.576.000		6.576.000	-	**19.728.000**		19.728.000
11. KUDEAKETA EREDUAK	94.575	150.000	94.575	150.000	94.575	150.000	**283.725**	**450.000**	733.725
12. INFORMAZIOAREN KUDEAKETA	100.000		100.000		100.000		**300.000**	**0**	300.000
13. BERRIKUNTZA - EKINTZAILETZA	3.204.404	500.000	3.204.404	500.000	3.204.404	500.000	**9.613.212**	**1.500.000**	11.113.212
14. LH-AREN ETA ENPRESEN ARTEKO HARREMANA	250.000	300.000	250.000	300.000	250.000	300.000	**750.000**	**900.000**	1.650.000
15. KUALIFIKAZIOEN PLATAFORMA	100.000	200.000	100.000	200.000	100.000	200.000	**300.000**	**600.000**	900.000
16. IRAKASLEEN PRESTAKUNTZA	1.077.380	50.000	1.077.380	50.000	1.077.380	50.000	**3.232.140**	**150.000**	3.382.140
17. ERRESKATE PLANA		400.000		500.000		560.000	**0**	**1.460.000**	1.460.000
18. LH-AREN DISEINUAN PARTE HARTZEA	200.000		200.000		200.000		**600.000**	**0**	600.000
19. HEDAPENA	633.360	120.000	633.360	110.000	633.360	100.000	**1.900.080**	**330.000**	2.230.080
	52.126.499	3.270.000	66.826.499	3.390.000	71.726.499	3.510.000	190.679.497	10.170.000	200.849.497

Lanbide Heziketako Euskal Kontseilua

1. eranskina:Prozesuan parte hartu duten pertsonak

Lanbide Heziketako Euskal Kontseiluko, Batzorde Iraunkorreko eta III. Lanbide Heziketako Euskal Planeko Batzordeko kideak

48. taula.

izena	kargua	Osoko bilkura	B. Iraunkorra	Plan Orokorreko B.
Mª Isabel Celaá Diéguez	Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburua. EJ. LHEK kontseiluko lehendakaria	●		
Javier Ruiz Fernández	Plangintza eta Enpleguko sailburuordea. EJ. LHEK kontseiluko lehendakariordea	●	●	
Carlos Crespo Velasco	Lanbide Heziketako eta Etengabeko Ikaskuntzako sailburuordea. EJ	●	●	
Mª José Madariaga Rola	Lanbide Heziketako zuzendaria. EJ	●	●	●
Pedro Sánchez	Lanbideko Enplegurako Prestakuntzaren zuzendaria	●	●	
Itziar Etxebarria	Lanbideko teknikaria. Lanbideko Enplegurako Prestakuntzaren zuzendariaren ordezkoa	●	●	●
Yolanda López	Industria Administrazio eta Segurtasuneko zuzendaria EJ	●	●	
Rosa Murillas	Industria Saileko teknikaria. Yolanda Lopezen ordezkoa. EJ	●	●	●
Juan Pablo Medrano	Landaren eta Itsasertzaren Garapeneko zuzendaria. EJ	●	●	
Gorka Estebez	Azpiegitura eta Jakintzaren Kudeaketako zuzendari nagusia. Bizkaiko Foru Aldundia	●	●	
Félix Elorza López	LHEK kontseiluko idazkaria	●	●	●
José Ángel Velasco	LHEK kontseiluko teknikaria	●	●	●
Asier Aloria	Confebask-eko Prestakuntza Saileko zuzendaria	●	●	●
Ainhoa Rotaetxe	Confebask	●	●	●
Francisco Javier Azpiazu	Cebek	●		
Gonzalo Salcedo	Cebek (Francisco Javier Azpiazu ordezkatzen du)	●		
Nestor Ériz	Cebek	●	●	●
Yoana Aranbalza	Sea	●	●	●
Mikel Sarriegi	Adegi	●	●	●
Juan Ugarte	Sea	●		
Juan Antonio Sánchez Corchero	Sea (Juan Ugarte ordezkatzen du)	●		

49. taula. **1. eranskina (jarraipena): Prozesuan parte hartu duten pertsonak**

izena	kargua	Osoko bilkura	B. Iraunko-rra	Plan Orokorre-ko B.
Dolores García	CCOO	●	●	
Arantza Martínez	CCOO (Dolores Garcíaren ordezkoa)	●	●	●
Rosa Turrillas	CCOO	●		
Felipe García	UGT	●	●	●
Joseba Ander Muñoz	Felipe Garcíaren ordezkoa UGT	●	●	●
José Ángel Ulazia *	ELA			
Juan Cruz López *	ELA			
Juan Pedro Etxebarria *	ELA			
Mª Paz García *	LAB			
Ignacio Larrrañaga	Ikastetxe Publikoen ordezkaria IEFPS M. Altuna GLHBIko zuzendaria	●	●	●
José Miguel Santamaria	Ikastetxe Publikoen ordezkaria Leioako Ostalaritza eskolako zuzendaria	●		
Julen Elgeta	Itunpeko ikastetxeen ordezkaria HETELeko presidentea	●	●	●
José Mª Echevarria	AICE-IZEA Itunpeko Ikastetxeen ordezkaria	●		
Eva Colín del Escobal	José Mª Echevarriaren ordezkoa AICE-IZEA	●		

* * Ez du parte hartu adierazitako organoetan.

50. taula. **Koordinazio Orokorra, Laguntza Teknikoa eta Idazketa**

izena	kargua
Mª José Madariaga Rola	Lanbide Heziketako zuzendaria. EJ
Francisco de la Peña	LHEK kontseiluko aholkularia

III. Lanbide Heziketako Euskal Plana

LH berria, herri-marka

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

Consejo Vasco de Formación Profesional
Lanbide Heziketako Euskal Kontseilua